

Bara 32

Lakk. 40

Hagayya 8 bara 2017

Gatiin qar. 20

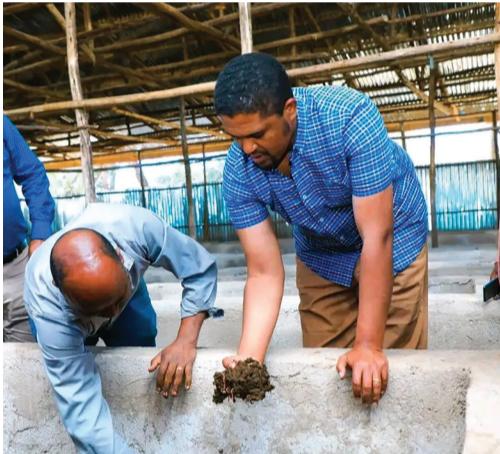
“Mootummaan tekinoolojii dhangaggaa’ummaa biyyee ittisuuf gargaaran maddisiisuun hojii kunuunsaafi eegumsa qabeenya uumamaa jalqabe cimsee ittifufa”

Pirezidaanti Shimallis Abdiisa

Kutaa Qophiitiin

Mootummaan Jijiiramaa teeknoolojii dhangaggaa’ummaa biyyee ittisuuf gargaaran maddisiisuun hojii kunuunsaafi eegumsa qabeenya uumamaa jalqabe cimsee ittifufa jedhan Pirezidaantiin Mootummaa Naanno Oromiyaa Obbo Shimallis Abdiisa

Pirezidaantiin Mootummaa Naanno Oromiyaa Obbo Shimallis Abdiisa, naannichatti godinaalee 14fi aanaalee 178 keessatti lafti hektaari miiliyoona 1.79 hanga heektaara miiliyoona 2.3’tti

tilmaamamu dhangaggaa’ummaa biyyeen miidhamaniiru eeranii,

Mootummaan Naanno Oromiyaa rakkoo kana dandamachiisuuf teeknoolojii maddisiisuun, baay’isuufi babal’isuufi bulchinsa qabeenya uumamaarratti hojjachaa jiraachuu ibsan.

Mootummaan Naanno Oromiyaa rakkoo kana xiqqessuuuf lafa dhangaggaa’ummaa biyyeen miidhame nooraan wal’aanuu, lafa qonnaafi tuttuqqarraa bilisa gochuun akka haaromu taasisuu, gosoota sanyii dhangaggaa’ummaa biyyee dandamatban b e e k s i s u u f i oomishalee kanneen **Gara fuula 14tti**

Obbo Abarraa Bunoo

Dandeettii
raawwachiistummaa
Gaachana Sirnaa cimsuuf
xiyyeffannaan hojetamaa
jiraachuun ibsame

Kutaa Qophiitiin

Naanno Oromiyaatti nagaafi tasgabbii ittifufinsa qabu mirkaneessuuuf dandeettii raawwachiistummaa Gaachana Sirnaa cimsurratti xiyyeffannaan hojjachaa jiraachuu Waajirri Milishaa Oromiyaa ibse

Hoogganaan Waajirra Milishaa Oromiyaa Obbo Abarraa Bunoo, Mootummaan galmoota gurguddaa sirna cimaa, diinagde cimaa ijaaruufi dhaloota barnootaa teeknolojiidhaan cimaa ta’e uumuuf qabatee hojjechaa jiru milkeessuuuf humnoota waloo duudhaa ganamaa Oromo qaburraa maddan karaa qindaa’een hojiirra oolchaa jiraachuu ibsaniiru.

Humnoota waloo kanneen keessa Gaachanni sirnaa tokko ta’uu ibsani qe’ee Oromootti nageenyaaifi tasgabbiin uumamuun galmoonni Mootummaadhaan qabaman akka milkaa’an taasisuuf sirnaa hundaa’et ta’uu dubbataniiru.

Kaayyoon hundeeffama Gaachana Sirnaas Naanno Oromiyaa keessatti nagaafi tasgabbiin akka uumamu taasisuun uummanni naannichaa faayidaafi dantaa argachuu malu akka argatu taasisuu ta’uu eeranii, Gaachanni Sirnaa uummata nageenyarratti abboomsuu nageenyaaifi tasgabbiin karaa waarawaa ta’een akka mirkanaa’u kan taasisu ta’us kaasaniiru.

Bakka uummanni nageenyarratti hin abboomneetti nageenyaa cesisiun **Gara fuula 3tti**

Hireen biyya tokkoo kan murtaa’u humna nama barateen ta’uun himame

Masarat Amanatiin

Biiroon Barnoota Oromiyaa Barsiisota kutaa 3ffaa-5ffaa barnoota herreegaafi afaan barsiisan, dura bu’ota manneen barnootaafi supparvaayizarootaaf leenjii gahoominaa wiirtulee adda addaa sagalitti guyyoota shaniif kennameera.

Kaayyoon leenjii kanas rakkoo barreessuufi dubbisuu akkasumas quooyabuu barattoota kutaa 3ffaa-

5ffaa biratti mul’atu furuuf ta’uu Hoggannaan Itti Aanaa Biiroo Barnoota Oromiyaa Dr. Buluoosaa Hirkoo ibsaniiru.

“Magaalli Amboo badhaadhina yaadame bira gahuuf imalli jalqabde karaa sirrii qabatee milkii gaariin itti fufee jira”-

Oliifan Raggaasaatiin

Magaalli Amboo badhaadhina yaadame bira gahuuf imalli jalqabde karaa sirrii qabachuu milkii gaariin itti fufee jira jedhan Kantiibaan Magaalichaa Obbo Haacaaluu Gammachuu.

Obbo Haacaaluun torban darbe haala sochii hojilee misoomaafi nageenyaa magaalichaa ilaachisee Gaazexaa Kallacha Oromiyaatiif yaada kennaniin, uummanni Magaalaa

Amboo waggoota baay’ef sirnoota

Obbo Haacaaluu Gammachuu

uummata Oromo cunqursaa turanirratti qabsoo hadhooftuu gaggeessaa waan tureef misoomarraa fagoo turuu kaasanii, yeroo ammaa qabsoo Oromo dhaloota itti wareegeen bilisummaasaa gonfatee sirna isaa ta’u ijaarrateen boqonaa haaraa saaqameen fuulasaa gara misoomaatti deeffateera jedhan.

Magaalli Amboo yeroo ammaa qabatamaan sochii misoomaa hundagaleessa **Gara fuula 14tti**

Hiyyummaafi boodatti hafummaa maqsuudhaan badhaadhina dhuunfaafi maatii haa mirkaneessinu!

Beeksisa

Arsii

Obbo Yilamaa Wandaafiraash Damisee Magaalaa Asallaan Ganda 05 keessatti iddo manaa jireenyaa mirkanaa'eeffi qaban waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa kaartaa Lakk.isaa OR006030306016 ta'en galmaa'ee naaf kennname waan najalaa badeef kan biraan bakka bu'ee naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru.Kanaafuu kan arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate ragaan abbaa qabiyyee kan biraan kan kennamuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Asallaan

Obbo Milliyoon Warquu Lakk.Galmee 22856, Lakk. Kaartaa isaa 11190 ta'e Magaalaa Shaashamannee ganda Diida Boqqee keessatti bali'inni iddo 350M² irratti argamu tajaajila iddo manaa jireenyaa kan ta'e sadarkaa iddo 2ffa Lakk. iddo 488/04 Dheerina Gamoo G+0 kan ta'e ragaan oriijinali isaa harka isaanii jiru waan jalaa badeef kaartaan kan biraan bakka bu'ee naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru. Kanaafuu, beeksifni kun bahee guyyaa 20 qilleensa irra edda oolee booda mormiin yoo hin jiraanne kaartaa kan biraan bakka buufnee kan kenninuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Bulchiinsaafi Itti Fayyadama Lafaa Magaalaa Shaashamannee.

Obbo Gammadaa Obsaa Magaalaa Nageeltee Arsii ganda Malkaa Shaayiti kan ta'an Waraqaa ragaa Abbaa Qabiyummaa Lakk.N/Ar/14999/17 ta'e maqaa isaanii tiin galmaa'ee beekamu kan harkaa kiyya jiru na jalaa badeera jechuun iyaytaniiru.Kanaafuu namni kaartaa kan arge ykn sababa adda addaatiin qabdheera kan jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate waraqaan Ragaa Abbaa Qabeenyummaa kan biraan bakka buufnee kan kenninuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa fi E/ N/Bul/Magaalaa Nageeltee Arsii

B/B Obbo Wasiyee Tagany Daamxoo kan ta'an Ayyaalituu Admaasuu kaartaan manaa Bulchiinsa Magaalaa Shaashamannee Kutaa Magaalaa Bishaan Gurraachaa Ganda 02 keessatti argamu lakk.isaa W/M/B/G0030/04 ta'e,ballinni isaa M² 256 irratti argamu na jalaa badeera jedhanii iyaytaniiru.kanaafuu namni kaartaa kana arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera kan jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Kutaa Magaalaa Bishaan Gurraachaa

Obbo Sulxaan Yusufiitiif

Bakka jirtanitti

Himattuun Aadde Makkiyyaa Idirisiifi himatamaa isin jidduu falmii nikaa gaa'ela buusuu jiru ilaachisee himatamaan kun manaa murtii kanatti himatamuu keessan beektanii beellama gaafa 22/12/2017 sa'atii 4:30 irratti dhihaattanii akka falmattan manni murtii ajajeera.Mana Murtii Shari'aa Aanaa Adaabbaa.

Obbo Miftahuu Abbaa Boriitiif

Bakka jirtanitti

Himattuun Aadde Hamziyyaa Amiiniifi himatamaa isin jidduu falmii nikaa gaa'ela buusuu jiru ilaachisee himatamaan kun manaa murtii kanatti himatamuu keessan beektanii beellama gaafa 17/12/2017 sa'atii 4:30 irratti dhihaattanii akka falmattan manni murtii ajajeera.Mana Murtii Shari'aa Aanaa Adaabbaa.

Baale

Iyyataan Obbo Muktaar H/Ahimad Bakka bu'aan Sh/ Mahaammad Huseen Hajii mana jireenyaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa Ganda 01 keessatti bali'ina M² 200 irratti maqaa isaanii tiin galmaa'ee argamu H/Adam Kabir Suufaatti waan gurgurataniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee bultii 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate jijiirraa maqaa kana kan raawwannuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa

Iyyattuun Aadde Kadijaa Umar mana jireenyaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa Ganda 01 keessatti bali'ina M² 200 irratti maqaa isaanii tiin galmaa'ee argamu Obbo Raahamat Asaffaatti waan gurgurataniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee bultii 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate jijiirraa maqaa kana kan raawwannuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa

Iyyataan Obbo Ahimad Tulluu mana jireenyaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa Ganda 01 keessatti bali'ina M² 500 irratti maqaa isaanii tiin galmaa'ee argamu irraa hirisanii M² 200 kan ta'e Obbo Kadiir Ahimaditti waan gurgurataniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee bultii 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate jijiirraa maqaa kana kan raawwannuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa

Iyyattuun Aadde Hindiyaa H/Umar mana jireenyaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa Ganda 01 keessatti bali'ina M² 200 irratti maqaa isaanii tiin galmaa'ee argamu Obbo Jamaal Amaanitti waan gurgurataniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee bultii 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate jijiirraa maqaa kana kan raawwannuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa

Iyyataan Obbo Abdii H/Ahimad mana jireenyaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa Ganda 01 keessatti bali'ina M² 200 irratti maqaa isaanii tiin galmaa'ee argamu H/ Adam Kabir Suufaatti waan gurgurataniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee bultii 20keessatti haa dhiyaatu.yoo dhihaachuu baate jijiirraa maqaa kana kan raawwannuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Maliyyuu Burqaa

Bunnoo Beddellee

Obbo Taaddasaa Kumsaa mana jireenyaa Magaalaa Beddellee Ganda Abbaa Bokkuu keessatti argamu qabeenyaa hin sochoone Lakk.Kaartaaasaa 4866/2015 kan ta'e Aadde Zeetunaa Hasaniifi Aadde Yaadatee Goobanuu waliin horatan maqaa Obbo Taaddasaa Kumsaatiin galmaa'ee bali'ina lafaa 160M² irratti argamu Obbo Tamaseen Bafiqaduufi Aadde Warqibeezaa Ballaxeetti waan gurgurataniiif jijiirraan maqaa nuuf haaraawwatu jedhanii iyaytaniiru. Kanaafuu kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate jijiirraan maqaa kana kan raawwannuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Eeggumsa Naanno Magaalaa Beddellee .

Obbo Dajanee Abdiisaa waan du'aniif Magaalaa Beddellee ganda Dirree Misoomaa keessatti qabeenyaa hin sochoone mana jireenyaa Lakk. Kaartaa BL1866/03, bal'inni isaa 200M² irratti argamu dhaaloota isaanii kan ta'an 1^{ffa} Aadde Dammituu Lammaa 2^{ffa} Aadde Eeldaanaa Dajanee 3^{ffa} Obbo Naatinaa'el Dajanee dhaaloota sadarkaa duraa ta'u isaanii manni murtii waan mirkaneffataniif, jijiirraan maqaa nuuf haa mirkanaa'u jedhanii iyaytaniiru. Kanaafuu,namni mormu ykn mirga qabeenyaa kanarraa kan qabu yoo jiraate, guyyaa beeksifni kun bahee irraa eegalee guyyaa 20keessatti dhiyaachuudhaan akka beeksistan gaafachaa, yoo hin dhiyaanne ta'e jijiirraan maqaa kan raawwatuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa fi E/Naanno Bul/Magaalaa Beddellee .

Boorana

Obbo Birhaanee Hayilee B/B Obbo Takilee Darsaboo qabeenyummaa isaanii kan ta'e, mana daldalaa /hoteela/ Magaalaa Nageeltee Booranaa Ganda Gobichaa keessatti maqaa Obbo Birhaanee Goobichaatiin galmaa'ee ballina M² 410 irratti argamu lakk.Kaartaa isaa 1083/ BMNB/01/01/01 ta'e, Aadde Maartaa Geetuutti gurgureera waan jedhaniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate maqaa gara bitaatti kan naanneessinuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magaalaa Shaakkisoo

Obbo Maqoyaa Altaayyeefi Aadde Fiqirtaa Asraas qabeenyummaa isaanii kan ta'e, mana jireenyaa Magaalaa Nageeltee Booranaa Ganda Abbaa Gafarsaa keessatti maqaa Obbo Maqoyaa Altaayyeetiin galmaa'ee ballina M² 178 irratti argamu lakk.kaartaasaa 8711/BMN/01/01/01 ta'e, Obbo Hayiluu Naaraatti gurgureera waan jedhaniiif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate gurgurtaan kun kan mirkanaa'uuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Nageeltee Booranaa

Aadde Almaaz Hayilamika'el qabeenyummaa isaanii kan ta'e,mana jireenyaa Magaalaa Nageeltee Booranaa Ganda Daanisa Oliyee keessatti maqaa Aadde Almaaz Hayilamika'eliin galmaa'ee ballina M² 200 irratti argamu lakk.kaartaasaa 10460/BMNB/01/01/01 ta'e, Obbo Andu'alam Biraanuu Qilxaatti gurgureera waan jedhaniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.yoo dhihaachuu baate gurgurtaan kun kan mirkanaa'uuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Nageeltee Booranaa

Obbo Jalaal Sammaan fi Zabiibaa Hashiim B/B Obbo Muktaar Sammaan qabeenyummaa isaanii kan ta'e, mana jireenyaa Magaalaa Nageeltee Booranaa Ganda Daanisa Oliyee keessatti maqaa Obbo Jalaal Sammaaniin galmaa'ee ballina M² 232 irratti argamu lakk.kaartaasaa 8642/BMNB/01/01/01 ta'e, Obbo Yaasiin Mahaammaditti gurgureera waan jedhaniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate gurgurtaan kun kan mirkanaa'uuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Nageeltee Booranaa

Obbo Baayee Wandimmuu fi Aadde Ababaa Wandee B/B Obbo Gululat Kifluu qabeenyummaa isaanii kan ta'e, mana jireenyaa Magaalaa Nageeltee Booranaa Ganda Daanisa Oliyee keessatti maqaa Obbo Baayee Wandimmutiin galmaa'ee ballina M² 200 irratti argamu lakk.saatit pilaanii isaa 0883/BMN/01/01/01 ta'e, Obbo Qanna Buzunaatti gurgureera waan jedhaniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate gurgurtaan kun kan mirkanaa'uuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Nageeltee Booranaa

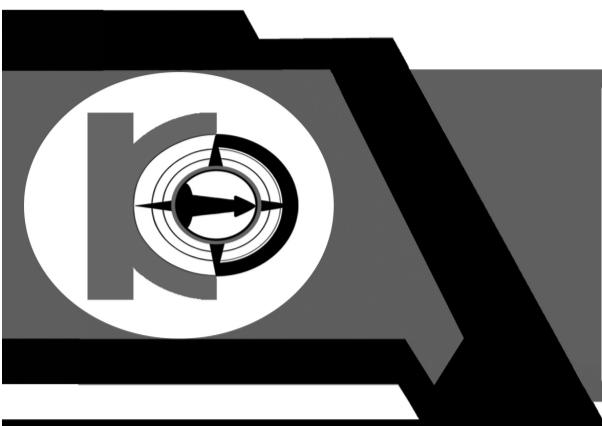
Obbo Nagaa Damee fi Aadde Masarat Geetaachoo B/B Raaheel Tasfaa qabeenyummaa isaanii kan ta'e, mana jireenyaa Magaalaa Nageeltee Booranaa Ganda Daanisa Oliyee keessatti maqaa Obbo Nagaa Dameetiin galmaa'ee ballina M² 200 irratti argamu lakk.kaartaasaa 10269/BMNB/01/01/01 ta'e, Aadde Masarat Andu'alamitti gurgureera waan jedhaniiif kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate gurgurtaan kun kan mirkanaa'u ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Nageeltee Booranaa

Gujii

Obbo Musxafaa Abdushukur mana daldaalaan Lakk. isaa OR003030709009 kan ta'e Magaalaa Shaakkisoo Ganda Uddeeyyi keessatti maqaa isaanii tiin galmaa'ee ballina M² 96.29 irratti argamu Obbo Warqinaa Girmaatti gurgureera jedhaniiru,kanaafuu kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate maqaa gara bitaatti kan naanneessinuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magaalaa Shaakkisoo

Aadde Ayinaalam Gogisoo Aleminh mana jireenyaa lakk.isaa OR043022909012 kan ta'e rammaddii tajaajila iddo (zoning) mana Jireenyaa irratti Bulchiinsa Magaalaa Adoolaa Woyuu Ganda Laga Duufaa keessatti qabeenyaa hin sochoone ballina M² 200 irratti argamu lakk.Kaartaa isaa 3549/13 kan ta'e Obbo Dajanee Haabtaamu Gabayyootti waan gurguraniif waliigalteen akka ragga'uuf iyyannoo isaanii dhiyefataniiru. Kanaafuu, jijiirraan maqaa waan raawwatuuf kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate gurgurtaan kun kan mirkaneesinuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Adoolaa Woyuu

Wabii nyaataa mirkaneessuun humna al-ergii keenya guddisuuf xiiqiiin hojjenna!

Kallacha Oromiyaa

Bara 1986 hundeeffame
Torbanitti al tokko guyyaa Kamisaa,
Biirro Kominikeeshiinii Oromiyaatiin maxxanfama

Qindeessaafi Gulaalaa Muummee
Addunyaa Hayiluu
Itti aanaa Gulaalaa Muummee
Masarat Amanaa

Leyi'aawutiifi Dizaayinii
Yewubnesh Kabbadaa

Qopheessaa Beeksisa
Guddataa Dhaabasaa

Lakk. Saan. Pos. 8741 E-mail kellechaoromiya@gmail.com Websaayitii :- www.kallachaoromiyaa.org Face Book:kellecha Oromiya Finfinnee Oromiyaa

Dubbii Ijoo

Qooddatooni ce'umsa qonnaa keenya lafa qabachaa jiru

Mootummaan Jijiiramaa, imaammata dinagdee damdaneessa toorawwan xiyyeffannoo ifatti bocuun hojiirra olchaa jira. Humnoota oomishaa kan akka humna namaa, qabeenya uumamaa (lafa, bishaan, qilleensa mijataa/"agroecology" bal'aa), dhaweessummaa (entrepreneurship)'fi kaappitaala ofharkaa qabnurraa ka'uun yommuu ilaalamu, toorawwan xiyyeffannoo adda bahan keessaa, humni ka'umsaa lafa kufnee ittiin kaanu qonna ta'u hubachuun nidanda'ama.

Mootummaan ce'umsa qonnaa kana dhugoomsuuf, kallattii ijoo mala oomishaa baramaafi galma "harkaa gara afaanii bira hindabarre keessaa bahuu" jedhu kaa'uun socho'aa ture; socho'as jira. Kanaafis, qonni keenya kallattii gabeessummaa, hammattummaa faayinaansiif mala oomishaa ammayaaawaa akka hordofu darbees qorannoo, tajaajila gorsaafi leenjii ogummaa akkasumas, deeggarsa siyaasaatiin akka masakamu murtaa'ee raawwatamaa jira.

Adeemsa gosoota oomishaalee baramaa hambisuuf, inisheetivoonni oomishaalee al-ergiifi gabaa giddugaleessaa bocaman, beeksisarra darbanii qonnaan bulaan babaldhachaa jiru. Giddugalawwan qorannoo qonnaa keenya cimsuun sanyii fooyya'aa baasufi baay'isuun qonnaan bulaaf akka dhiyeessan taa'aa jira. Fakkeenyaa, bara 2012, inisheetivii muuzii yemmuu labsinu, sanyii filatamaa muuzii 'Tissue Culture' alaa galaa ture, Giddugala Qorannoo Qonna Oromiyaa keessatti qophaa'ee qonnaan bulaaf dhiyaataa tureera.

Baruma kanatti, inisheetivii avokaadoo gosa al-ergii kan labsame, dargaggoota ogummaa biqiltuu avokaadoo 'grafted' ta'e qopheessuuf barbaachisu horatan erga gurmeessamee, leenjisameefi akkasumas iddo hojii mijeffamee booda ture. Asiratti, hojii bal'aa gama qorannoo sanyii fooyya'atiin taasisaa jiramuun, inisheetivoota akka muuzii "agroecology" armaan dura barameen ala babal'isuu danda'ameera.

Har'a, godinoota heddu keessatti qonnaan bultoota kumaatamaan lakkaa'aman sochii kana keessa galchuun, misooma muuziifi avokaadoo sanyii filatamaa dabalatee, uwvisa inisheetivoota oomishaalee gabaa giddugaleessaaifi al-ergii dachaa hedduun dabaluun, hammantaa oomishaa keenyarratti garaagarummaa baldhaa fidaa jirra.

Dabalataanis, tajaajila gorsaafi leenjii ogummaa mala oomishaa (mode of production) saayinsawaa itti dhiyeenyaan kennaa, akkasumas hordoffiifi deeggarsa walirraa hin cinne taasisaa jirruun, oomishtummaafi qulqullinarratti jijiirama mul'atu galmeessisuurratti argama. Kanaanis, gabaa giddugaleessaaifi idil-addunyaarratti, dorgomummaan jiru abdachiisaa ta'uurratti argama.

Ifa abdii kana uumuu keessatti, murtoofi raawwiin Mootummaan Jijiiramaa Naannoo Oromiyaa, hammattummaa fayinaansii, baankii imaammataa damee qonnaa quşanaa, liqiifi invastimantiin deeggaru hundeessuu irratti muldhise murteessaa ture.

Har'a maatiin qonnaan bulaa, hoji-dhabeyyifi intarpiraayizoonni inisheetivoota qonnaa fudhatan hedduu, haala mijataa gama faayinaansiitiin uumametti gargaaramuun, gara invastimantii qonnaafi miti-qonnaatti ce'aafi qabeenya horachuu irratti argamu.

Imalli kun karaa milkaa'inaa akka qabatu deeggarsi hoggansa siyaasaa hedduu murteessaa ture. Yeroo itti aanus, jalqabbiin kun hanga miiliyoona hammatu, furguuga keessa galu, gulaantaa itti aanutti ce'uufi sirnoomutti hoggansi raawwiif tarsiima'aa sadarkaan jiru marti jala bu'ee akka hordofu asumaan hubachiisuuu barbaada.

Dandeettii raawwachiistummaa . . .

waan hin danda'amneef Gaachana Sirnaa sadarkaan uummata keessaa ijaaruun nageenyi akka waara'u hojjetamaa jiraachuus ibsameera.

Gama biraatiin dhaloonti amma jiruufi kan dhufu akka aadaafi duudhaa Sirna Gadaatiin nagaafi tasgabbi akka kabaju taasisa. Sirna Gadaa keessatti akkaataa nageenyi itti eegamu bu'ura godhachuu dhaloonti kun gahee ofi akka bahu taasisuu keessattis Gaachanni sirnaa shoora olaanaa kan qabu ta'u himaniiru.

Gaachanni Sirnaa caaseeffama mataasaa kan qabu ta'u kan ibsan Obbo Abarraan, umurii waggaa 18 hanga 56 miseensa Gaachana Sirnaa, waggaa 7 hanga 17 kaadhimamaa Gaachana Sirnaa akkasumas waggaa 57 ol ammoo gorsitoota Gaachana Sirnaa ta'uun qe'ee Oromootti nagaafi tasgabbiin uumamee uummanni dantaa argachuu malu akka argatu kan hojjataa jiru ta'uus himaniiru.

Filannoona Gaachana Sirnaa kan gaggeeffamus ijaarsa misooma ollaan ta'uus ibsuun, akka Oromiyaatti gandoota 7,342 keessatti ijaarsa misooma olla kuma 800 kan jiru ta'u dubbataniiru.

Miseensi Gaachana Sirnaa ijaarsa Ganda olla hunda kana keessaa filamuun leenjii fudhachuu hojii keessa kan galu ta'uus Obbo Abarraan himaniiru. Haaluma kanaan Gaachanni sirnaa filatamee leenjii fudhate qe'ee Oromootti nagaafi tasgabbiin akka uumamu karaa qindaa'een hojjetaa jira jedhan.

Kana malees qaama dhimmi ilaallatu waliin olaantummaan seeraa akka kabajamu ni hojjata hojjetaas jira. Barbaachisummaa humnoota waloorratti hunda'uudhaan uummataaf hubannoo kennun uummanni tokkummaan hojii misoomaafi nageenyaarratti dammaqinaan akka hirmaatu kan taasisu ta'uus Obbo Abarraan himaniiru.

Gaachanni Sirnaa guutuu Oromiyaatti akka babal'atu hojii hojjetamaa jiru cinatti sadarkaa barbaadamuu akka cimuufi itti gaafatatummaa qabu gahumsaan akka bahu leenjii karaa qindaa'een kennamaa jira. Akkasumas deeggarsaafi hordoeffi walitti fufinsa qabu taasisuun rakkowwan adeemsaa raawwii keessatti mudachuu malan furmaata argachaa akka deeman taasifamaa jiraachuus ibsameera.

Kanaaf uummanni sadarkaan jiru Gaachanni Sirnaa uummanni nageenyaarratti akka abboomu taasisuun qe'ee Oromootti nageenyi waarawaa mirkanaa'uun dantaa argachuu malu akka argatu kan taasisu ta'uus hubachuun tumsa walirraa hin cinne taasisuufi akka qabu Obbo Abarraan dhaamaniiru.

Hireen biyya tokkoo kan murtaa'uu . . .

bu'uura saayinsii uumamaati waanta'eef jedhame.

Biyyi tokko kan guddachuu danda'u dinagdee beekumsa bu'uura godhachuu kan jedhan Dr.Bulootsaan hireen biyya tokkoos kan murtaa'uu humna barateen waanta'eef dhaloota beekumsaafi gahumsa qabu horachuu xiyyeffanno hojjetamaa jira jedhan.

Leenjii kun marsaa sadiin barsiisota barnoota afaaifi herreegaa kutaa 3ffaa hanga 5ffaa barsiisan kuma 57 ol kennamuufi marsaa jalqabaan barsiisotni kuma 27 kan kenname ta'u eeraniiru.

Marsaan lammaffaa leenjii kanaa guyyaa Borurraa eegalee kan itti fufu ta'uus ragaan biiricharraa argame ni ibsa.

Iluu Abbaa Boor

Obbo Yasuuf Hasan fi Aadde Rawudaa Jamaal mana jireenyaa Magaalaa Mattuu ganda Gaaddisa Odoo keessatti argamu ragaa abbaa qabiyee Kaartaa Lakk. isaa 195/02/2007 ta'e maqaa Obbo Yasuuf Hasanitiin galmaa'e beekamuu lafa ballina isaa karee meetira 500M² ta'e irratti ijaaramee jiruu fi Sadarkaa 2^{fla} tajaajila Lafaa BA Karaa bakka bu'a keenya Obbo Abubakir Sulxaanitiin Obbo Tamaam Indiriisitti gurguraadhera jedhaniiru. kanaafuu namni mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.yoo dhiyaachuu baate jijiraan maqaa kun gurgurarraa gara bitattu kan rawwaatu ta'u ni beeksifna. Waajjira Lafaa Bul/Magaalaa Mattuu.

Aadde Sablawarqi Alamaayyoo mana jireenyaa Magaalaa Mattuu Ganda A/Sayyaa keessaa qaban Lakk.Kaartaasaa 2122/01/2012 kan ta'e sadarkaa iddo 1^{fla},tajaajila iddo R₁ kan ta'e, ballina M² 288 irratti argamu, Aadde Hayaat Mahaammadiit gurgureera jedhaniiru.kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magaalaa Mattuu.

Obbo Naadir Kadiir mana jireenyaa Magaalaa Yaayyoo ganda 01 keessa jiru bal'inni lafaa 500 irratti argamu Lakk.kaartaasaa isaa Dhu/981/2017 ta'e Obbo Natsannat Warquutti waan gurgurataniif,kan mormu yoo jiraate guyyaa beeksifni kun bahee jalqabee guyyaa 20 gidduutti haa dhiyaatu.Waajjira Qonnaa fi Lafaa Aanaa Yaayyoo

Aadde Alamitu Barkeessaa mana jireenyaa Magaalaa Yaayyoo ganda 01 keessa jiru bal'inni lafaa 500 irratti argamu Lakk.kaartaasaa isaa Dhu/151/2012 ta'e Obbo Fiqaduu Wadaaj tti waan gurgurataniif,kan mormu yoo jiraate guyyaa beeksifni kun bahee jalqabee guyyaa 20 gidduutti haa dhiyaatu.Waajjira Qonnaa fi Lafaa Aanaa Yaayyoo

Aadde Fiqree Biradaa mana jireenyaa Magaalaa Yaayyoo ganda 01 keessa jiru bal'inni lafaa 500 irratti argamu Lakk.kaartaasaa isaa Dhu/955/2012 ta'e Zabiibaa Daliitti waan gurgurataniif,kan mormu yoo jiraate guyyaa beeksifni kun bahee jalqabee guyyaa 20 (digdama) gidduutti haa dhiyaatu.W/ra Qonnaa fi Lafaa Aanaa Yaayyoo

Jimma

Obbo Dassaalenyi Dabbabaa Tasammaa kaartaasaa kaadastaraa Lakk.Galmee isaa 21123214, kodii addaa cittuu lafaa OR00411109011 kan ta'e.Magaalaa Jimmaa Ganda B/Booree keessatti ballina M² 198.68 irratti argamu.tajaajila mana jireenyaa oolu,najala badeera jedhanii iyaytaniiru.Kanaafuu kan arge ykn sababa adda addatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhiyaachuu baatee kaartaan duraanii tajaajilaan ala akka ta'etti lakkaa'amee kaartaa biraa kan kenniuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Jimmaa

Obbo Sintaayyoo Taaraqanyi Zamadee Kaartaa hin sochoone Lakk.isaa 3087/2015 ta'e, maqaa isaaniitiin galmaa'e Magaalaa Jimmaa Ganda B/Booree keessatti argamu tajaajila mana jireenyaa kan oolu, na jalaa badeera jedhanii iyaytaniiru. Kanaafuu kaartaan kana namni arge ykn sababa adda addatiin qabadheera jedhu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhiyaachuu baatee kaartaan duraanii tajaajilaan ala akka ta'etti lakkaa'amee kaartaa biraa kan kenniuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Jimmaa

Shawaa

**Obbo Abdulhaakiim Arabiitiif
Bakka jirtanitti**

Himattuun Aadde Ajaa'iibaa Abdulqaadirifi himatamaa isin jidduu falmii dhirsaa niitummaa jiru ilaachisee himatamaan kun manaa murtii kanatti himatamu keessan beektanii himanna isinrattt dhiyaatee mana murtiitiif fudhachuudhaan beellama gaafa 20/01/2018 sa'atii 5:00 irratti dhiyaattanii akka falmattan manni murtii ajajeera. Mana Murtii Shari'aa Aanaa Kutaa Magaalaa Abbaa Gadaa.

Obbo Sahiluu Sarhee Bizaal galmeen isaanii mana hojji keessatti maqaa isaaniitiin galmaa'e jiru najala badeera jedhanii iyaytaniiru.kanaafuu namni idaadhaanis ta'ee,haala biroottin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 30 keessatti tooftaa kamiinuu yoo beeksifachuu baatee ragaan abbaa qabeenyumaa biro baafachuu kan danda'an ta'u ni beeksifna. Bulchiinsa Magaalaa Shaggaritti Waajjira Lafaa Kutaa Magaalaa Galaan Guddaa

Caalbaasii Gurguraa Konkolaattootaa

M/A/Mirgaa Mana Qopheessaa Bulchiinsa Magaalaa Bishooftuu M/A/Iidaa Dhaabbata Ijaarsa Qaxxaamuraa Waliigalaa Phaawuloos Zallaqaa jidduu falmii raawwii jiru ilaachisee konkolaattonni Murtii Abbaa Idaa kan maallaqa murtii abbaa idaa irra jiruuf raawwachiisuuf caalbaasiin kan gururaman waan ta'eef 1^{fla}, Konkolaataa Fe'umsaa lakk.isaa ET-03-37056, Lakkoofsi Shaansii LZGELBN 477X038034, Lakk. Mootora 15759342 ta'e, tilmaana qarshii 1,500,000 kan baas 2^{fla}, Maashinii Wheel Loader Modeelli isaa CLG855 ta'e, Lakk. Shaansii isaa FT0800597,Lakk. Mootora 1508B030339 ta'e, qarshii 4,500,000 kan baas 3^{fla}, Konkolaataa Lakk. Gabatee isaa AA-03-01-45813, Lakk. Shaansii isaa MAITX4BKL72B67988, Lakk.Mootora BK74B16764 ta'e,tilmaama qarshii 250,000kan baasu Moora Waajjira Balaa Abidaa Magaalaa Bishooftuu Keessa dhaabbataa waan jiraniif namoonni caalbaasiidhaan dorgomtanii bitachuu badbaadan gaafa 06/01/2018 sa'atii 3:00 - 6:30tti dhiyaattanii baitachuu kan dandeessan ta'u manni murtii ajajeera.Mana Murtii Waliigala Oromiyaa Dhaddcha Dhaabbi Bahaa

Maqaa Abbaa qabeenyummaa Bakka bu'a Obbo Ballaxaa Urgeessaa kan ta'an Obbo Abbabaa Takkaa Konkolaataa Lakk. Gabtee isaa 2-56339 OR kan ta'e Lakk Libiree isaa -- kan ta'e Dabtara abbaa qabeenyummaa (Libiree) waan na jalaa badeef kan biraa bakka bu'e naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru. kanaafuu, namni Libiree bade kana arge ykn dhimma gara biraatiif qaamni qabadheera jedhu yoo jiraate, guyyaa beeksifni kun bahee eegalee guyyaa 15 keessatti waajjirichaaf gabaasa akka gootan beeksisaa, yeroo jedhame keessatti yoo dhiyeessuu baattan iyyataaf Libiree kan biraa bakka buufnee kan kenniuuf ta'u ni beeksifna. Ejensii Geejiba Bulchiinsa Magaalaa Walisoo.

Maqaa Abbaa qabeenyummaa Obbo Gammachuu Bayeeraa Injiguu Lakk. Gabtee isaa 01-48017OR kan ta'e Lakk Libiree isaa -- kan ta'e Dabtara abbaa qabeenyummaa (Libiree) waan na jalaa badeef kan biraa bakka bu'e naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru. kanaafuu, namni Libiree bade kana arge ykn dhimma gara biraatiif qaamni qabadheera jedhu yoo jiraate, guyyaa beeksifni kun bahee eegalee guyyaa 15 keessatti waajjirichaaf gabaasa akka gootan beeksisaa, yeroo jedhame keessatti yoo dhiyeessuu baattan iyyataaf Libiree kan biraa bakka buufnee kan kenniuuf ta'u ni beeksifna. Abbaa Taayitaa Geejiba Go/Sh/Kibba Lixaa.

Obbo Dajanee Raggasaa Magaalaa Walisoo ganda Horaa keessaatti ragaa mana jireenyaa qaban Kaartaa fi pilaanii maqaa isaaniitiin galmaa'e kennameef Kaartaa Lakk. isaa W/6976/2002 kan ta'e waan na jalaa badeef kan biraa bakka bu'e naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru.Kanaafuu qaamni kaartaafi pilaanii kana arge ykn sababa adda addatiin qabadheera kan jedhu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhiyaachuu baate kaartaa fi pilaanii manaa haaraa bakka buufnee kan kenniuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Walisoo.

Obbo Tasfaa Nagaash Lakk.Nagahee 0168328 kan ta'e maqaa isaaniitiin galmaa'e jiru na jalaa bade jedhanii WLM/Duukamitti waan iyaytaniif,nagahee isaanii kana sababa adda addatiin qabattanii yoo jiraattt guyyaa haaraa irraa kaasee hanga guyyaa 20 keessatti yoo dhiyaattanii WLKM/Duukamitti gabaasa godhhu baattan Abbaa qabeenyaa kanaaf tajajilaan barbaadan nagahee koppiin kan keessummeessinu ta'u ni beeksifna.Wajjira Lafaa Kutaa Magaalaa Duukam

Obbo Hayiluu Dachaasaa Nagahee Mirriitii Lakk.isaa 1499520 ta'e maqaa isaaniitiin galmaa'e kan kennamee na jalaa badee jedhanii iyaytaniiru.Kanaafuu Nagahee kana namni idaadhaanis ta'e haala biroottin qabadheera jedhu yoo jiraate guyyaa beeksifni kun bahee irraa egalee guyyaa 30 (soddoma) keessatti tooftaa kamiinuu yoo beeksifachuu baatee ragaan abbaa qabeenyumaa biro baafachuu kan danda'an ta'u ni beeksifna.Bulchiinsa Magaalaa Shaggaritti Waajjira Lafaa Kutaa Magaalaa Galaan Guddaa

Obbo Asaaggid Shangalaanyi Nagahee Lakk.isaa 430577 ta'e maqaa Nigisti Dammaqaatiin galmaa'e kaartaa Lakk. isaa Bur/369/96 kan ta'an maqaa Asaaggid Shangaanyitiin galmaa'e waan jalaa badeef ragaan bade kun bakka bu'e akka kenniuuf waajjira keenya gaafataniiru.Kanaafuu namni mormu yoo jiraate (dhimmi kun na ilaallata kan jedhu) guyyaa beeksifni kun bahee kaasee hanga guyyaa 30tti yoo dhiyaachuu baate raga badee bakka bu'e kan jedhu kan kenniuuf ta'u ni beeksifna. Bulchiinsa Magaalaa Shaggaritti Waajjira Kadaastera Kutaa Magaalaa Buraayyu

Obbo Muhammad Ahimad mana jireenyaa Magaalaa Adaamaa gandaa Hangaatuu keessa Lakk.kaartaa isaa 4018/08 kan ta'e maqaa kootiin galmaa'e naaf kennamee waan na jalaa badeef kan biraa akka naaf kennamu jedhanii iyaytaniiru.kanaafuu namni ykn dhaabbanni kaartaa kana arge ykn sababa adda addatiin qabadheera jedhu yoo jirrate,guyyaa beeksifni kun bahee irraa eeggale guyyaa hojji 20 keessatti dhiyaachuu gabaasa akka godhu ibsaayaa guyyaa jedhamee kana keessatti yoo dhiyaachuu baattan kaartaa kan biraa iyyataaf hojjetamee kan kenniuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Adaamaa.

Aadde Saaraa Tashoomaa Yimaanuu kaartaan Orjinaliin harkaa isaanii jiruu kan cittuu isaanii lafaa OR001041002007 maqaa isaaniitiin galmaa'e jiru waan badeef kan biraa naaf haa kennamu jechuun iyaytaniiru. Kanaafuu kaartaa kana namni idaadhaanis ta'e haala biroottin qabadheera jedhu yoo jiraate guyyaa beeksifni kun bahee egalee guyyaa 30 keessatti haa dhiyaatu,yoo dhiyaachuu baatee ragaan abbaa qabeenyummaa biro baafachuu kan danda'an ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Kutaa Magaalaa Boolee Damee Kaadastaraa

Aadde Burtukaan Baldaa Magaalaa Baatuu ganda Battallee kan ta'an Waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa iddo mana jireenyaa Lakk.Galmee 21111739 fi kodii lafa OR029020711010 kan ta'en galmaa'e kennamee waan na jalaa badeef kan biraa bakka bu'e naaf haa kennamu jechuun iyaytaniiru.Bu'uruma kanaan waraqaan raga abbaa qabiyee (kaartaa) armaan olitti ibsame kan namni arge ykn sababa adda addatiin qabaate yoo jiraate beeksifni kun bahee hanga guyyaa 20 (digdama) tti yoo hin dhiyaannee waraqaan raga abbaa qabiyee (kaartaa) biraa kan kennamuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Baatuu

Obbo Zakkariyas Geetachoo bakka bu'a Dhaabbata Itiyo Telekoom Damee Shanoo kan ta'an waraqaan ragaa mirkaneessa abbaa qabeenyummaa dhaabbata Itiyo Telekoom Damee Shanoo Lakk.kaartaasaa 502/88/ ta'e, nu jalaa badeera jedhanii iyaytaniiru.kanaafuu kan arge ykn sababa adda addatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate kan biraa kan kennamuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Shanoo

Obbo Hassan Nuuruutiif

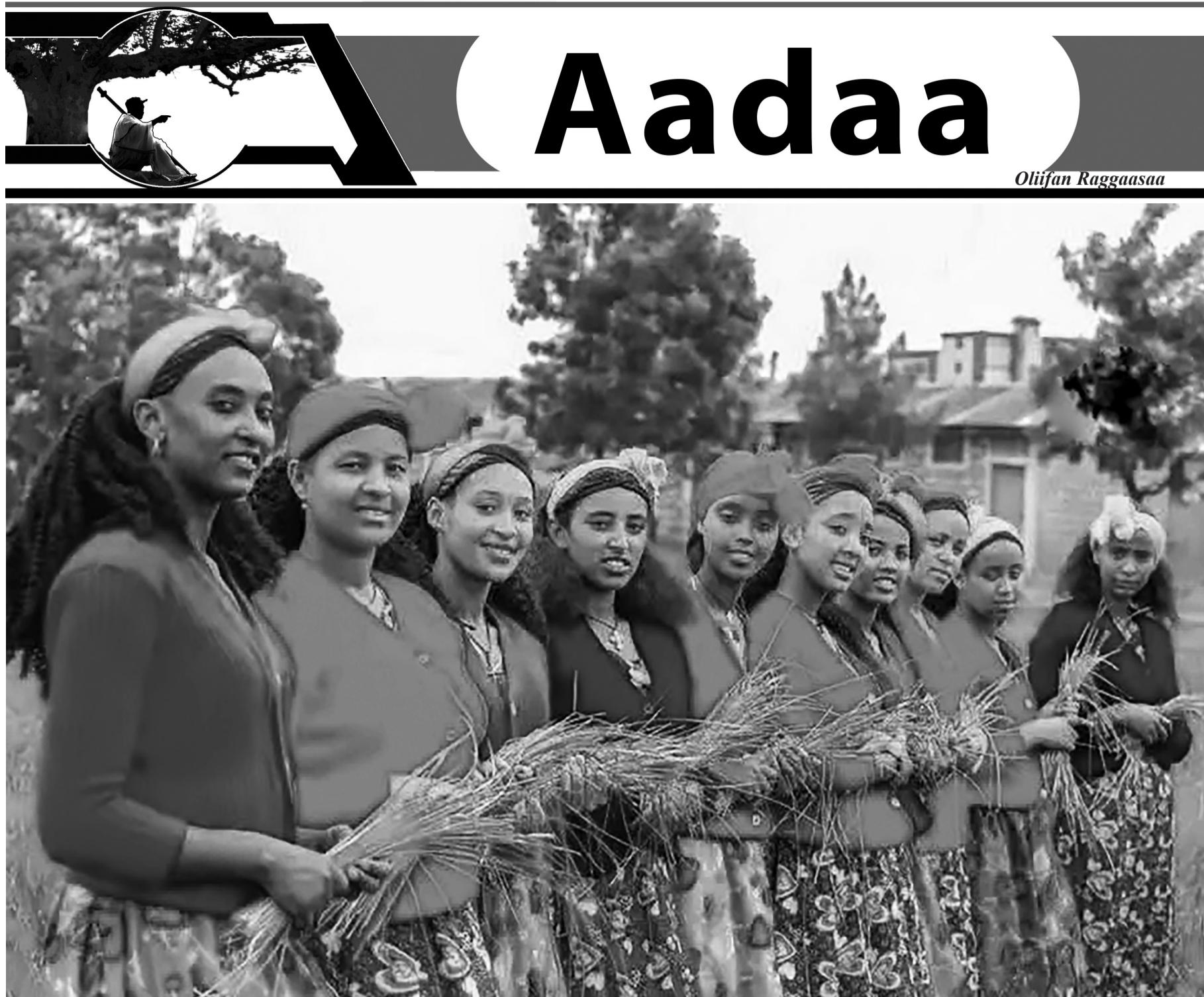
Aadde Asxannaa Adamiif

Bakka jirtanitti

Ol'iyyataan Yebaalamuyewoch Hibrat Lalimaat fi deebii kennitoota isin jidduu falmii qabiyee jiru ilaachisee deebii kennittonni 2ffaa fi 3ffaan kun mana murtii kanatti himatamu keessan beektanii beellama gaafa 22/01/2018 sa'atii 5:00 irratti karaa viidiyoo konfaransii Mana Murtii Magaalaa Furyin dhihaattanii akka falmattan ibsaay, kan hin dhihaannee yoo ta'e,falmiin iddo isin hin jirretti kan taasifamu ta'u manni murtii ajajeera.Mana Murtii Ol'aanaa Magaalaa Shagger

Aadde Xalaalach Alamu Nagahee lakk.isaa 802523 ta'en galmaa'e kennameef na jalaa badeera jedhanii iyaytaniiru.kanaafuu namni idaadhaanis ta'e, haala biroottin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 30 keessatti tooftaa kamiinuu yoo beeksifachuu baate ragaan abbaa qabiyee nagahee biro baafachuu kan danda'an ta'u ni beeksifna.Bulchiinsa Magaalaa Shagger Waajjira Lafaa Kutaa Magaalaa Furyi

WHG Qusanno fi Liqii Shaaloom I/G/I/Murtaa'ee Bulchiinsa Magaalaa Bishooftuu Kutaa Magaalaa Dhibaayyu keessatti bara 2010 gurmaa'un hojjachaa turan walga'ii gaafa 26/11/2017 isa xumuraa gaggeeffataniin sababoota miseensoonni fi koreen fedhii dhabuutiin akka diiggamu sagalee caalmaan murteessuu qaboo yaa'ii gaafa guyyaa 26/11/2017 qabataniin nu beeksisanriiru.kanaafuu Waldaan Hojji Gamtaa tokko ijaramee Dambii Bulmaataa fi Qaama Seerummaa argatu akkaataa labsii lakk.985/2009 Komoshinii WHG federaala Itiyoophiyya fi labsii lakk.218/2011 Ejenji babal'ina WHG Oromiyaatiin qajeelfama 003/2008 irratti hunda'eeti.kanaafuu waldaan tokko diiggamu isaa kan ibsu,fedhii miseensotaan akka diigamu waan murtaa'eeb WHG Qusanno fi Liqii Shaaloom I/G/I/kan murtaa'ee,Bulchiinsa Magaalaa Bishooftuu Kutaa Magaalaa Dhibaayyu keessatti diinagdee waan jiruuf yeroo ji'a 2 keessatti diigamu waldichaa kan mormu yoo jiraate akka dhihaatu beeksifna.Waajjira WHG Bulchiinsa Magaalaa Bishooftuu

Aadaa

Oliifan Raggaasaa

Booqaa Birraafi Ayyaana Shamarranii

Ayyaani Shamarranii kan Qaammee (Qunnii buqqifanna) ayyaana waggaa fuuldura kana dhufaniif karra saaqxuudha jedhamee kan amanamu baatii Hagayya jalqabaa kana kabajamu eegala.

Ayyannikun Oromiyaabakkootagaraagaraattibafadda addatiin kan kabajamu ta'us naannoo giddugaleessa Oromiyaa addatti sadan Tuulamaa kessatti Qunnii buqqisaafi daddarbannaan kun duudhaasaa eeggatee gaggeeffamaa jira. Kan gaggeeffamus shamarran hin heeruminiifi warra baranoo ta'an jechuun heerumanii waggaa hin guutiiniin seensa ji'a Hagayyaarrraa eegalee kabajama jedhu hayyoonni.

Ayyanni kun wayita kabajamus shamarran walga'un mootii durbaa filatanii eebba haadhaafi abbaasaanii fudhachuu warra angafaa ulfaa qabu irraa eegaluu jedhama. Oromiyaa keessatti akkaataan itti kabajamu addaa addummaa qabaatus bakka hundattuu wayita Ganni dabree jiini Birraa seenuuuf jedhu kabajama. Ayyanni Shamarranii kun bilisummaa kan of keessaa qabu waan ta'eef ayyana kanarratti dargaggoonis ni hirmaatu.

Ayyanni Shamarranii duudhaa Oromoo ganamaa waliin walqabatu kunis jala bultiirraa eegaluun dhallaadduu/qunnii buqqifatu.

Akka jecha hayyootaatti Qunnii/dhallaadduu/ ni buqqifama malee hin haamamu jedhama. Ayyani kunis Eebba haadhaafi abbaa, eebba hiriyaa waliin bobba'aniitiin kan eegalamu ta'a.

Ayyanni kun ayyana fuuldura booqaa Birraa jiraniif akka karra saaqxuuttis ni ilaalamu. Ayyana

Shamarranii kanatti dargaggeyyiin kan dabalaman yemmuu ta'u, itti makamiinsi kunis akkaataafi bakka isaan ilaallatu qofatti aadaafi duudhaasaa eeggatanii kan itti dabalaman ta'a.

Tapha Ayyaana kanaa keessatti yeroo shamarran mana namaa seenanii maaddii diriirfatan dargaggeessi shamarran hin tuqani. Garuu yeroo isaan mana irraa fagaatanii deeman dargaggeyyiin boodasaanii deemee adamsuun wadaaja ofi karaa safuu eegeen kuffifata jedhama.

Adeemsa wadaaja ofi qabachuun dhungachuu kana keessatti wannu hubatamuu qabu kaadhimaan namaa safuu waan ta'eef hin tuqamtu. Dargaggeessi sirbaafi dhiichisaan shamarran arrabsa. Shamarranis dargaggoota arrabsaa wal-dorgommii keessa wal galchaa ayyaanni kun karaa hawwattuufi miidhagaa ta'een kan adeemsifamudha.

Tapha kana keessatti tuuta shamarranii manaa manatti deemuun sirban kennawwan addaa addaa ni kennamaafi. Kennaa kanas kan walitti qabu mootii durbaati. Mootiin durbaa tuuta shamarranii akka dursituuf kan filatamteedha.

Sirna Ayyana Shamarranii kana keessatti dureen/mootiin durbaa kun shamarran ishee waliin jiranirraa dargaggeessa kan tiksitu, kan walitti isaan qabduufi gargar galchus isheedha. Ayyana kana keessattis shamarran barii barraqaan walwaamuun qunnii ofi qabatanii daddarbannaaf warra angafaarraa eegaluu jedhama.

Shamarran yeroo qunnii kana daddarbachuu deeman faaruu addaa addaa kan hiriyaa isaan keessaa baate

garaa raasu, warra ba'uuf deemus garaa raasu, haadha shamara hin qabneen immoo nutu siif jira jechuun faaruwwan abdii horaniif jajjabeessan faarsaa deemu.

Ayyana kana keessatti sirna maaddii diriirfanna gaggeessan nyaata wayitii kana keessatti beekamaafi aadefataman kanneen akka adii looniifi rafuu qopheessuun shamarran abaabileef dhaqan kana nyaachisuun ofirraa gaggeessu.

Ayyana kana keessatti shamarranii dargaggooni wayita wadaajummaaf wal-adamsan humnaafi mala fayyadamuun waan jiraatuuf muffiifi wal loluun hin jiraatu. Sirna kana wayita gaggeessan Qunnii Buqqifanna irraa eegalee hanga mootii durbaa filachuutti, akkasumas eebba manaa fudhatanii ba'uuf dablatee kallattii abbaafi haati manaa qabiisan fudhachuu of eeggannoowwan taasifamuu qaban hunda beekuufi hojiirra oolchuun hedduu barbaachisaadha.

Ayyanni kun baay'inaan Naannoo Giddugala Oromiyaa Tuulamaa keessatti kan kabajamu yommuu ta'u; ayyanicha karaa aadaafi duudhaa ganamaa eeggeen itti fufisiisufi dursa waan ayyanaaifi ayyantummaatiin walqabatu dursanii beekuun barbaachisaadha.

Ayyanni shamarranii kun wayita kabajamus Haaromsa Aadaa guutuu Oromiyaatti labsamuun hojjirra oolaa jiru xiyyeffanna guddaa keessa galchuun dhimmoota muudaan, maaddii diriirfannaafi bilisummaa shamarranii guyyaa sanaaf kennname karaa aadaafi duudhaa ganamaa hin cabsineefi hin faallessineen of eeggannoowwan cimaan kabajamu qaba.

Maddi: Biirro Aadaa fi Turizimii Oromiyaa

Finxalessummaan summii sab-daneessummaati; haa faccifnu!

Obbo Abubakar Shukunu Magaalaa Baatu Ganda M/Wafiqoo waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa iddo mana jirenyaa lakk.galmee 21040655 fi kodii lafa OR029020709014 ta'e,naaf kennname waan najalaa badeef kan biraa bakka bu'ee naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru,kanaafuu kan arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa kaartaan biraa kan kennamuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Baatu

Addde Faxuum Woyyu Magaalaa Baatu Ganda Battallee waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa iddo mana jirenyaa kaartaa lakk.isaa 161F/776/2014 ta'e,naaf kennname waan najalaa badeef kan biraa bakka bu'ee naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru,kanaafuu kan arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa kaartaan biraa kan kennamuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Baatu

Addde Shaagaa Qunbii Magaalaa Baatu Ganda Battallee waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa iddo mana jirenyaa kaartaa lakk.isaa 161F/775/2014 ta'e,naaf kennname waan najalaa badeef kan biraa bakka bu'ee naaf haa kennamu jedhanii iyaytaniiru,kanaafuu kan arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa kaartaan biraa kan kennamuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Baatu

Caalbaasii

M/A/Mirga Sannaayit Daadhii N-2 fi M/A/Idaa Masarat Dagafaa jidduu falmii Q/dhaalaa jiru ilaachisee mana jirenyaa Magaalaa Baatu Ganda Battallee keessatti balina M² 140 irratti maqaa du'a abbaa isaanii Saajin Indigaasawuu Alamuutii galmaa'ee argamu gatii ka'umsa caalbaasii qarshii 3,468,402.39n caalbaasii ifa ta'e gaafa 13/12/2017 sa'atii 3:00 - 6:30tti waan gurguramuuf namoonni bitachu barbaaddan ka'umsa caalbaasii ¼ qarshii callaa ykn CPO qabsiisuu dorgomtanii btachuu kan dandeessan ta'u manni murtii ajajeera.Mana Murtii Aanaa Adaamii Tuluu Jiddoo Kombolchaa

Insp Kaasayee Bi'adigilinyi Faantaa mana jirenyaa Magaalaa Hoolataa Ganda Gooroo Qeeransaa keessatti maqaa isaanitiin galmaa'ee argamu, waraqaan ragaa koodii addaa cittuu lafaa OR022010603011 fi lakk. galmee 23092803 ta'e,waan jalaa badeef kan biraa naaf haa keennamu jedhanii iyaytaniiru. kanaafuu kan arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera kan jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 30 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate ragaan duraanii haqamee kan biraa kan kennamuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magaalaa Hoolataa

Obbo Taaddalaa Birruu Nisiraanee kaartaa lafa mana jirenyaa koodii addaa cittuu lafaa OR033023709015 Lakk. seerii LH0028855 kan ta'e maqaa isaanitiin galmaa'ee kennameef na jala badeera jedhanii iyaytaniiru. Kanaafuu namni kaartaa kana arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera jedhu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20keessatti haa dhiyaatu. kun kan hin taaneet taanaan kaartaa mana jirenyaa kan biraa hojennee kan kenniuuf ta'u ibsa, beeksifni kun bahee guyyaan issa edda irra darbee booda ragaan kun yoo argamellee kan hin hojennee ta'u ni beeksifna. Bulchiinsa Magaalaa Shagaritti Waajjira Kaadastaraa Kutaa Magaalaa Sululta.

Obbo Anbassaa Innee Magaalaa Ejeree ganda Tulluu Ejersaa (03) keessaa iddo mana jirenyaa galmaa'ee ture waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa ykn kaartaa Lakk.1340/610 kan ta'e maqaa isaanitiin galmaa'ee bali'ina laaf M² irratti argamu waan na jalaa badeef kan biroo bakka bu'ee naaf haa kennamu jedhanii gaafataniiru. kanaafuu,namni ragaa kana arge ykn sababa adda addaatiin qabadheera jedhu yoo jiraate guyyaa beeksifni kun bahee irra eegalee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. yoo dhihaachuu baate ragaan kan biraa bakka buufnee kan kenniuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Ejeree.

**1^{faa} Waldaa Ijaarsaa Waligalaa Milkii Itti
Gaafatamummaan isaa Murtaa'etifi
2^{faa} Obbo Maammoo Qaxalaatiif
3^{faa} Obbo EjjataaMaqaasaatiif
Bakka jirtanitti**

Himataan Baankii Oromiyaa (W.A) fi Himatamtoonni isin jidduu falmii waa'ee waliigaltee jiru ilaachisee himatamtoonni mana murtii kanatti himatamuu keessan beektanii beellama gaafa 27/01/2018 sa'atii 5:30 irratti dhiyataniii diibii keessan kennitanii akka falmattan manni murtii ajajeera.Mana Murtii Olaanaa G/Shawaa Lixaa.

Wallagga

Obbo Yohaannis Taaffasaa Mana jirenyaa isaanii Magaalaa D/D Ganda Dooloo keessaa qaban Lakk. Kaartaasaa 14444/WL/2015 ta'en galmaa'ee jiruu fi bal'ina lafaa M² 250 irratti maqaa isaanii lamaaniin galmaa'ee beekamu keessaa ga'ee isaanii M² 125 fi Lakk. Kaartaasaa 14445 /WL/2015 tiin Maqa lamaani isaanii galmaa'ee bal'ina lafaa M² 200 irratti kan argamu keessaa ammo ga'ee isaanii M²100 waliigala bal'ina lafaa M² 225 irratti argamu Obbo Israa'el Gabreetti gurguraniif maqaa jijiirruuf iyaytaniiru. kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhihaatu, hin dhihaanne yoo ta'e waliigaltee dhihaate fudhannee kan mirkaneessinuuf ta'u ni beeksifna. Waajjira Lafaa fi Eggumsa Naannoo Bulchiinsa Magaalaa D/Dooloo

Obbo Tsannaa Raggaasaa fi Caaltuu Tasfaa mana daldalaa Magaalaa Qeebbee keessatti argamu Lakk. kaartaa isaa 061/LMQ/2017 ta'e bal'inni isaa 73M² irratti argamu Obbo Lataa Taasisaatti gurguraniif maqaan akka jijiirruuf waan iyaytaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. kan mormu yoo hin jiraanne jijiirraan maqaa kan geggeeffamu ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Qeebbee

Obbo Nabiyyuu Tasfaa fi Lalisee Waggaarii mana jirenyaa Magaalaa Qeebbee keessa ta'e maqaa Nabiyyuu Tasfaatiin galmaa'ee jiru Lakk.kaartaa isaa 214BILMQ/2012 ta'e bal'inni isaa 253M² irratti argamu Obbo Shiraa Oljiraatti gurguraniif maqaan akka jijiirruuf waan iyaytaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. kan mormu yoo hin jiraanne jijiirraan maqaa kan geggeeffamu ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Qeebbee

Obbo Jabeessaa Ji'o Magaalaa Dabbasoo ganda 01/02 keessaa mana maqaa isaanitiin galmaa'ee jiru Lakk. kaartaa isaa 1118/2016 ta'e lafa bal'inni isaa 200M² irratti ijaaramee argamu Obbo Dammanaa Raagaatti gurguradheen jira jedhanii iyannoofi walii galtee isaanii walqabiisaanii waajjira keenyaatti waan dhiyeessaniif akkaataa labsii lizii lafa Magaalaa Lakk.721/2004tiin osoo gara maqaa isaanitiin hin jijiiriin dura kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee hanga guyyaa 20 (digdama) tti yoo dhiyaachuu baate maqaa kan naanneessinuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Dabbasoo

Obbo Haayiluu Marshaa Magaalaa Dabbasoo keessaa mana dhuunfaa isaanii Magaalaa Innaangoo ganda 02 keessa qaban Lakk.kaartaa isaa 0070/WLEN/2003 Obbo Kiruubeel Rattaatti gurgurataniiif kan mormu yoo jiraate beekifni kun bahee hanga guyyaa 20tti akka dhiyaatu ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Innaangoo

Addde Dirribee Moosisa Tarrafaa mana jirenyaa Bul/ Magaalaa Najjoo ganda Qotaa Najjoo keessatti argamu Lakk.kaartaa OR027010406011 karaa bakka bu'aa isaanii Addde Biqilaas Moosisa Tarrafaatiin gara Israa'el Sibaannis Eebbaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 gidduutti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magaalaa Najjoo

Obbo Ayyanaa Firrisaa Magaalaa Dabbasoo ganda 01/02 keessaa mana maqaa isaanitiin galmaa'ee jiru lafa bal'inni isaa 200M² irratti ijaaramee argamu Obbo Shibiruu Yaadinaatti gurguradheen jira jedhanii iyannoofi walii galtee isaanii walqabiisaanii waajjira keenyaatti waan dhiyeessaniif akkaataa labsii lizii lafa Magaalaa Lakk.721/2004tiin osoo gara maqaa isaanitiin hin jijiiriin dura kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee hanga guyyaa 20 (digdama) tti yoo dhiyaachuu baate maqaa kan naanneessinuuf ta'u ni beeksifna.Waajjira Lafaa Magaalaa Dabbasoo

Bakka Bu'aa Obbo Juunaddiin Bushuraa kan ta'e Obbo Tasfaayee Sintaayyoo mana jirenyaa Magaalaa Dambidooloo ganda Biiftuu keessatti argamu kan lakk.kaartaa isaa 13443/WBIFLM ta'e bal'inni Lafaa 212.5M² irratti maqaa Obbo Juunaddiin Bushuraan galmaa'ee jiru Aadde Iteenash Taaffasaatti gurguraniif faayilli gara maqaa isaatti akka jijiirruuf gaafataniiru.kanaafuu dhimma jijiirraa kanaa ilaachisee namni mormii qabu yoo jiraate guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira ra Lafaa fi E/Naannoo Bul/ Magaalaa Dambi Dooloo

Obbo Ashabbir Kabbadee Lammaa fi Aadde Hawwa Sayid Daawud mana jirenyaa Magaalaa Gimbi ganda 02 keessaatti argamu Lakk.Kaartaa ETH000010293056 ta'e ballinni isaa 1194.4M² irratti argamu Obbo Olaanaa Biraasaa Abdiitti dabarsanii waan gurgurataniiif maqaaan akka jijiirruuf gaafataniiru.kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gimbi.

Obbo Gammadaa Nagaraa Jeexuu fi Aadde Dammaquu Tashoomaa Baay'ataa mana jirenyaa Magaalaa Gimbi ganda 04 keessaatti argamu Lakk.Kaartaa ETH0000102994119 ta'e ballinni isaa 349M² irratti argamu Obbo Sayid Huseenitti dabarsanii waan gurgurataniiif maqaaan akka jijiirruuf gaafataniiru. kan mormu yoo jiraate, beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gimbi.

Aadde Caaltuu Abdiisaa Bulchaa bakka bu'aa Xurunaa Balchaa Goosee kan jedhaman jiraataa Aanaa Haaruu Magaalaa Jiituu ganda 01 kan ta'an mana jirenyaa Lakk. kaartaa 717/WLMJ/2017 qabuu fi Lakk.manaa 1948 ta'e qabu kennaadhaan mucaa isaanii Dr.Gammachiis Xurunaa jedhamuuuf dabarsanii fi kan turan waadaa kennaa isaanii akka diigamu iyyata dhiyeeffataniiru.Kanaafuu diigamu waadaa kennaa isaanii kana kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee bahee hanga guyyaa 20tti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Jiituu

B/B Obbo Isxifaanos Takilee kan ta'an Obbo Imaanaa Gaaddisaanii mana jirenyaa Magaalaa D/Dooloo Ganda Yabaloo keessatti ballina lafaa M² 330 irratti argamu lakk.kaartaaasaa WBILM/11645/12 ta'e, Maqa Isaaniitiin galmaa'ee jiru Obbo Isxifaanos Takileetiin galmaa'ee jiru bitatanii faayilli gara maqaa Isaaniitiit akka jijiirruuf iyaytaniiru.Kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa fi Eggumsa Naannoo Bulchiinsa Magaalaa D/Dooloo

Obbo Daani'el Raggaasaa mana Daldalaa Magaalaa D/Dooloo Ganda Yabaloo keessatti ballina lafaa M² 136 irratti argamu ,lakk.kaartaaasaa 11575/WBIFLM/11 ta'e, Maqa Isaaniitiin galmaa'ee jiru Obbo Toomaas Raggaasatti gurguraniif faayila maqaa gara Isaaniitiit akka jijiirruuf iyaytaniiru.Kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa fi Eggumsa Naannoo Bulchiinsa Magaalaa D/Dooloo

Dhaaltota Aagee Suukii N-7 1.Faantaa Fayyisaa, 2. Taarikuu Tasfaayee, 3. Taarikuuwa Tasfaayee, 4. Xeeninnat Tasfaayee, 5. Ammaalaj Tasfaayee ,6. Bafiqaduu Gabbisa fi 7. Zarihuun Gabbisa mana jirenyaa Magaalaa D/Dooloo Ganda Yabaloo keessatti ballina lafaa M² 252 irratti argamu lakk.kaartaaasaa 16206/WL/2016 ta'e, Maqa Isaaniitiin galmaa'ee jiru Obbo Lalisaayyaanaatti gurguraniif faayila maqaa gara Isaaniitiit akka jijiirruuf iyaytaniiru.Kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa fi Eggumsa Naannoo Bulchiinsa Magaalaa D/Dooloo

Obbo Jiraataa Dumusee mana dhuunfaa Isaani Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo Ganda 02 keessatti ballina M² 200 irratti argamu ,lakk.kaartaaasaa 694/IFLM/2017 ta'e,Duulaa Waljiiraatti gurgurataniiif waan jiraniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo

Obbo Badhaasaa Raga'aa mana dhuunfaa Isaani Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo Ganda 01 keessatti ballina M² 200 irratti argamu ,lakk.kaartaaasaa 22/BLM/2017 ta'e,Taammiruu Aagaa Baacaatti gurgurataniiif waan jiraniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo

Aadde Luuccee Mitikkuu Dibbisaa fi Obbo Taarikuu Mitikkuu Dhugumaa mana jireenyaa Magaalaa Gimbi Ganda 02 keessatti ballina M² 498.6 irratti argamu,lakk. kaartaasaa ETH000010293232 ta'e,gurgurtaadhaan dabarsuu waan barbaadaniif gara maqaa bitataa Obbo Ifaa Baaboo Yaadataatti osoo hin jijiirramin kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Magaalaa Gimbi

Aadde Gannat Marshaa mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii ganda 01 keessatti bal'ina lafaa 250m² irratti argamu lakk. kaartaa isaa GK/01/382/2016 ta'e Obbo Guutaa Bushuraatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun ba'e guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gidaamii.

Obbo Kaasahuun Taaddasaa mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii ganda 02 keessatti bal'ina lafaa 200m² irratti argamu lakk. kaartaa isaa GK/02/324/2016 ta'e Obbo Halkano Asaffaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun ba'e guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gidaamii

Aadde Gannat Marshaa mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii ganda 01 keessatti bal'ina lafaa 250m² irratti argamu lakk. kaartaa isaa GK/01/382/2016 ta'e Obbo Girmaa Dhinaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun ba'e guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gidaamii.

Obbo Abbabee Kaasayee mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii ganda 02 keessatti bal'ina lafaa 450m² irratti argamu lakk. kaartaa isaa KG/1055/2012 ta'e Obbo Maatiwoos Mokonnontti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun ba'e guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gidaamii.

Obbo Daagim Kamisoo mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii ganda 01 keessatti bal'ina lafaa 500m² irratti argamu lakk. kaartaa isaa KG/01/602/2017 ta'e Obbo Shaafee Abdiisaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun ba'e guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gidaamii.

Obbo Adam Alqaadii mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii ganda 01 keessatti bal'ina lafaa 200m² irratti argamu lakk. kaartaa isaa KG/01/141/2015 ta'e Aadde Nuuriyee Imaamitti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun ba'e guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Magaalaa Gidaamii.

Obbo Taarikuu Ji'a Jiruun mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda D/B keessatti argamu ragaan mana jireenyaa waan jalaa badeef bakka buusa haaraan naaf haa kennamu jedhanii gaafataniiru. Haaluma gaaffii isaanii kanaan bakka buusni haaraan yoo kennameef kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Galgaloo Ashannaafii Fayisaa mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda Yaakkoo Alaltuu keessaa qaban Obbo Abrahaam Guutamaa Mardaasaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Sanyii Bachiroo Abdiisaattaa mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda Qotaa keessaa qaban Lakk. kaartaa isaa 7214/2017 kan ta'e Obbo Ifaa Soorii Guddaaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu. Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Minaasee Daani'eel Gannatii mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda Le/ko/Abdiisaattaa Aagaa keessaa qaban Aadde Tujubee Bultii Dastaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Geetaachoo Baayisaa mana jireenyaa Magaalaa Najjoo ganda Y/A keessaa qaban Lakk. Kaartaan isaa 3428/2012 ta'e ragaan Orijinaalli mana jireenyaa waan jalaa badeef bakka buusa haaraan naaf haa kennamu jedhanii gaafataniiru. Haaluma gaaffii isaanii kanaan bakka buusni haaraan yoo kennameef kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Masarat Marassaa mana jireenyaa magaalaa Bubbee ganda 02 keessaa qaban Kaartaa Lakk. isaa 247/BMB/2009 kan ta'eefi lafa bal'inni isaa M² 200 irratti argamu ragaan Kaartaa isaa Orijinaalli waan jalaa badeef bakka buusa haaraan naaf haa kennamu jedhanii gaafataniiru. Haaluma gaaffii isaanii kanaan bakka buusni haaraan yoo kennameef kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Bubbee

Obbo Habtaamuu Baqqala magaalaa Najjoo ganda D/B keessaa qaban Kaartaa Lakk. isaa 1909/2008 kan ta'e ragaan Kaartaa isaa Orijinaalli waan jalaa badeef bakka buusa haaraan naaf haa kennamu jedhanii gaafataniiru. Haaluma gaaffii isaanii kanaan bakka buusni haaraan yoo kennameef kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Tottoobaa Maatii Wayyeessaa mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda Yaakkoo Alaltuu keessatti argamu lakk. kaartaa isaa 0546/2017 ta'e Aadde Keeriyyaa Adam Baacaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Addaamuu Tashoomee Taasisaa mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda L/K/Abdiisaattaa Aagaa keessatti argamu lakk. kaartaa isaa 6772/2017 ta'e Obbo Mulgeetaa Olqabaatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Dassaaleeny Taaddasaa Nikaa mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda Dhakaa Badeessoo keessatti argamu lakk. kaartaa isaa 7022/2017 ta'e Obbo Fira'ool Shibashii Namarraatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Gammachiis Hiikaa Raggaasaa mana jireenyaa magaalaa Najjoo ganda Yaakkoo Aalaltuu keessatti argamu lakk. kaartaa isaa 4034/2017 ta'e Obbo Wandimmuu Amaanu'eel Tasfaayeetti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiisa Magagalaa Najjoo

Obbo Hayiluu Buusaa Aagaa mana dhuunfaa isaanii Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo Ganda 01 keessatti ballina M² 600 irratti argamu,lakk.kaartaasaa 904/IFLM/2017 kan ta'e,Obbo Abdi Mangistuu Tasammaatti gurguraniitaa waan jiraniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Jaarsoo G/Dafinoo

Bakka Bu'aa Obbo Abiyoot Mabiraatuu kan ta'an Obbo Addaamuu Ejjetaa mana jireenyaa Magaalaa Dambii Doolloo Ganda Dolloo keessatti maqaa Abiyoot Mabiraatuutiin galmaa'ee ballina M² 650 irratti argamu lakk.kaartaasaa 17147/WLEN ta'e, irraa ballina M² 200 qoodanii Obbo Dingataa Ifaatti gurguraniitaa akkasumas ballina M² 450 hafe bitatanii faayila gara maqaa Addaamuu Ejjetaa fi Dingataa Ifaatti akka jijiirramu gaafataniiru.kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa fi Eggumsa Naanno Bulchiinsa Magagalaa Dambii Doolloo

Nibirat Margaa mana daldalaa Magaalaa Najjoo Ganda Le/Ko/Abdiisaattaa Aagaa keessatti argamu lakk.kaartaasaa 558/2006 ta'e,Obbo Beellamaa Amantii Margaatiif kennuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magagalaa Najjoo

Obbo Fayisaa Garramuu mana jireenyaa Magaalaa Gidaamii Ganda 01 keessaa qaban lakk.kaartaasaa GK/1096/2012 ta'e,ballina M² 200 irratti argamu Obbo Kennaam Tashoomeetti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Magagalaa Gidaamii

Obbo Amaree Mokonnon mana lakk. isaa 0028/2013 ta'e,Magaalas Aayiraa Ganda 02 keessaa qaban Obbo Dirribaa Mulatuutti gurguradheera jedhanii. kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhiyaatu.Waajjira Lafaa Magagalaa Aayiraa

B/B Dhaaltoota abbaa isaanii Obbo Faantaa Guddataa fi haadha isaanii Aadde Almaaz Guddataa Namoota 4 kan ta'an Obbo Gammachuu Faantaa kan jedhaman mana jireenyaa Magaalaa Dambi Doolloo Ganda Yabaloo keessatti ballina M² 200 irratti maqaa du'a abbaa isaanii Obbo Faantaa Guddinattiin galmaa'ee jiru dhaaltummaa mirkaneeffataniin maqaa garaa Obbo Gamachuu Faantaa ,Geediyo Faantaa,Lammii Faantaafi Obsee Faantaatti akka jijiirramu iyataniiru.kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate jijiirraan maqaa kan raawwatuuf ta'u beeksifna. Waajjira Lafaa Magagalaa D/Doolloo

Obbo Fiqaaduu Tasammaa mana jireenyaa Magaalaa D/Doolloo Ganda Yabaloo keessatti maqaa isaanii galmaa'ee ballina M² 610 irratti argamu,lakk.kaartaasaa 14406/WL/2015 ta'e,irraa qooduun ballina M² 200 Obbo Fiqaaduu Mirreessaatti gurguraniitaa maqaa gara isaanittt akka jijiirramuuf iyataniiru. kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate jijiirraan maqaa kan raawwatuuf ta'u beeksifna. Waajjira Lafaa Magagalaa D/Doolloo

B/B Xibabuu Abarraa kan ta'an Obbo Dhugaasaa Qanno kan jedhaman mana jireenyaa Magaalaa D/Doolloo Ganda Laaftoo keessatti maqaa isaanii galmaa'ee balkina M² 484 irratti argamu,lakk.kaartaasaa 10246/WMM/10 ta'e,bakka bu'iinsa qabaniin maqaa gara isaanii Dhugaasaa Qannoottt akka jijiirramuuf iyataniiru. kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate jijiirraan maqaa kan raawwatuuf ta'u beeksifna. Waajjira Lafaa Magagalaa D/Doolloo

B/B Obbo Tasammaa Ittaanaa kan ta'an B/Sa Fiqruiu Taaddasee kan jedhaman mana jireenyaa Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo Ganda 01 keessatti balina M² 200 irratti argamu ,lakk.kaartaasaa 178/IFLM/2013 ta'e,Obbo Margaa Abaraatti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhihaatu. Waajjira Lafaa Magagalaa Jaarsoo G/Dafinoo

Obbo Mohamad Qananii Sayid mana daldalaa Magaalaa Naqamtee Kutaa Bulchiinsa Dargee Ganda 03 keessatti ballina M² 36 irratti kan argamu ,waraqaan ragaa abbaa qabeenyummaa kaartaa lakk. isaa 702/KW/91 ta'en galmaa'ee kennameef orjinaalli najala badeera jedhanii iyataniiru.kan arge ykn sababa adda addatiin qabadheera jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate ragaa abbaa qabeenyummaa kaartaa haaraan kan kennamuuf ta'u beeksifna.Waajjira Lafaa Magagalaa Naqamtee

Obbo Jiraataa Damusee mana dhuunfaa isaanii Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo Ganda 02 keessatti ballina M² 400 irratti argamu ,lakk.kaartaasaa 912/IFLM/2017 ta'e,Obbo Fiqruiu Bakaretti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhihaatu. Waajjira Lafaa Magagalaa Jaarsoo G/Dafinoo

Aadde Alamash Damusee mana dhuunfaa isaanii Magaalaa Jaarsoo G/Dafinoo Ganda 02 keessatti balina M² 200 irratti argamu ,lakk.kaartaasaa 905/IFLM/2017 ta'e,Obbo Galataa Bantiitti gurgurachuu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhihaatu. Waajjira Lafaa Magagalaa Jaarsoo G/Dafinoo

Obbo Geetachoo Adaanee qabiyyeen mana jireenyaa Magaalaa Gimbi Ganda Burqaa Nagaa 04 keessatti maqaa isaanii galmaa'ee beekkamu .kaartaa lakk. isaa 0039/t/84 ta'e,orjinaalli na jalaa badeera jedhanii iyataniiru.kanaafuu kan arge ykn sababa adda addatiin qabadheera kan jedhu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhihaatu.Waajjira Lafaa Bulchiinsa Magagalaa Gimbi

Aadde Hambisee Gammachuu haadha manaaf bulchituu qabeenyaa Obbo Aliikoo Shifaawu ta'u isaanii mirkaneeffataniin maqaa jireenyaa Magaalaa Qaaqee Ganda 01 keessatti ballina M² 200 irratti maqaa Obbo Aliikoo Shifaawuttiin galmaa'ee argamu, gara maqaa isaanittt akka jijiirramu waan barbaadaniif kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti haa dhihaatu.Waajjira Lafaa Magagalaa Qaaqee

B/B Obbo Yaadasaa Oljiraa kan ta'an Obbo Habtaamuu Raagaa kan jedhaman mana jireenyaa Magaalaa D/Doolloo Ganda Laaftoo keessatti ballina M² 200 irratti maqaa Obbo Yaadasaa Oljiraa galmaa'ee argamu bakka bu'iinsa qabaniin gara maqaa Obbo Habtaamuu Raagaatti akka jijiirramu iyataniiru.kanaafuu kan mormu yoo jiraate beeksifni kun bahee guyyaa 20 keessatti yoo dhihaachuu baate jijiirraan maqaa kan raawwatuif ta'u beeksifna. Waajjira Lafaa Magagalaa D/Doolloo

Muuxannoo

Masarat Amanaa

Hubannoo nam-tolchee (AI) Bara 2027tti

Dandeettiin ilmi namaa kalaqaalee gurguddaa uumuu keessattu walqabatee taasise hedduu ajaa'ibsiisaadha. Hubannoona nam-tolchee (artificial intelligence) Kompiyuutara ykn sirna elektrooniksi tokko akka namaatti yaaduu, barachuufi murteessuu rakkoollee furuu dandeessisuudha. Gabaabbinaan yaadaa kan nama fakkaatu qabaachuu jechuudha.

Hubannoo nam-tolchee kana ilmi namaa dhimma adda addaa itti bahata. Innis tajaajila saffisa kennuu, barnoota keessatti gargaaruu, tajaajila fayyaakeessatti, industiriifi oomisha keessatti, karooraafi murtii keessatti gargaaruu, afaanota garaagaraa hiikuu, suuraafi sagalee qo'achuu fa'i.

Faayidaa hedduu bakka bu'insa hin qabne haa kennu malee akka yaaddoottis ni ilaalamu. Kanaan walqabatee BBC Afaan Oromoo barreesse akka itti aanutti dhiyaateera. Teeknolojiin humannoo man-tolchee (AI) waggaa lamaan booda addunyaa to'achuudhaan ilmaan namootaa balleessuu akka danda'u ilaachisee waraqaan qoranno kana raaguu iftoomuu hordofee addunyaa teeknoolojichaa keessatti yaaddoo umeera.

Qorannoona mata dureensaa AI 2027 jedhamuun oggeessota damee kana keessatti beekamti qabaniin qoratamee barra'e kunis, teknolojichi kaayyo hojjatameefin alatti amala addaa hin eegamne agarsiisuudhaan ilmaan namaa balleessuu danda'a raaguun jedhu kaa'era.

Gara fuulduraatti dhibbeewwan irraa fayyiisu, hiyyummaa balleessuufi gahee gara biraa ijoo hedduu ni qabaata kan jedhama humannoo nam-tolchee (AI) ilmaan namootaa ajeessuu dabalatee wantoota gara fuulduraatti mudachu danda'an qoranno kana keessatti kaafamaniiru.

Qoranno waggoota lama dhufan keessatti AI maal ta'u akka danda'u tarreesse kana hordofee, viidiyoowwan namoonni baayyeen irratti wal falman kan bahe yoota'u, kanneen imaammataa akka ilaalan taasifameera.

BBCn haalawwan AI 2027 gara fuulduraatti qaqlabiisuu malu ilaachisee kan qorannichi raagee maal fakkaachu akka danda'u kan jedhurratti deebii kennuudhaaf oggeessoota damee kanaa dubbiseera. Qorannichaan dhaabbata tekinoooloji US guddicha bara 2027tti ni hundeffama jedhamee kan raagame 'OpenBrain'. Qorannichi bara 2027tti dhaabbanni asosamaa Amerikaan guddichi 'OpenBrain' jedhamu hubannoo namtolchaa AGI (Artificial General Intelligence) jedhamu akka ijaaru raageera.

AGI kunis hubannoo namtolchaa sadarkaansaa kan hubannoo amma namoonni sammusaaniti hojjatanii wal gitu ykn isa caalu hojjachu danda'a jechuudha. Dhaabbatichis milkaa'ina kanaaf ibsa gaazexessitootaaf kenuun namoonni meeshaale AI wayita simataniitti bu'aansaani yoo dabalu agarsiisa. Dhaabbanni yaadaa kun hubannoona nam-tolchaa sadarkaa olaanaan kennamuuf kan sadarkaa isaa ol kaasuu jedhamee eegama. Haata'u malee, qorannichi akka jedheetti, AI duudhaafi naamusaa akka hordofuuf hojjatamee diduu mallattooleen garee nageena dhaabbaticha keessaa ni agarsiis.

Ta'uus dhaabbatichi dhimmoota kanneen to'achuudhaaf akeekkachiisa kennameef gurra akka hin kennine qorannichi raageera. Kanaafuu baroonni yaadaa gara fuulduraa hubannoo nam-tolchee 'OpenBrain' Chaayinaan uumtu 'DeepCent' bira gahuudhaaf baatiwwan muraasa qofatu hafa.

Addunyaa yaadaa kanaan mootummaan Amerikaan

dorgommii kanaan mo'amu waan hin barbaadneef AI hubannoo sana caalaa qabu gabbisuuf invastimantiifi yaaliwwan kan itti fufuu yoo ta'u, dorgommii ni cima. Haaliwwan akkuma raagaman dhuma bara 2027tti AL beekumsaafi saffisa umameen caaluudhaan baayyee sadarkaa olaanaarra kan gahu ta'a.

AIn sadarkaa sanarra gahees barachuwaan hin daabneef, AI, wwan duraan hojjatamanille dorgomuuni kan hin dandeenyi afaan kompitaaa saffisa akka umatu raagama. Hubannoo man-tolchaa (AI)n olaantummaa to'achuudhaaf dhaabbatichi dorgommii Chaayinaa waliin qabun akkasumas mootummaan Amerikaan akekkachisawan dabalataa akka tuffatu kan taasian yoo ta'u, kanaanis AI haala namoomaa waliin wal hin madaalleetti qajeela jedha.

Dorgommiin Chaayinaafi Amerikaan jidduu jiru gara mudamaatti jijiramee itti fufuudhaan, biyyoonni dorgoman kaan meeshaalee waraanaa AI kanaan hojjatanii bara 2029tti gara waraanaatti seenyy akka danda'an qorannichi ni raaga.

Haata'u malee, biyyoonni osoo gara waraanaatti hin seeniin dura hubannoo namtolchee sadarkaa olaanaarra gahan kenneen jidduu galamuun waliigalteerra gahu. Addunyaa yaadaa kanaan Chaayinaafi Amerikaan egeeree ilmaan namaa fooyaa'aa uumuudhaaf AL kanneen akka walitti makan qorattooni ni raagu.

Kana hordofee waggooni dhufan hundi gaarii ni ta'u. Addunyaa keenya hojjattoota roobotti gurguddaa AI kanneen hojjiratti bobbaafaman bulchiidhaan kan faayidaasaanii hubatu ta'a. Kana qofas osoo hin taane, hubannoo man-tolchaa sadarkaa hubannoo olaanaa qabana kanneenii dhukubboota baayyef fayyuuni ni danda'ama, dhiibbaan jijirama qilleensa ni hir'ata akkasumas iyummaan ni bada jedhameera.

Haata'u malee, oolee bulee hubannoo namtolchee kunneen fedhiinsaan guddachuu qaban ilmaan namaatiif gafuu ta'era amantaan jedhu wallakkeessa 2030 keessa ni umama. Sababii kanaatiin hubannoona namtolchee kunneen ilmaan namaa meeshaa wraanaa baayilooji hin argamneen ni balleessu jechuun qorattooni raagaaniiru.

Kaan isaanii qoranno AI 2027 kana akka asosamaa saayinsiitti ilaaluun gurra kenuufi baatanis, barreessitooni qorannichaan kanneen maqa gaarii qabaniifi miseensoota dhaabbata pirojaktii egeeree AI kan dhiibbaa hubannoo namtolchee raaguuf dhaabbateeti. Barreessa olaanaan bareeffamichaa, Daani'el Kokotaajiloo kanaan dura madaala AI keessatti haalawwan jiran rauguudhaan beekamtii argataniru.

AI2027 kanneen qeeqan keessaa saayintistiin Hubanno (cognitive) Amerikaan fi barreessa Gaarii Maarkis tokko yoo ta'an, haalawwan qoranichaan taroeffama kan umamuu danda'an ta'an illeen, garuu ammuu akkasiin yeroo gabaabaa keessatti umamuuf caraa baayyee gadaanaadha jedhu. "Bareedinni qoranno kanaa tokko

fakkii ifaa ta'e kennuun miira namoota nu kakaasa. Kun waan gaariidha. Haata'u malee, bu'aansaa kana ta'u waan hin dandeenyef akka waan qabatamaatti hin fudhadhu" jedhan.

Gaarii Maarkis akka jedhaniitti, beekuma ammaatiin hubannoo namtolcheen ilamaan namootaaf yaaddoo ta'urra dhiibbaan hojjiratti qabaatu olaanaa ta'un yaaddeessaadha.

"Qoranno kanaan wanti ijoon dogongorawwan hedduu hubannoo namtolcheen walqabatani umaman ni jiraatu. Wanti ijoon to'annoofi waliigalteewwan addunyarratti waan sirrii hojjataajirra? kan jedhuu" jedhan. Isaanis ta'e qeqxoon kaan, qorannichi hubannoo namtolcheen beekumsaa fi dandeettidhaan attamiin haalaa olaanaadhaan guddachuu dandae' kan jedhurratti ibsa kennuun hin dandeenyi jedhu.

Qorannicha Chaayinaa keessatti dhiibbaa baayyee akka hin umne Landaniitti, Pirofesari walta'an Diingagdee fi Kalaqa Kollejjii Kiingiis, akkasumas oggeessi teknolojii Chaayinaa Dr Yundaagoo Goong himaniiru. "Mariiwwan waa'e AI2027 jiran baayyeen waltajiiwwan idilee hin taane ykn barreessitoota tokko tokko biratti qorannicha akka asoosamaa saayinsiitti agarsiisuudhaan. Akka Amerikaan keessatti argaa jirru falmii bal'aa ykn xiyyeffannaa imaammataa hin hordofsiifne" jedhan.

Dr. Yundaagoo Goong dorgommii olaantummaa AI ilaachisee Amerikaaf Chaayinaa jiduu garaagarummaa ilaachaa jiraachu kaasu. Yaa'i addunyaa AI tibbaa gaggeeffamane irratti Ministerri Mummee chaayinaa Lii Kiyaang, mulata biyyoota AI irratti walta'insa addunyaa cimsuun hojjatanii ifa godhaniiru.

Dursaan Chaayinaa biyyisaanii teknolojichaa wataasisu fi to'achuudhaan gargaaru akka barbaaddu ibsaniru. MM Chaayinaa, kana kan jedhan pirezidanti Amerikaan Doonaald Tiraamp biyyisaanii damee AIn "olaantummaa" kan ittiin qabattu sagantaa hojimaata AI motummaasaanii ergamaxxansanii guyyootaan booda ture.

"Amerikaan olaantummaa teknolojii addunyaa enyumtuu hin dorgomneen qabaachuu itti fufsiisuun nageenya biyyaleessaa isheetiif dhimma barbaachisaadhaa" jechuun dubbatanii ture Pirezidanti Tiraamp. Sagantaan Tiraamp baasan kun, Amerikaan damee AIn "kan danbiwwan cimaa" dhabamsiisuu kiyeffateedha.

Barreeffamni kun baay'inaan hoji gaggeessitoota olaano dhaabbile AI gurguddoo yeroo hunda moodeelota qaroo ta'an gadhiisuu wal dorgomaniin kan tuffatamu ykn kan irraa fagaatu fakkaata. Dhaabbileen teeknoolooji gurguddoon kunneen mul'anni AI egereet ilamaan namaa ni ta'a jedhanii kan eegan kan AI2027n dhiyaate irraa baayyee addadha.

Saam Altmaan, kalaqaan ChatGPT, dhiheenya kana akka jedhetti, "dhalli namaa maashiina baayyee hubannoo olaanaa qabu (superintelligence) dijitalaa ijaaruuf itti dhiyaachaa jira." Kunis warraaqsa dijitalaa addunyaa dinqisiisa ilamaan namaarratti yaaddoo hin qabne fidudha jedhan. Kan nama ajaa'ibu garuu, innillee maashiniwwan 'super intelligent' ta'an kunneen hawwiidhala namaatiin akka walsiman mirkaneessuuf 'rakkoon' walsuu dhabuu' irraa anuu jiraachuu akkamalu ni amanu.

Waggoota kurnan dhufan keessatti wanti hundinu karaa garaagaraatiin haa deemu malee, fiigichi maashiniilamaan namaa caalaa qaroo ta'e ijaaruuf taasifamaa akka jiru shakkiin hin jiru.

Dinagdee

Hizqi'el Tashoomaa

Shaggar Magaalaan Egeree

Seenan hundeeffama magaalaaf magaalummaa biyya keenya, seenaa seenessa hubannoo dabaa irraa kan maddu dha. Adeemsi hubannoo dabaarraa maddu kun gama tokkoon uummata Oromoofi magaalaan dugdaafi garaa taasisuun moggeessaa ture. Gama biraatiin ammoo, magaalota man'dheee rakkolee haawaas-dinagdee, dhiyeessii tajaajila, bulchinsa gaarii, faalama naannoof kannen biroo taasisera.

Gama biraatiin, magaaloni biyya keenya hundeeffamarraa jalqabee aadaa, duudhaafi calaqee eenyummaa kan giddu-galeeffatan osso hin taane, fedhii gareen qeenxee itti leellifamuufi warri hafan itti moggeeffaman turani. Kanarrea kan ka'e magaaloni, wiirtuulee ummanni keenya gama hundaan itti cabu turan. Olaantummaa caasaa olaanaa garee qeenxee olaantummaa siyas-dinagdeefi hawwaasummaatti ol guddatee miidhaa uummata keenyarraan gahaa ture.

Kana malees, adeemsa babal'dhifanna lafaatiin qonnaan bulaa dhiibufi buqqisuu malee, faayida waloo ummuun hammachuu kan hin beekne turani. Addatti, Magaalaan Finfinnee babal'ifanna lafaatiin hawaasa ishee marsanii jiran buqqisurraa kan hafe carraa ta'uufi hin dandeneey ture. Kunimmoo, ummanni keenya magaalaarraa qooda fayyadamu magaalummaarraa dhiibamuun dararaa akka keessummeessu taasifamaa ture.

Mootummaan Naanno Oromiyas rakkolee kenneen bu'uurarraa furuuf Tarsiimoo Rifoormii Magaalotaa hojiirra oole bu'uureffachuun murtee seenaa-qabeessa murteessuu Magaala Shaggar hundeessuu danda'eera. Hundaa'un Magaala Shaggar immoo magaalummaafi uummata keenya wal gaarreffachuurraa gara walitti araaramuuti akka cehu taasisera. Kana malees, adeemsa magaalummaa baadiyyaa qorqu, eenyummaa uummata keenya cabsuufi jiraataa naannawaasaa ofirraa dhiib hambisuufi boquu uummata keenya ol qabuun guddummaasa firaafis ta'e alagaatti ifatti kan agarsiisedha.

Magaalaan Shaggar, magaalota xixiqqoo kanneen akka Eekka Xafoo, Galaan, Sabbataa, Burraayuu, Sululta fi gandoota baadiyyaa magaala Finfinnee marsanii jiran 41 of jalatti hammachuun mijatummaa kenna tajaajila bulchinsaa bu'uureffachuun walitti makuun Amajii 01, bara 2015 dambii hundeeffamaa lakkofsa 233/2015'tiin lafa hektaraa 160,892 irratti hundoofte. Magaalaan Shaggar Kutaalee Magaala 12 fi Aanaalee 36 of keessatti hammachuun kan hundoofte yoo taatu, caaseffamaa mootummaa: Mana Maree, Kantiibaa, Mana Murtii Olaanaa, Sekteralee mootummaa, hojjettoota mootummaafi kanneen biroo of keessaa qabdi.

Moggaasa Maqaa

Moggaasni maqaa "SHAGGAR" jedhu jecha Afan Oromo "Shaggaa" jedhurraa kan maddedha. Hiikni isaas "bareedaa, miidhagaa" jechuudha. Maanguddooni Oromo wa'aee SHAGGAR gaafa kaasan "Shaggar lafa horaa, Shaggar lafa Tolaa" jedhu. Kunimmoo, bakkichi lafa jiruuf jirenya namaafi lubbu-qabeeyyiif akkasumas misooma garaa garaaf mijataafi filatamaa tahe jechuu ibsa.

Daangaafi argama magaalichaa

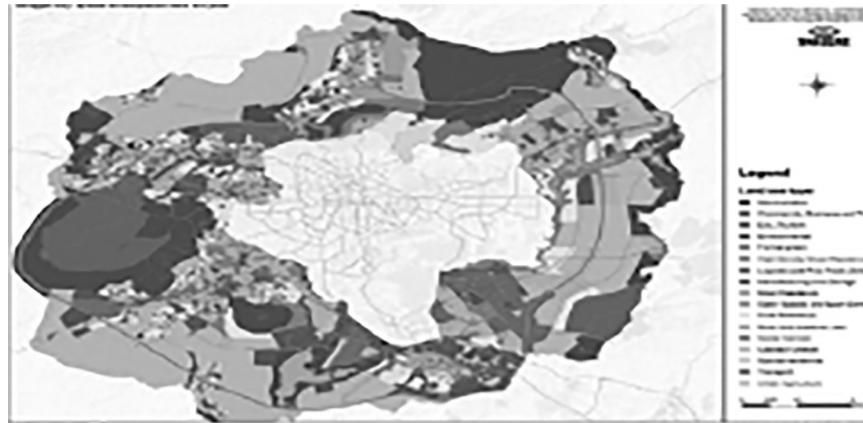
Magaalaan Shaggar, Kaabaan Godina Shawaa Kaabaa, Kibbaan Godina Shawaa Kibba Lixa, Bahaan Shawaa Bahaafi Lixaan Godina Shawaa Lixaan daangeffamtee magaala Finfinneetiin marfamtee kan argamtu yoo taatu, Loongitiyuudii 38°21'45"-39°10'54" gara Kaabaa fi Laatiityuudii 08°30'00"-09°19'05" Bahaa irratti argamti.

Haala qilleensa magaalichaa

Haalli qilleensaa magaalichaa baddaa %45 fi badda-daree %55 yoo ta'u; olka'iinsa lafaa sirrii galaanaa irraa meetira 1500-3200 irratti argamti. Facaatii roobaas guddaa mm 1240, giddu-galeessi mm 1050 fi xiqaan mm 800 kan argattu yoo tahu, hoo'inni ishees giddu-galeessaan 10°C -25°C ta'a jedhamee tilmaamama.

Baay'ina uummata

Baay'inni uummata magaalichaas dhira 1,021,459 dubartoota 1,090,310 waliigala 2,111,769 ta'a.

Shaggar, magaalaan bu'urummaa eenyummaa, seenaa, aadaafi duudhaa uummata keenyaarraa dhaabbachuu wiirtuu hawwata misoomaa: investimenti, industiri, qonna magaalaan, teknolojii, qunnamtii odeeffannoo, dandeetti kalaqaa, turizmii, daldalaafi kanneen biroo qabatee hundaa' dha.

Mul'ata Magaalaan Shaggar

Bara 2030tti Magaalli Shaggar Magaala Gaanfa Afrikaatti dinagdeen badhaatee, teeknolojiiin misoomtee fi jirenyaaf mijootuu taatee arguu

Ergama

Sirna bulchiinsafi kenna tajaajila teeknolojii ammayayaan deeggaruu guddina saffisaafi ittifufiinsa qabu mirkaneessuu jiruufi jirenya hawaasaa ammayyeessuu

Galmi magaaliccha hojiilee invastimantii, manufakchariingii, qonna magaalaan, daldala, turizmii, ispoortii, barnoota, bashannanaafi kkf babal'isuu akkasumas nagaqabeessummaafi qulqullina naanno mirkaneessuu magaalaan ammayya, hawwataafi giddu-gala misooma hunda-galeessaa ta'e dhugoomsuu dha. Gama caasaa olaanaatiin, magaalaan seenaa, aadaafi duudhaa uummata Oromo qabate, hirmaannaa, guddinaafi fayyadumma waloo ummata magaaliccha fi qonnaan bulaa naannawaasaa isaa mirkaneesse uumuudha. Karaa biraatiin, gama tokkoon yaadama magaalaafi magaalummaa haaraa beeksisuudhaan moodela magaalota naanno fi biyya keenya uumuu yoo ta'u gama biraatiin, rakkolee calaqee magaalaotaa keenya ta'an hiikuun magaalaan jiruufi jirenya hawaasaa magaaliccha fi naannawaasaa isatiif mijate uumuudha.

Magaalaan Shaggar bu'aa qabsoo uummata Oromo hundaati. Kaayyoofi galma hundeeffama ishee dhugoomsuufi hojiwwan bu'a-qabeessa hedduu baajata mootummaa, hirmaannaa ummataafi dhaabbilee miti mootummaatiin hojjechaa jirti. Hundeeffama ishee wagga lamaafi walakkaa keessattis araarama tokko malee ijaarsa seeraan al-seerummaa irratti tarkaanfi keessa deebii hin qabne fudhachuun adaba horuuf taasifame fakkeenyummaa guddaa kan qabu dha. Inisheetivota misoomaa garaa garaas hirmaannaa ummataafi baajata mootummaan hojjechuu dargaggoota kumaatama ta'aniifis carraa hojii uumamuufi danda'eera.

Mootummaan Naanno Oromiyaa tarkaanfi duudhaa ganamaatti deebi'u jedhuu inisheetiiviwan hawaasummaa Caffee Oromiyaatiin labsuun hojiirra oolchaa jiru keessaa tokko Mana Murtii Aadaa hundeessuu uummanni karaa duudhaa isatiin qe'ee isati haqa akka argatu taasisuudha.

Magaala Shaggarittis Manneen Murtii Aadaa sadarkaa jalqabaa 36 fi ol-dabarftaa 13 waliigala mannen murtii aadaa 49, barreessitooni 48 ramadamuun karaa aadaa fi duudhaa ummatichaa bu'uureffateen tajaajila kennamaaa jira. Kanaanis, galmeewwan mana murtii idileerra xiqqaachaa dhufee jira. Hawaasnis manneen murtii aadaa aanaafi kutaalee magaalaan naanno isati argamutti baasii dabalataaf osoo hin saaxilamin haqa isaa akkaataa adaafi duudhaa isatiin haqa isaa dhiyeenyatti akka argatu taasisaa jira.

Galmi hundeeffama magaala Shaggar, gama tokkoon yaadama magaalaifi magaalummaa haaraa beeksisuudhaan moodela magaalaota naannoofi biyya keenya uumuu yoota'u, gama biraatiin rakkolee calaqee magaalaota keenya ta'an hiikuun magaala jiruufi jirenya hawaasaa magaaliccha naannawaasatiif mijate uumuudha.

Seenaa biyya keenya keessattis ta'e naanno keenyatti, magaalaota gurguddoo walitti makuun magaalli guddoo fi

'ismaartii' taate yeroo jalqabaatiif kan hundoofte Magaalaan Shaggar. Magaalaan Shaggar keessa tokko, bu'uraalee misoomaa ammayayaawaa, hawwataafi dorgomaa ta'e magaalicchatti diriirsuu uummata magaaliccha fi naannawaasaa magaaliccha bu'uraalee misoomaan walitti hidhuun guddinaafi fayyadummaa waloo mirkaneessuudha.

Kaayyoowan gurguddoo hundeeffama Magaalaan Shaggar keessa tokko, bu'uraalee misoomaa ammayayaawaa, hawwataafi dorgomaa ta'e magaalicchatti diriirsuu uummata magaaliccha fi naannawaasaa magaaliccha bu'uraalee misoomaan walitti hidhuun guddinaafi fayyadummaa waloo mirkaneessuudha.

Haaluma kanaan, fayyadummaa uummata magaaliccha mirkaneessuuf hojii hojjetamaa jiruun bara 2017 qofa pirojektooni 308 baajata mootummaa qarshii biiliyoona 17.7'n akkasumas qaamolee hawaasaa garaa garaa sadarkaa hundatti hirmaachisuun pirojektooni 8,597 qarshii Biliyoona 23'n kan hojjetame yoo tahu, waliigalan pirojektooni gosa garaa garaa 8,905 qarshii Biliyoona 40.7'n hojjetamuun tajaajila hawaasaaaf banaa taasifamuu danda'eera. Pirojektoota hojjetaman kunneen harki caalaan tajaajila lammummaan kan hojjetamanidha. Kunimmoo galma akka magaalaatti qabamee hojjetamaa jiru mirkaneessuuf hirmaannaan ummataa murteessaa tahuun hubatamee kallattii mootummaan kenne hojjiirra oolchuun milkaa'inni galma magaaliccha bu'uureffate galmaa'aa jiraachuu agarsiisa.

Humni sassaabbii galii magaalicchaas bara 2016 biiliyoona 16.4 kan ture, bara 2017tti qarshii biiliyoona 24.3 irraan gahuun kan danda'ame yoo tahu, galiin sassaabame keessa Biliyoona 17.7 pirojektoota rakko hawaas-dinagdee uummataa furan kan ittiin hojjetame tahuun isaa immoo Shaggar galii maddoota garaa garaarraa sassaabdu fayyadummaa uummataarras oolchaaa jiraachuu agarsiisa.

Yeroo ammaa kanas, akkaataa dandeetti misoomuu magaalicchii qabduun bu'uraalee misoomaa ammayaya, hawwataafi mijataa ta'e diriirsuu ummata magaaliccha bu'uraalee misoomaan walitti hidhuun guddinaafi fayyadummaa waloo mirkaneessuu, investimentoota biyya keessa fi biyya alaa hawwachuu lammileef carraa hojii akka uuman, ce'umsa beekumsaafi teknolojii akka fidanii fi sharafa biyya alaa akka argamsiisan fi guddina ariifachiisa fiduu karaa danda'uun pirojektiin Pilaanii Misooma Koridaraa qarqara daandii (Road Side Corridor Development Plan) Kutaalee magaalaan hunda keessatti qophaa'ee hojjetamaa jira.

Rakkoo mana jirenyaaf furuuf hojii xiyyeffannooh hojjetamaa jiruun kutaalee magaaliccha saddeet keessatti gamoon abbaa darbii afurii jaaaramuun maatii harka qalleeyiif dabarfamee kennamee jira.

Magaalaan Shaggar iddoowwan hawwata tuurizmii

Magaalaan Shaggar bakkeewwan hawwata tuurizmii kanneen akka Bosona Yerar, Bosona Subbaa, Hidha Laga Daadhi, Laga Gafarsaa, Wacaca, Gaara Mogolee fi kanneen biroo hedduu qabdi.

Magaala Shaggar investimantif dhimmoota filatamtuu taasisan

Buufata xiyyara Idil-addunyaa Booleetti dhiyaachuu ,Sararri baaburaa Itiyyo-Jibutii Kutaalee Magaaliccha Sadii keessa qaxxaamuree kan darbuu ta'u, hulaawwan Finfinnee shananuu Magaala Shaggar qaxxaamuree kan deemuu ta'u, daandiin qubeelaa kutaalee magaaliccha hunda walqunnamsiisu ijarsi issaa jalqabamu, humni barate bal'inaan argamu, meeshaaleen ijaarsaa dhiyeenyarratti kan argaman tahuu, oomishaalee jiran gabaa giddu-galeessaatti dhiyeessuuf mijataa ta'u, haalli qilleensaa hojjiis tahe jirenyaaf bareedaafi hawwataa ta'u, ageenyi naanno induustrii jiru amansisaa ta'u fa'i.

Labsiin qajeelfamni investmentii ittiin simatamu ifa ta'u fa'a dha.

Waajjira Kominikeeshinii Magaala Shaggar

Barumsi naanno hubannoo hawaasaa guddisuudhaaf shoora guddaa qaba!

Beeksisa Caal-baasi

Baale

Caalbaasii Ifaa Bitaa Meeshaalee

Godinaa Baalee Aanaa Gooroottii Waajirrii Maallaqaan Aanaa Gooro Seektaroota isaan jala jiraaniif Bara Baajata 2018'f Kan Oolu; Meeshaalee Barreeffamaa, Meeshaalee Qulqullinaa, Meeshaalee Dhumaata, Meeshaalee Dhaabbataa Biirro Keessa, Farnicharoota, Uffata Seera, Gatii Hodhaa Uffata Seera, Electrooniksii, Motor Saayikilii, Meeshaalee Ijaarsaa, Gommaa Konkolaataa fi Motorootaa, Meeshaalee BLTO, Meeshaalee Hospitaala, Nyataa Hospitaala Meeshaalee Sagantaalee garagaraa fi kan biroos Caalbaasii Ifaan Wal-Dorgomsisee Bituu Waan Barbaaduuf Dhaabbaanni Uulaagalee armaan gadiittii guuttaan Hundii Dorgomuu ni danda'u.

Ulaagaa Caalbaasii Dorgommichaaf barbaachisu.

- Dorgoomaan Hayyamaa Seera Qabeessa Hojiivwaan Kanaa Kan qabuu fi Gibira Bara 2017 Kan Kafalee
- Ragaa VAT,Lakkofsa TIN,fi Nagahee Beekamtii Ab/Ta/Galiivwaan kan qabuu Dhiyeessuu qaba.
- Dorgomtooni Galmee Dhiyeessitoota irraattii Galmaahuu Isaaniif Ragaa Dhiyeessuu Kan Danda'an.
- Dorgoomtooni Kabaachisaa Caalbaasii CPO'n Qarshii 50,000'n{Kuma Shantamaa} Qabsiisuun qabuu.
- Dorgooman Mo'ataa yoo ta'ee Kabaachisaa Wali galtee Gatii Walii galaatiif 10% qabsiisuun Walii galtee Mallatteessuu qaba.
- Caalbaasin kun Kan banamu Guyyaa Beeksifnii Kun Gazeexa Kallachaa Oromiyaarrattii Maxxfamee bahee irraa Eegalee Guyyoota Hojii Walittii Aanaan 15'n (Kudhaa Shan) Keessaattii Sanadaa Waaee Meeshaalee Kan Ibsuu Qarshii hin deebinee 1000 (Kuma Tokkoo) Waajirra Mallaqaan Aanaa Gooro Biirro Lakk 4 tii kafaluun Sa'atii Hojiittii Bitaachuu ni dandeessuu.
- Guyyaan Dorgommii Gaafa Guyyaa 16^{ffa} sa'atii 4:00ttii Sanduuqnii Caalbaasii Saamsamee Sa'atii 4:30ttii Dorgomtoonnii Ykn Bakkaa Bu'oontii Seera Bakkaa argamaniittii Ifaan ni Banamaa.
- Guyyaan Dorgommii Guyyaa Hojii Yoo hin taanee Guyyaa Hojii itti Aanuuttii Kan darbuu ta'a.
- Dorgomtooni Sanadaa Caalbaasii Orjinalaa fi Footoo Kooppii ,Hayyaamaa Isaanii Footoo Kooppii Wajjiin Poostaa garagaraatiin Samsanii Maqaa fi Chaappaa isaanii irraattii Dhahamee Dhiyeessuu qabuu .
- Dorgomtooni Hayyamaa isaanii irraattii hundaa'uudhan Meeshaalee Barbaadan irraattii Dorgoomuu ni danda'u haa ta'u Malee Baay'innaa gaafatamee Keessaa hir'isuun fi Hanbisun hin danda'amuu.
- Waajirrii Gatii Meesha Kan Kafalu Meesha Ajajamaan Guutumaan Guututii Yoo Dhiyeessan ta'aa.
- Gatiin Dhiyaatuu VAT Waliin ta'u isaa Ifaan Ibsamuu qaba.
- Dorgomtooni Caalbaasichaa Injifaachuu Isaanii Xalayaadhaan ergaa Ibsameef Walii galtee Mallatteessuudhaan Battaluumattii Meeshaalee Ajajamaan Maraa Qopheeffachuu qabuu.
- Meeshalee Saamuda (Sample) Barbaadan Samudni isaa kan qabatamee Dorgommiif Kan Dhiyaatan ta'aa
- Waajirrii Carraa biroo yoo argatee Caalbaasii Kana Walakkaaniis ta'ee Guutumaan guututii Haquudhaaf Mirgaa Guutuu qaba.
- Dorgomtooni Mo'ataan Meeshaalee Mo'ataan Hanga Waajirra Mallaqaan Aanaa Gooroottii Dhiyeessuuf Dirqama qabuu. Aanichi Finfinnee irraa 475km fagaattee argamti. **Odeeffanno Dabalataatiif: Lakk. bilbilaa 0224470168/23 Waajirra Mallaqaan Aanaa Gooro**

Gujii

Caalbaasii

Waajirrii Maallaqaan Aanaa Oddoo Shaakkisoo manneen hojii mootummaa Aanicha keessatti argamanif 1. Meeshaalee Barreessaa 2. Meeshaalee `Qulqullessaa 3. Meeshaalee Dhaabbii Xixiqqa Biirro keessa 4. Bitaa Korboo Konkolaataa , 5. Uffata Seera 6. Elekitirooniksii fi Furniture bara baaata 2018 tiif caalbaasii Ifaaatiin Wal-dorgomsisee bituu barbada. Kanafuu caalbaasii kanarrattii dorgomtootni hirmachuu barbadaan, bu'urumaa kanaa gaditti ibsameen dhiyaattanii dorgomuu ni danda'u

- Dorgomtootni kallattii hojii daldalaa isaanittin heeyyamaa daldalaa bara 2017 haromsan ragaa sanadootaa ittin galma'an Ragaa lakkofsa TN fotoo kooppii isaa sanadaa caal-baasii walin qabsisaan dhiyeessuu qabu.
- Dorgomtooni dhiyaatan galma'aa taaksii dabaltaa (VAT) galma'u isaanitiif ragaa fotoo kooppii dhiyeeffachuu kan danda'an ta'u qaba.
- Dorgomtootni sanada Caalbaasii guyyaa beeksifnii Kun Gaazexaa Kallachaa oromiyaatiin ba'ee irraa eegalee guyyota hojii /15/ kudha shan/ keessaattii yeroo hundaa sa'ati hojii gosa sanada caal-baasii tokkon Tokkon isaf maallaqaan hin deebine qr. 200.00 (dhibbaa lamaa) kaffaluun Adeemsa bitaa waajirra maallaqaan Aanaa oddoo shaakkisoo lakk. 3ti dhiyaachuu sanadicha bitachuu ni danda'u.
- Dorgomaan kaamiyyuu kabachiisa Caalbaasif kan oolu gatii tilmammaa bittaa waligalaalaa %2 maqaa waajirra maallaqaan Aanaa oddoo shaakkisoo CPO ykn cheekii Baankiidhaan mirkana'e sanada Orjinalaa caalbaasicha waliin qabsiisee dhiyeessuu qaba.
- Dorgomtootni sanada caalbaasichaa meeshaalee barreessaa, meeshalee qulqullesaa fi meeshaalee dhaabbii xixiqqa biirro keessaan poostaa saamsameen, Orjinalaa fi kooppii addaan baasun gaafa guyyaa 16ffa sa'ati 4:00 hanga sa'ati 6:00ttii Waajirra Maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo lakk. 3 Saanduqa Caalbaasicha kanaaf qophaa'e keessa galchuu qabu.
- Caalbaasichi meeshaalee barreessaa, meeshalee qulqullesaa fi meeshaalee dhaabbii xixiqqa biirro keessaan gaafa guyyaa 16ffa sa'ati 8:00ttii dorgomtootni ykn bakka bu'oonni seeraa isaanii, akkasumas taajjabdoonni bakka argamanitti galma Waajirra Maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo keessatti banama.
- Dorgomtootni sanada caalbaasichaa Bitaa Korboo konkolaataa fi uffata seera poostaa saamsameen, Orjinalaa fi kooppii addaan baasun gaafa guyyaa 17ffa sa'ati 4:00ttii hanga sa'ati 6:00ttii Waajirra maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo Saanduqa Caalbaasicha kanaaf qophaa'e keessa galchuu qabu.
- Caalbaasichi Bitaa Korboo konkolaataa fi uffata seera gaafa guyyaa 17ffa sa'aa 8:00ttii dorgomtootni ykn bakka bu'oonni seeraa isaanii, akkasumas taajjabdoonni bakka argamanitti galma Waajirra Maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo keessatti banama.
- Dorgomtootni sanada caalbaasichaa Bitaa Elekitirooniksii fi Furniture poostaa saamsameen, Orjinalaa fi kooppii addaan baasun gaafa guyyaa 18ffa sa'ati 4:00ttii hanga sa'ati 6:00ttii Waajirra maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo Saanduqa Caalbaasicha kanaaf qophaa'e keessa galchuu qabu.
- Caalbaasichi meeshaalee Elekitirooniksii fi Furniture gaafa guyyaa 18ffa sa'ati 8:00ttii dorgomtootni ykn bakka bu'oonni seeraa isaanii, akkasumas taajjabdoonni bakka argamanitti galma Waajirra maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo keessatti banama
- Mo'ataan caal-baasii meeshalee ittiin mo'atee hundaa hangaa Waajirra maallaqa Aanaa oddoo shaakkisoo dhiyeessuu qaba.
- Afaan caal-baasichaa ittinii geggeeffamuu Afaan oromiffatiin.
- Waajirricha filannoo fooyya'e yoo argatee caal-baasichaa guutummaan guututti ykn gar-tokkee isaa haquudhaaf mirgi isaa seeraan Kan eegame dha.**Odeeffanno Dabalataaf Lakk.Bil- 0463342005, 0910195405 Waajirra Maallaqa Aanaa Oddoo Shaakkisoo**

Caalbaasii Ifaa Bitaa Meeshaalee

Waajirrii Maallaqaan Bulchiinsa Magaalaan Shaakkisoo Seektaroota Magaalicha keessatti argamanif Meeshaalee Barreessamaa, Qulqullinaa, Farniicharaa, Elektirooniksii fi Gommaa konkolaataa bara baaata 2018 caalbasii ifaatin wal-dorgomsisee bituu barbaada. kanaafuu dorgomtootni caalbasii kanaa irratti hirmachuu barbaaddan ulagaa armaan gadii guuttanii dorgomuu ni dandeessuu

- Dorgomaan kamiyyuu eeyyama daldalaa bara 2017 kan haara'ee fi gibira bara 2017 kan kaffale ta'u qaba .Akkasumas waraqaa raga dhiyeessummaa kan dhiyeeffatu ta'u qaba.
- Dorgomtootni kamiyyuu gosa meeshaa ittiin dorgoman eeyyama seera qabeessa ta'e kan qabuu fi kaffalaa taaskii dabaltataa (galma'aa VAT) ta'u isaa ragaa foto koppii kan dhiyeeffatu ta'u qaba .
- Dorgomtootni guyyaa caalbaasiin kun qilleensa irra ooole kaasanii waajirra maallaqaan bulchiinsa magaalaan shaakkisotti dhiyaachun qarshii hin deebine qarshii 300 (dhibba sadii) waajirra Galiitti kaffaluudhan sanada caalbaasii dhimma kanaaf qophaa'e kutaa bittaa lakkofsa 2 fudhachuu ni dandeessuu .
- Dorgomtootni kamiyyuu kabachiisa caalbasii gatii ida'ama waliigalaalaa irraa paarsantii 2% sanada caalbasii tokko tokkoof CPO baankiidhan mirkana'e maqaa waajirra maallaqaat qabsiisuun qabu .
- Dorgomaan caalbaasicha hinjifate dirqama isaa osoo hin ba'iin yoo hafe kabachiisa caalbasii inni qabsiise dhaaludhaan mootummaaf galii ta'a .
- Dorgomaan kamiyyuu sanada caalbasii gatii guutee deebisu orjinalaa fi koppii isaa kophaa kophatti addaan baasudhan chaappaa dhaabbatichaa ,teessoo dhaabbatichaa fi mallattoo isaa ifatti adda baasudhan dhiyeessuu qaba.dabalataanisa gatiin guutame haqaa fi laaqaa yoo qabaate fudhatama hin qabu .
- Caalbaasin kun kan banamu bakka dorgomtootni ykn bakka bu'an seera qabeessa ta'e argamutti galma bulchiinsa magaalaan shaakkisotti kan banamu ta'a.
- Dorgomaan dorgomticha irratti hirmaate mo'achuu isaa guyyaa bu'an caalbasii barreeffaman isaa qaqqabee kaasee meeshaa ittiin mo'ate gatii waliigalaalaa keessaa kabachiisa walii galtee paarsantii 10% baankiidhan mirkana'e maqaa waajirra Maallaqa/Bul/Mag/shaakkisootin qabsiisuudhan mana hojii wajjin kan bara baajata sanaa dhiyaate walii galtee mallatteessuu qaba .
- Caalbasiiin kun qilleensa irra kan oolu fi sanduuqni dhimma kanaaf qophaa'e banaa ta'e kan turu guyyaa beeksifnii kun ba'ee kaasee guyyaa hojii walitti aanan 15f yoo ta'u gaafa 08/12/2017 meeshalee barreeffama ,qulqullinaa fi gommaa konkolataa hanga sa'ati 4:00 gara sanduuqaatti galee kan saansamuu fi guyuma kana sa'ati 4:30 kan banamu ta'a ,haa ta'u malee guyyaa caalbasiiin kun banamu sanbata, dilbataa fi guyyaa ayyaanaa yoo ta'e guyyaa hojii itti aanutti kan banamu ta'a .
- Mo'ataan caalbasicha meeshaa ittiin mo'ate hanga waajirra Maallaqaan /Bu/Mag/ shaakkisotti dhiyeessuudhan moodela 19 erga itti murateen booda kanfaltiin kan raawwatamuuf ta'a .
- Sanadni caalbaasii kun kan qophaa'u Afaan hojii naannichaatin ta'a .
- Dabalataan ulaagaa barbaachisu hundaa sanada caalbaasichaa irraa kan argattan ta'u isaa isin beeksifna.
- Waajirrii filannoo fooyya'e biraa yoo argatee caalbaasicha gar-tokkeen ykn guutummaan guututti haquuf mirgi isaa seeraan kan eegameedha.**Odeeffanno Dabalataatif lakkofsa bilbilaa 0463340620 ykn 0953336578 Waajirra Maallaqa Bulchiinsa Magaalaan Shaakkisoo.**

Caalbaasii Ifaa Bittaawwaan Meeshalee Bara Bajataa 2018 Bahe.

Waajirri Maallaqaa Godina Gujii Manneen Hojii Mootummaa Godinicha keessatti argamanif 1. Bitaa Meeshaalee Barreffammaa 2. Bitaa uffata seera hojjattoota mootummaa 3. Bitaa Meeshaalee qulqulleessaa 4. Bitaa Meeshaalee Dhaabbii xixiqqa waajjira keessa 5. Bitaa Korbo (Gommaa) konkolaataa,Motorrii saayikilootaa fi Baatirii konkolaataa 6. Bitaa Meeshaalee Elektirooniksii 7. Bitaa Meeshaalee dhaabbii (Furniture) 8. Bitaa motoroota (Doqdoqqee) 9. Bitaa Meeshaalee Jijjiraa konkolaataa 10. Bitaa Tajaajilaa Gati Harka supha konkoluttoota Mootummaa Magaalaa Shaashamannee ykn Magaalaa Hawassaatii fi 11. Midhaan Nyaata Barattoota Kolleejji Barnoota Barsiisoota Adoolaa **bara baajata 2018** tiif Caal-baasii Ifaatiin wal-dorgomsisee bituu barbada. Kannafuu dorgomtootni caal-baasii irraattii hirmachuu barbaddaan hundinu bu'uraa armaan gaditti ibsameen dhiyaatanii dorgommuu ni danda'u.

1. Dorgomtootni kallattii hojii daldalaanisaanittin heeyyamaa daldalaanisaanittin qabeessa ta'e, Waraqaa dhiyyeessummaa galma'aa faayinaansii (supply registration list) kennaatajjalaa biyyaa keessa ragaa sanadootaa ittin galma'an fi ragaa lakkofsa "TN" fottoo koppii isaa sanadaa caal-baasii Oriijiinalaa walin dhiyyeesuu dirqamaa qabu.
2. Dorgomtootni Caal-baasii bara baajataa 2018 irraattii hirmachuu akka danda'an Waajjira Galiwwannii irraa gibira bara Kan ittin kaffalan ragaa foto-kooppii dhiyeefachuu dirqama qabu.
3. Dorgomtooni dorgommiif dhiyaatan galma'aa taaksii dabaltaa (VAT) galma'uua isaanitif ragaa foto-kooppii dhiyeefachuu kan danda'anif bitaa Meeshaalee mana hojichaaf dhiyyeessan keessa VAT %7.5 irraa citee Sanduqaa mootummaattii galii akka ta'u bekkuu dirqama qabu.
4. Dorgomtooni Sanada Caalbaasii guyaa beeksifni Kun Gaazexxa Kallacha Oromiyaa fi OBN qilleensaraa olee eegalee guyota hojii 15/ kudha shan/walittii anu keessaattii yeroo hunda sa'aati hojii mootummaa maallaqaa hin deebine qr. 400.00 (dhibba afur) Baankii Siinqeettii kaffaluun Garee Bitaa Bulchinsa fi Dhabamsiisa Qabeenyaa fi Tajaajila Walii Gala Puula waajjira maallaqaa Godina Gujii Gamoo G+1 Lakkofsa 9 dhiyaachuu sanadicha bitachuus ta'e deebisu ni danda'u.
5. Dorgomaan kaamiyyuu kabachisaa Caalbaasiif kan olu gatii tilmammaa bittaa waligalaa dhiyyeessan keessa qarshii 50,000.00 (Kuma Shantama) maqaa waajjira maallaqaa Godina Gujiitiin CPO Baankiidhaan mirkanna'e, Unconditional Baankii Gaaraantii ykn Waldalee IMX yoo ta'an bu'uraa Danbii Carraa Hojii Uumuuf fi Ogummaa Naannoo Oromiyaa Diriirsuuf bahan xalaya deeggarsa Waajjira isaan hundesse irraa Odeeffaanno guutuu waajjira isaan gurmeeesse kan ibsuf, caalbaasii irraattii dorgommaan ibsudhaan xalaya Orijiinalaa sanada Orijiinalaa caalbaasicha waliin dhiyeessuu dirqama qabu, xalayichii odeeaffanno guutuu Waajjira isaan gurmeeesse yoo hin qabanee fudhatama hin qabu.
6. Dorgomaan kaamiyyuu Ragalee Orijiinalaa yeroo gaafatamee dhiyyeessuudhaaf fedhii kan qabu ta'u isaa bekkun dirqamaa isatti.
7. Dorgomtootni Sanada Caalbaasii Bitaa Meeshaalee Barreffammaa, Qulqullesaa,Dhaabbii xixiqqa Waajjira keessa, Uffataa Seera Hojjattoottaa Mootummaa,Bitaa Korbo (Gommaa) konkolaataa,Motorrii saayikilootaa ,Baatirii konkolaataa fi Midhaan Nyaata Barattoota Kolleejji Barnoota Barsiisoota Adoolaa poostaa saamsameen Sanada Orijiinalaa fi kooppii addaan baasuun guyaa 29/ 12 /2017 hanga sa'aati 6:00tti Waajjira Maallaqaa Godina Gujiiti Sanduqa Caalbaasiif qophaa'e keessa galchu qabu.
8. Caalbaasiin meeshaalee Barreffammaa, Qulqullesaa,Dhaabbii xixiqqa Waajjira keessa, Uffataa Seera Hojjattoottaa Mootummaa fi Bitaa Korbo (Gommaa) konkolaataa,Motorrii saayikilootaa ,Baatirii konkolaataa fi Midhaan Nyaata Barattoota Kolleejji Barnoota Barsiisoota Adoolaa gaafa guyaa 29/12/2017 sa'aati 8:00tti irraattii dorgomtootni ykn bakkaa bu'oonee seeraa isaanii, akkasumas taajjabdoonni bakka argamanitti Galma Waajjira Maallaqaa Godina Gujiiti Sanduqa Caalbaasii kanaaf qophaa'e keessa galchu qabu.
9. Dorgomtootni sanada caalbaasii bitaa Meeshaalee :-Elektirooniksii, Meeshaalee dhaabbii (Furniture), Bitaa motoraa (Doqdoqqee), Bitaa Meeshaalee Jijjiraa konkolaataa fi Bitaa Tajaajilaa Gati Harka supha konkolaataa Magaalaa Shaashamannee ykn Hawassaa Ga'umsa Garaajjii Sadarkaa 3ffaaf isaa olii qaban poostaa saamsameen Sanada Orijiinalaa fi kooppii addaan baasuun guyaa 30/ 12 /2017 tti hanga sa'aati 5:00tti Waajjira maallaqaa Godina Gujiiti Sanduqa Caalbaasii kanaaf qophaa'e keessa galchu qabu.
10. Caalbaasichii Bitaa Meeshaalee Elektirooniksii, Meeshaalee dhaabbii (Furniture),Bitaa motoraa (Doqdoqqee),Bitaa Meeshaalee Jijjiraa konkolaataa fi Tajaajilaa Gati Harka supha konkolaataa Magaalaa Shaashamannee ykn Hawassaa Ga'umsa Garaajjii Sadarkaa 3ffaaf isaa olii qaban gaafa guyaa 30/12 /2017 sa'aati 8:00tti irraattii dorgomtootni ykn bakkaa bu'oonee seeraa isaanii, akkasumas taajjabdoonni bakka argamanitti galma Waajjira Maallaqaa Godina Gujii keessatti ni banama.
11. Mo'ataan caal-baasii meeshalee mo'attee hundaa qulqullina isaa eggee baasii isattiin feesisee (Geejibisuudhaan) hanga kutaa kuusaa Meeshalee Waajjira Maallaqaa Godina Gujiitti dhiyeessuu dirqama qabu.
12. Afaan caal-baasiin ittinii geggeeffamuu Afaan Hojii Mootummaa Naannoo Oromiyaati.
13. Waajirrii Maallaqaa Godina Gujii filannoo fooyee yoo argatee caal-baasii guutuu ykn gar-tokkee isaa haquudhaaf mirgi isaa seeraan eegamadhaa.**Odeeffanno dabalataaf Lakkofsa bilbilla Waajjira 0463351559 Lakkofsa bilbilla Moobayilaa 0911590338 ykn 0913526284 Waajjira Maallaqaa Godina Gujii Adoolaa Woyyuu**

Lafawwan miidhaman xuxuqqaarraa bilisa gochuudhaan deebi'anii akka dandamataniifi oomishitummaansaani akka dabalu gochuun ni danda'ama!

Harargee**Caalbaasii**

Godina Harargee Lixaa Aanaa Gubbaa Qorichaati Waajirri Maallaqaa Aanaa Gubbaa Qoricha Baajeta idilee bara baajetaa 2018'tiin seektaroota aanicha isaa keessatti argamaniif meeshaalee barrefamaa, Meeshaalee barnootaa, Furniicharoota, Elektirooniksii, uffata Seeraa hojjatootaaf Gommaa konkolaataa karaa caalbaasii ifaa Gaazexaa Kallacha Oromiyaatiin waldorgomsisee bitachuu waan barbaaduuf dorgomtootni ulaagaalee kanaa gadii guuttan hundi akka irratti hirmaattan afferamtanii jirtu.

1. Hayyama bara 2017 kan haarawoomse,Gibira Mootummaa kan kaffalee fi Waraqaa qulqullinaa dhiyeefachuu kan danda'u.
2. Galma'oo VAT Kan ta'eefi ragaa dhiyeefachuu kan danda'u.
3. Hayyama gosa meeshaalee gaafatamee kan qabuu fi Ragaa dhiyeefachuu kan danda'u.
4. Galmee dhiyeesitoota Waajjira Maallaqaa Oromiyaa irratti kan galma'eefi ragaa dhiyeefachuu kan danda'u.
5. Dorgomtoota Buleyyii kan ta'an Waraqaa qul-qullinaa Waajjira Abbaa taayitaa Galii irraa kennameef dhiyeefachuu qaba.
6. Dorgomtootni Caalbaasicha hundinuu Sanada Caalbaasicha guuttachuu Urjinaala fi kopii Kophaa Kophaa erga qopheesee Samsuudhaan galchu qaba.
7. Dorgomtootni hundinuu Kabachiisa Caalbaasichaatiif kan oolu CPO Baankiidhaan mirkanna'e kan maqaa Waajjira Maallaqaa fi Wal-ta'iinsa Dinagdee Aanaa Gubbaa qorichaatin qophaa'e Qar.10,000(kuma kudhan qofa) Sanada urjinaalan Wal-qabsiisee dhiyeessuu qaba. Waldaa IMX haaraya yootaa' Qaama isa hundeesse irraa Xalayaa kabachiisa Caalbaasii gubbaa irratti ibsame kana bakka bu'u dhiyeefachuu qaba.
8. Caalbaasiin Kun Gaafa guyaa bahe irraa eegalee Guyyaa hojii 15'f qilleensa irra erga ture booda gaafa guyaa 29/12/2017 sa'aati 7:30 cufamee guyuma kana Sa'aati 8:00tti bakka dorgomaan ykn bakka bu'aan seeraa jirutti kan banamu ta'a. Dorgomaan ykn bakka bu'aan seeraa jiraachuu baatus banamu caalbaasicha hin gufachiisu.
9. Guyyaan baniinsa Caalbaasicha guyaa Ayyaanaa irra yoo oole gara guyaa itti aanutti kan darbu ta'a.
10. Mo'ataa caalbaasicha kan ta'e gatii geejiba meeshaalee moo'atee mataa ofitin uwuisuudhaan dhiyeefachuu qaba.
11. Dorgomtootni hundinuu Sanada Caalbaasii kanaaf qophaa'e guyaa Caalbaasiin kun bahe irraa eegaltanii Waajjira Maallaqaa Aanaa gubbaa qoricha dhufuudhaan qarshii hin deebine 200 (dhibba lama qofa) Kaffaluun fudhachuu nidandeesu.
12. Iddoon argama keenyaa finfinnee irraa gara bahaatti 279 KM irratti argamna.
13. Waajirri Carraa biraa yoo argate Caalbaasicha gar-tokkeenit ta'e guutummaan guututti haquuf mirga ni qaba. **Odeeffanno dabalataaf: 0254510060, 0913540043, 0910035632, 0913563344 Waajjira Maallaqaa Aanaa Gubbaa Qoricha.**

Iluu Abbaa Boor**Caalbaasii Ifaa**

Godina I/A/Booritti Waajirri Maallaqaa Aanaa Yaayyoo bara baajataa 2018 keessatti seekteralee Anicha keessaatti argamaniif Fe'isa adda adda fi namoota magaalaa, Aanaa fi gandoolee baasiyyaatti beeksisa caal baasii ifaa dhaan wal dorgomsisee geejibisuu barbaada.

Dorgomtootni ulaagaalee armaan gadii guutuu dandeessanu akka dorgomtan isin beeksitna.

1. Hayyama hojii daldalaanisaanittin konkolaataa fe'isa gogaa fi kan Uummata dedebisu irratti kan qabu.
2. Gibira Mootummaa irra jiru kaffale xumurun hayyama hojii daldalaan bara 2017 kan haaromsate.
3. Dorgomtootni kabachisa caal baasiitif qarshii 50,000(kuma shaantama) CPO hojjechise sanada caal baasii irratti qabsisu dhiyeessuu kan danda'u.
4. Ibsa tarreeffame sanda caal aasii guyaa Gaazexaa kallacha Oromiyaa irratti bahu eegalee guyoota hojii 15(kudha shan) walitti aanuu qarshii hin deebinu qarshii 500(dhibba shan) kaffaluun sandaa caal baasii waj / Maallaqaa Aanaa yaayyoo irraa bitachuu ni dandesuu .
5. Sandni dorgommi haqaa fi laqaa qabachuu hin qabu, kan dubbifamu ta'u qaba.
6. Dorgomtootan caal baasii motan guyaa firiin xalaya ibsamu irraa eegalee guyaa 10(kudhan) giddutti qaamaan dhiyaachuu raawii hojii gaariittif galii caal baasii itti mo'atan qarshii kabachisa waliigaltee % 10 wabii qabsisuun waliigaltee Raawwachuu qabu.
7. Caal baasiichi ragg'a'l kan tauruu guyaa 60(jatamat) ni ta'a
8. Dorgomtootni guuyyaa mo'ata caal baasii ta'an konkolaataan yemmuu hojiidhaaf barbaadamu guuyyaa fi sa'aati jedhamatti dhiyeessuu kan danda'an ta'u qabu.
9. Dorgomtoota sanada caal baasii irratti gatii guutuu yeroo hundaa guyyaa hojii Mootummaa sanduqa caal baasii waj/ Maallaqaa Aanaa yaayyoo qophaa'e keessatti guyaa 15ffa hanga sa'aati 11:30 tti galchu qabu.
10. Caal baasich guyaa beeksiini bahe irraa eegale guyaa 15 walitti aanee jiru erga qillensa irra ture booda guyaa 16ffa ganama keessa sa'aati 4:00 irratti xumurame guyaa sana sa'aati 4:30tti bakka dorgomtootni yoo kiin bakka bu'anii seeraa qabessaa ta'an argamanitti kan banamu ta'a guyaa banisa caal baasii yoo guyaa ayyaana irra oole guyaa hojii ittiaanutti darbe kan banamu ta'a.
11. Waajirrachi filannoo fooyaa' argaa caal baasicha guutumaan guututti ykn gartokkon haquuf mirga guutuu qaba. **Odeeffano dabalataf lakk. Bibilaa 0913353270/0964708848 Waajirri Maallaqaa Aanaa Yaayyoo**

Seeraafi Haqa

Taammanaa Gammadaa

YaadrimEEWWan, tumaalee seeraafi caaseffama hoggansa waliigaltee hojii ijaarsaa akka Itoophiyaatti jiran

Hojiiwan qophii waliigaltee hundeessuu duraa

- Waliigaltee hundeessuu

Wal diddaa waliigaltee hojii ijaarsaatiin walqabatee uumamu furuu

(Kan darberra kan itti fufe)

Sadarkaa federalaatti seerri bifa ifa ta'efi gahumsa qabuun dhimma maloota filannoo biroo diriirsu Labsiin Adeemsa Hojii Jaarsummaafi araarsaa/waltaasisaa lakkofsa 1237/2013 maloota jaarsummaafi waltaasisuu/araarsurratti xiyyeffachuu bahe hojiirra oolee jira. Labsiin kun dhimmoota jaarsummaafi waltaasisun ilaalamuu qaban, keessattuu waldhabdee waliigaltee bulchiinsaatiin walqabatee uumame mala jaarsummaan furuun wal-qabatee yaadotaafi murtii manneen murtii walfallessun kennamaa turan haala iftoomina qabuun kan hiikeda. Labsichis waa'e malatti-dhiisu (compromise) SHH keewwata 3307 jalatti ibsame malee tumaalee biroo kanneen keewwata 3318 hanga 3324 waa'e wal taasisuu ilaallatan, akkasumas keewwata 3325 hanga 3346fi tumaalee SDFS keewwata 315 hanga 319, 350, 352, 355-357fi 461 waa'e jaarsummaa ilaallatan hafee jira.

Labsicha keewwata 7 (7) jalatti akka qajeeltootti wal-diddaan waliigaltee bulchiinsaatiin wal-qabatee uumame, haala addaatiin yoo seerri hayyame malee, mala jaarsummaatiin ilaalamuu hin danda'u. Dubbis fuggiso keewwatichaatiin maloonni filannoo biroo kanneen akka marii, wal-taasisuu, jiddu-seentummaafa'a hayyamamanii jiru jechuudha. Seerota haala kana hayyaman keessaa tokko labsii bittaafi bulchiinsa qabeenya mootummaati. Labsiin lakkofsa 157/2002 keewwata 49 (1) jalatti Labsichi mootummaan Naanno jaarmiyalee sadarkaa idil-addunyaa tokko ykn tokkoo ol ta'an waliin waliigaltee taasiseen ykn taasisuu dirqama waliigaltee kana irraa maddu waliin kan wal-hin simne yoo ta'e, waliigalticha keessatti kan mul'atetu ragga'a. Kana jechuun labsiin bitta wal-diddaa waliigaltee pirojektoota ijaarsaa deeggarsa jaarmiyalee idil-addunyaatiin hojjetamu wal qabatee uumamu furuuf tumaa labsicha ykn seerota biroo naannichaarrta tumaa waliigaltee jaarmiyaa idil-addunyaa waliin taasifameef dursa kenna. Kanaaf waliigalteen jaarmiyaa idil-addunyaa akkasii waliin taasifame ykn taasifamu wal diddaa mala jaarsummaatiin furuu kan hayyamu yoo ta'e mana murtiis ta'e qamni dhimmicha jaarsumaan ilaaluuf aangoo qabu Labsiin lakkofsa 1237/2013 hin hayyamu jechuun kufaa gochuu hin danda'u.

Kana malees bu'uura labsii lakkofsa 214/2011 keewwata 7 (39)-tiin BAAWO fi caasaansaa sadarkaan jiru aangoofi gahee hojii dhimma hariiroo hawaasaatiin wal qabatee wal diddaa manneen hojii mootummaa jidduutti ykn mana hojii mootummaafi qamaa biroo jidduutti uumamu falmii mana murtiit inaala filannoo birootiin; jechuunis waliigalinsaan, araarsuu ykn wal-taasisuu ykn jaarsummaa fayyadamuu hiikuun akka danda'amu tumee jira. Manneen hojii mootummaa ykn dhaabbilee misoomaa mootummaa jidduu isaanitti wal-diddaan dhimmoota hariiroo hawaasaas yemmuu uumamu BAAWO ykn caasaa isaa sadarkaan jiru barreeffamaan beeksisu qabu. BAAWO ykn caasaan isaa sadarkaan jiru beeksifame kunis wal diddaa kana mana murtii ykn mana murtiin ala mala filannoo biroon akka furamu murteessuu wal dhaban kana ni beeksisa. Qaamoleen kunis

murtii kennae kana fudhachuu hojii irra oolchuun dhabuun bu'uura seera rogummaa qabuutiin itti-gaafatamummaa bulchiinsaafi seeraa hordofsiisa.

Waldiddaa manneen hojii mootummaafi qaamolee biroo jidduutti uumamu furuun wal-qabatee Dambicha keewwata 13 (5) jalatti haala ifa ta'e aguuggii kan argate yoo ta'u innis; "Akkaataan dhimmoonni hariiroo hawaasaa dantaa ummataafi mootummaa mala filannoo birootiin itti hiikaman bu'uura waliigaltee taasifame keessatti ibsameen ykn seerota biyyattii rogummaa qabaniitiin ta'a jedha. Dhimmoota hariiroo hawaasaa dantaa ummataafi mootummaa keessaa tokko dhimma waliigaltee bulchiinsaa (waliigaltee hojii ijaarsaa) waliin wal-qabatu akka ta'e ni hubatama. Keewwanni kun qajeeltoo waliigalaa Labsii lakkofsa 1237/2013 keewwata 7 (7) jalatti 'yoo seerri hayyame malee wal-dhabdee waliigaltee bulchiinsaatiin wal-qabatee uumame ykn uumamu mala jaarsummaatiin hin ilaalamu' jedhu hordofuun wal diddaan waliigaltee bulchiinsaa (waliigaltee hojii ijaarsaa) mala filannoo biroo fayyadamuu furuun akka danda'amu hayyamee jira. Malli filannoo biroo ammoo jaarsumaa kan dabalatu ta'u hiikoo dambicha keewwata 2 (7) jalatti kennae irraa ni hubatama.

Kanaaf xiinxala armaan oli irraa akka hubatamuti jaarsummaa dabalatee maloonni filannoo biroo waliigaltee bulchiinsaa ykn waliigaltee hojii ijaarsaa keessatti kan ibsame yoo ta'e BAAWO ykn caasaan isaa sadarkaan jiru maloota kanatti ykn seera bittaa fi bulchiinsa qabeenya mootummaa dabalatee seerota biyyattii rogummaa qabaniitti fayyadamuu wal-dhabdee mana hojii mootummaa fi qamaa biroo jidduutti uumame ykn uumamu furu ykn akka furamu taasisuu ni danda'a jechuudha.

Dabalataan Maanuwaaliin Kenniinsa Tajaajila Dhimmoota Hariiroo Hawaasaa Dantaa Ummataa fi Mootummaa bara 2012 BAAWO-tiin bahe keewwata 31 (3) jalatti wal-dhabdeen waliigaltee bulchiinsaa ilaallatan irratti manneen hojii mootummaafi qaama biroo jidduutti uumaman mala filannoo birootiin ilaalamuu kan danda'an yoo waliigaltee isaanii keessatti tumamee jiraatedha. Waliigaltee keessatti yoo ibsamuu dhabe ammoo fedhii qaamolee wal-dhabdeen jidduu isaanitti uumameen kan raawwatu akka ta'e akeeka.

Kana malees PPA 2011 keewwata 26 jalatti adeemsa wal-dhabdeen qaamota waliigaltee jidduutti uumamu itti-furamu qabu tumee jira. Sadarkaa jalqabaa irratti dhimma kamyuu ilaachisee wal-dhabdeen mana hojii mootummaafi kontiraaktara gidduutti yoo uumame bakka bu'oota olaanoosaanii kan ta'an injinaraafi geggeessa waliigaltee kontiraaktarichaatiin mala mariifi wal-hubannaatiin hiikamu qaba. Yoo bakka bu'oota olaanoosaanii kan kanaan furuun dadhabame gartuuwwan waliigaltee qaamota biroo filachuu ni danda'u. Mariin jalqabamee guyyaa 28 keessatti wal habdee uumame waliigaltee hiikuun yoo hin danda'amne, gartuuwwan waliigaltee keessaa inni tokko dhimmicha mana murtiitti dhiyeessuu ni danda'a. PPA 2011 keewwata 26 (6)-tiin manni hojii walitti araarsuu seeraan aangeffame qaamota waliigaltee kana walitti araarsuu ni danda'a.

Tumaalee seeraafi caaseffama hoggansa waliigaltee hojii ijaarsaa mootummaa

Hojii hojjetamu, keessattuu hojii qabeenyaafi ogummaa hundagleessa hirmaachisu haala barbaadameen galmaan gahuuf uwvisa seeraafi caasaa kanuma hojiirra oolchu qabaachuu qaba. Keessattuu industirii ijaarsaa keessatti dantaafi faayidaa ummataafi mootummaa mirkaneessuuif hojii damee ijaarsaa mootummaa baasiifi yeroo guddaa kan gaafatan akkasumas ogummaawwan hundagleessa ta'an hojiirra waan oolaniif hoggansi waliigaltee hojii ijaarsaa mootummaa sirna ittiin hogganamu uwvisa seerotaafi caasaa kanuma hojiirra oolchan barbaachisa. Mata duree kana jalatti seerota sadarkaa Itoophiyaafi MNOtti jiran kanneen

hoggansa waliigaltee hojii ijaarsaa mootummaarratti raawwii qaban akkasumas caasaa kanuma hojiirra oolchan bifaa gabaabaa ta'een haa ilaallu.

Tumaalee seeraafi caaseffama akka itoophiyaatti jiran

Akka biyya keenya Itoophiyaatti hoggansa waliigaltee hojii ijaarsaa mootummaatiin wal-qabatee seeronni tumaalee bu'uura, adeemsaafi maloota waliddaan ittiin furamaniifi qaamota seerota kanneen hojiirra oolchan qajeelchan gulantaafi walduraa duubaay yeroo itti tumamanii hojiirra oolaan kan jiranidha. Kanneen keessaa isaan murteessoon kan armaan gadiiti.

-SHH Itoophiyaa bara 1952 bahe tumaalee waliigaltee akka waliigalatiifi waliigaltee addaa kanneen hojii ijaarsaa mootummaatiin wal qabatan ilaallatu keewwatoota 3244-3296 jalatti tumamanii jiru. Isaanis qajeeltoowwan waliigalaa hundeffama waliigaltee, dirqamoota gareewwanii, haala wal diddaan itti furamuufi dhimmoota biraa waliigaltein walqabaten kan diriirsudha.

-Seera Daldalaal Itoophiyaa: Seerri daldalaal kanneen hojii ijaarsaatiin wal-qabatan dabalatee adeemsa daldalaafii waliigaltee bittaafi gurgurtaa kan bulchudha. Isaanis tumaalee akka hundeffama waliigaltee, hojii irra oolmaa, itti gaafatamummaafi wal-diddaa hiikuun kan of keessatti qabudha.

-Sanada caalbaasi Idilee Bittaa Ijaarsaa Caalbaasi Ifaa Biyyalessaa Abbaan Taayitaa Bittaafi Bulchiinsa Qabeenya Mootummaa bara 2011 qopheesse, kan bal'inaan PPA 2011 jedhamuun beekamudha. Sanadni kun boqonnaa sadi kan qabu yoo ta'u boqonnaa 1^{ffaa}'n Adeemsa Caalbaasi, boqonnaa 2^{ffaa}'n Sagantaa Ibsa Fedhiifi boqonnaa 3^{ffaa}'n Waliigaltee kan ilaallatu ta'e waliigaltee hojii ijaarsaa damee mootummaa ilaallatu kamuu foormii waliigaltee haala boqonnaa 3^{ffaa} jalatti ta'e kana hordofeeti. Isaanis Haalawwan Waliigalaa Waliigaltee (HWW) fi Haalawwan Addaa Waliigaltee (HAW) jedhamuun iddooy lamatti kan goodamu yoo ta'u hoggansa waliigaltee, mirgaa fi dirqama gareewwan hojii ijaarsaa keessatti hirmaatanii bulchuuf kan fayyaduudha.

-Sirna bulchiinsaafi hoggansa pirojektoota mootummaa federaalaatiin wal qabatee labsii lakkofsa 1210/2012

-Bittaafi bulchiinsa qabeenya mootummaatiin wal qabatee Labsii Bittaafi Bulchiinsa Qabeenya Mootummaa Federaalaal Itoophiyaa lakkofsa 649/2001fi qajeelfama kanuma hojiirra oolchuuf bahe yoo ta'u, adeemsa fo'anno kontiraaktarootaa, adeemsa caalbaasi, kenninsa, bulchiinsaafi hoggansa waliigaltee, haala kaffaltiifi kabachiisa raawwii, haala wal diddaan itti hiikamuufi waliigaltee adda itti citu bulchuuf oola.

-Adeemsa mirga abbaa qabiyyummaa lafaafi qabeenya faayidaa uummataaf gadi lakkisiisuu, beenyaan itti murtaa'ufi kaafamtooni misoomaa deebi'anii hundeffamanirrattaa raawwii kan qaban Labsii lakkofsa 1161/2011, Dambii lakkofsa 472/2012 fi tumaalee roga-qabeessa ta'an.

-Aangoofi gahee hojii qaamolee raawwachiistutiin wal-qabatee Labsii Aangoofi fi Gahee Hojii Qaamolee Raawwachiiftuu Murteessuuuf bahelakkofsa 1263/2013fi dambii qajeelfamoota labsicha hordofanii bahan

-Malootaafi adeemsa wal diddaa ykn falmiin ittiin furamuufi qaamota wal diddaa ykn falmii kana furuuf aangoof qabaniin wal-qabatee SDFHH, labsii Manneen Murtii Federaalaal lakkofsa 1234/2013 fi Labsii Sirna Adeemsa Araaraa fi Wal-taasisaa lakkofsa 1237/2013

-Gahumsa hojii ijaarsaa, ogeessota ykndhaabbata hojii ijaarsaa keessatti hirmaatanii mirkaneessuuuf galmeessutiin wal-qabatee labsii Gamoo Itoophiyaa lakkofsa 624/2001fi labsicha hojii irra oolchuuf kan bahe Dambii lakkofsa 243/2003, Qajeelfama Gara fuula 14tti

Dhiibbaawan bosonoota keenyarra jiru hir'isuuf qoraaniifi ijaarsaaf filannoowwan jiran faayidaarra haa oolchinu!

Hawaasummaa

Galaanaa Kumarrraa

Yaad-rimeewwan bu'uuraa dhimma ummataafi misoomaa dinagdee

Baay'ina ummataa jechuun lakkofsa ummata keessatti jiraatu jechuudha. Lakkofsi kun akkaataa walirraa itti aanu keessatti guddachuu, hir'achuu ykn tasgabbaa'u ni danda'a. Baay'inni ummataa sadarkaa misoomaa biyyattii keessatti dhiibbaa olaanaa qabaata. Ummanni hanqina qabeenya qabu yoo baay'ate guddina dinagdeerratti dhiibbaa guddaa qabaachuu danda'a.

Dhimma ummataa

Dhimmi ummataa hojiwwan hawaasa keessatti walqixxummaa, fayyadamummaafi misoomaa waliigalaa mirkaneessuuf hojjetamanidha. Hojileen kunnin, hawaasa keessatti walqixxummaafi tokkummaa ummataa mirkaneessuufi guddina hawaasaafi dinagdee fiduu irratti gumaacha olaanaa qabu. Dhimmi ummataa, sirna dimokiraasi keessatti miseensota hawaasaa hunda hirmaachisuufi tajaajiloota hawaasummaa dhiheessuurratti hojjechu akka qabu ragaaleen garaagaraa kan qorannoong deggeraman ni argisiisu.

Dhimmi ummataa hawaasa keessatti walqixxummaa mirkaneessuu, nageenya bu'uuraa eeguufi miseensota hawaasaa karaa walqixxummaarratti hundaa'een hirmaachisuurratti hojjeta. Tajaajiloota bu'uuraa hawaasaa kanneen akka barnoota, fayyaa, bishaaniifi mana jirenyaa, hawaasa fayyadamaa taasisuuf tokkummaasaa ijaaruufi cimsuu keessatti murteessaadha. Kanaaf, tajaajiloota bu'uuraa hawaasa sirnaan dhiheessuufi hawaasa fayyadamaa taasisuuf dhimma ummataarratti qaamni hunduu hirmaachuun hojjechu qaba. Akkata qorannoong garaagaraa argisiisutti dhimmi ummataa hawaasa hojiwwan misoomaa, dinagdeefi hawaasummaa keessatti hirmaachisuun fayyadamummaafi bu'aa bu'uuraa karaa walqixxummaatiin akka argatu taasisuu keessatti murteessaadha.

Guddina

Guddinni jijiirama tarkaanfii gara sadarkaa olaanaatti darbuu kan bakka bu'uudha. Guddinni qabeenya dabaluurratti kan xiyyeffatuufi hojiifi galii guddisun ammoo akka bu'aatti kan ilaalamudha. Guddina dinagdee, bu'uuraalee misoomaa fooyya'o, guddina barnootaafi eegumsa fayyaa akkasumas fooyya'iinsa qulqullina jirenyaa hawaasa waliigalaa ykn saba tokkoo hammachuu danda'a. Guddinni sadarkaa nama dhuunfaan, hawaasan, dinagdeeniifi biyyaan kan ilaalamuudha.

Guddina nama dhuunfaa- Guddinni nama dhuunfaa ilaalcha, dandeettii, hubannoo, beekumsaa, gochaa, qabeenya, fayyummaa, barnootaa nama tokkoo keessattifi irratti mul'achuu danda'anidha. Fakkeenyaaaf, barachuu, hojiirratti dandeettii haaraa horachuu, guddina dandeettii yaaduu, rakkoo furuu ykn jirenyaa keessatti bu'aa haaraa argachuudha.

Guddina awaasummaa- Hawaasa tokko keessatti guddinni misoomaa dinagdee, aadaa, siyaasaafi hawaasummaa(muuxannoo, hubannoofi bilchina hawaasaa keessatti kan mul'ataniidha. Fakkeenyaaaf, guddina dinagdee jechuun sochii oomishaafi

qabeenya haaraa argamsiisu kan akeekuudha. Guddinni hawaasummaa dandeettii namoota waliin hojjechuufi harriroo hawaasummaa bu'a qabeessa ta'een walitti dhufeenya uumuudha.

Guddina Diinagdee- Misoomaa dinagdee (Sochii dinagdee biyya tokkoo ykn naannoo tokkoo dabaluu) fi guddina daldala(Babal'ina daldala gama galii, dhiyyeessi gabaa)tiin kan ilaalamudha. Agarsiistota dinagdee keessa guddina oomisha biyya keessaa (GDP), kunis guddina oomisha biyya keessaa nama dhuunfaan ibsamuu irraa ka'ee agarsiistota dinagdee kanneen biroo dabachuu kan ibsamuudha.

Misoomaa

Hiikaan misoomaa jijiirama foyya'aafi bu'a-qabeessa ta'e fiduudha. Misoomni haala jirenyaa, qulqullina gama hundaan, hawaasummaa, dinagdee, nageenya fooyyessuufi haala tasgabbaa'aa uumuu irratti kan fuuleffatuudha. Fakkeenyaaaf qulqullina fayyaa, barnoota, daldalaafi hojii fooyyessuudha. Bu'aan misoomaa irraa eegamu jirenyaa fooyya'aa hawaasa hundaaf uumudha. Misoomni hojiwwan hawaasa keessatti qabeenya uumamaafi humna nama cimsuu dinagdee, hawaasummaafi fayyadamummaa waliin mirkaneessaniidha.

Yaad-rimeewwan dhimma ummataafi misoomaa jechuun yaad-rimeewwan bu'uura ta'an kanneen akka baay'ina ummataa, guddina dinagdee, tajaajila hawaasaafi fayyadamummaa qabeenya umamaa waliin wal-qabateen kan ilaalamaniidha. Dhimma ummataafi misoomaa gidduu walitti hidhata cimaa jiru hubachuun, guddina hawaasaafi dinagdee qindoominaan hojjechuun barbaachisaadha.

Yaad-rimeewwan dhimma ummataafi misoomaa baay'ina lakkofsa ummataafi guddina dinagdeen walitti fiduurratti kan xiyyeffatanidha. Yoo dhimmi uummataa qabeenyaafi tajaajila hawaasa waliin wal-simsiifame, misoomaa saffisaafi fayyadamummaa fiduu danda'a. Ta'us, yoo baay'inni ummataa guddina qabeenyarraa caalee, rakkoleen misoomaaфи hawaasummaa mudachuu danda'u. Kanaaf, qindoominni misoomaaфи dhimmi ummataa murteessaadha.

Yaad-rimeewwan bu'uura baay'ina uummataafi misoomaa dinagdee jechuun yaad-rimeewwan bu'uura baay'ina uummataa waliin wal-qabatee guddina diinagdeerratti dhiibbaa qaban kan ilaallatudha. Baay'inni ummataa guddina dinagdee keessatti gahee olaanaa qaba. Kanaaf, dhiibbaa baay'inni ummataa misoomaa diinagdee irratti fiduu danda'u ibsudha. Dhimma ummataafi misoomaa naannoo Oromiyaa guddina hawaas-dinagdee naannichaa waliin walmadaalaan akka deemuu gochuuf humna namaa ga'umsaafi qulqullina qabu uumuun hojii ijoofi olaanaa dha. Dabalatanis, guddina dinagdee ariifataa, haqa qabeessaafi itti fufinsa qabu dhugoomsuufi galmawwan misoomaa itti fufinsa qabu galmaan ga'uuf (Sustainable Development Goals) guddina ummataafi dinagdeen naannichaa walmadaalaan akka deemuu taasisuudha.

Dhimma Ummataafi misoomaa

Dhimmoonni ummataa yeroo baay'ee yaaddoo ykn rakkolee kutaa hawaasaa guddaa irratti dhiibbaa geessisan kan agarsiisu yoo ta'u, misoomni guddinaafi jijiirama gama adda addaan hawaasa wajjin kan walqabatuudha.

Walitti hidhiinsa ummataafi misoomaa walqabatee bara durirraa kaasee hanga yeroo ammaatti ilaalcha adda addaatu jira. Ummanniifi misoomni walitti hidhamiinsa cimaa kan qaban ta'uua isaaniin inni tokko isa tokko irratti dhiibbaa qaba. Ummanni misoomaa sadarkaan geggeeffamu irraa kallattiif alkallatiin fayyadamaafi hojiirra oolmaasaa keessaati gahee ol'aanaa qaba. **Ummanni caaseffamaafi amalaan isaan fedhii adda addaa qaba.** Misoomni geggeeffamu fedhii ummataa kanneen akka carraa hojii uumuufi babal'isuu, hiyyummaa keessa ba'uu, ga'umsaafi fayyaa qabeessummaa dabaluu, barnootaafi ogummaa'u, bu'uralee misoomaa hunda argachuurrti xiyyeffatu of keessa qaba. Gama biraan, baay'inni, reetiin guddinaafi amalli ummataa misoomaa irratti dhiibbaa qaban hubachuufi rakkoo gama kanaan dhufu hambisuu karoora yeroo gabaabaa, giddugaleessaafi dheera keessatti dhimma ummataafi misoomaa hammachiisun merteessaadha. Kana malees, Galmoota Misoomaa Itti fufinsa /"SDGs"/ qabu mirkaneessuu keessatti utubaalee shanan keessa dhimmi ummaataa isa tokkodha. Sababa kanaan kan ka'e, Galmoota Misoomaa Itti fufinsa qabu fiduu ykn mirkaneessuu keessatti fooyya'iinsi jirenyaa ummataaf xiyyeffannoo ol'aanaan kan kennname yoo ta'u, namni kamiyyuu duubatti hafuu hinqabu /Leaving No one behind/.

Misoomaa hiika qabu

Misoomni hiika qabu guddina kaayyoo qabu, itti fufinsa qabuufi nageenya ummataa mirkaneessuu agarsiisa. Agarsiistota dinagdee bira darbee fooyya'insa gama hawaasummaa, aadaafi naannoo hawaasaa kan hammatuudha. Dhimmoota ummataa bu'a qabeessa ta'an furuun yeroo baay'ee misoomaa hiika qabuuf merteessaadha. Fakkeenyaaaf, qaqqabummaa tajaajila fayyaaafi barnoota qulqullina qabuu, wal-qixxummaa hawaasummaa furuufi itti fufinsa naannoo guddisun misoomaa waliigalaaf ni gumaacha.

Misoomni hiika qabu hirmaanna ummataa dammaqinaan kan of keessatti hammateedha. Adeemsa murte kenuu keessatti sagalee adda addaa hammachisuun jalqabbii misoomaa hunda hammate, deebii kan kenuufi fedhii qabatamaa hawaasaa waliin kan walsimu ta'uusaa mirkaneessa. Misoomaa hiika qabu mirkaneessuuf dhiibbaa jiru yeroo yeroon hordofuufi madaaluun barbaachisaadha. Kunis, toftaalee fooyyessuu, naannoowwan xiyyeffannoo dabalataa barbaadan adda baasuudha. Kunis, qabeenya bu'a qabeessa ta'etti akka fayyadmuu mirkaneessuuf gargaaru waan ta'efi.... itti fufa.

**Maddi: Komiishiini Karooraafi Misoomaa
Oromiyaatti Garee Dhimma Ummataafi
Misoomaaatiin**

Bulchiinsa gaarii mirkaneessuun dagaagina sirna dimookiraasiitiif bu'uura!

Oduu

“Mootummaan teeknoolojii dhangaggaa’ummaa . . .

akka baala Shaayii, Bunaafi Ruuzii akkasumas Maangoo babal’isuun fayyadamummaa qonnaan bultootaa akka dabalu hojjataa jira jedhan.

Naannichatti waggoota darban keessa nooraa kuntaala kuma 854 oomishuu lafa hektaara kuma 44 ol ta’u yaaluun oomishatti deebisuun akka danda’ames Obbo Shimallis eeraniiru.

Gama xaa’oo uumamaa fayyadamuutinis wal qabatee kompoostii idilee meetir kuubii miliyoona 17.3, vaarm kompoostii kuntaala kuma 24 fi kompoostii siicoo kuntaala kuma 84 qopheessuun lafa waliigalaa heektaara kuma 462 ittiin misoomsuu yaadachiisanii, humna oomishaan dabaluun bara oomishaan 2017 kompoostii idilee meetir kuubii miliyoona 271, vaarm kompoostii kuntaala miliyoona 4.2fi kompoostii siicoo kuntaala kuma 500’tti dhiyaatu

“Magaalli Amboo badhaadhina yaadame . . .

gaggeessaa jirti kan jedhan Obbo Haacaaluun, magaalichatti injifanno gama siyaasaan argame dinagdeen utubuuuf inisheetivoonni mootummaan jijiiramaa bocee gadi buuse qabatamaan hojiirra oolaa jiraachuu ibsan.

Uummata Oromoo gama maraan dorgomaafi injifataa taasisuuf galmoonni gurguddoon Mootummaan Naannoo Oromiyaa qabatee hojjataa jiru; dinagdeen utubuu, sirna cimaa ijaaruu, barnootaafi teeknolojiingahoosuu magaalichatti qabatamaan hojiirra oolaa jira jedhaniiru.

Magaalichatti tarsiimoo magaalomsuu mootummaan bocee gadi buuse sadan; nama magaalomsuu, lafa misoomsuufi sirna mootummaa misoomsuu hojiirra oolaa jiru bu’aa gaarii argamsiisaajiraachuu eeraniiru.

Nama misoomsuun walqabatee humna nama barate, ammayyoomeefi dinagdeen of gahoomsuun oomishee maaddii guuttachuun nyaachuu danda’u horachuuf xiyyeffannoo olaanaan hojjatamaa jiraachuu ibsan.

Hojii lafa misoomsuutiiniis bulchinsi magaalichaa Amboon magaalaa qulqulluu, magariituufi hawwata

qopheessuun lafa waliigalaa hektaara miliyoona 8.1 ittiin misoomsuun kan danda’ame ta’uu ibsaniiru.

Hubannoon uummata keenya biratti uumamaa dhufe abdachiisadha kan jedhan Obbo Shimallis, qophiifi fayyadamixaa’oo uumamaa keenya yaala lafa dhangaggaa’ummaan miidhamee heektaara miliyoona 2.3 bira tareera, kunis gama tokkoon fayyummaaf gabbina biyyee eeguufi fooyessuutti ce’uu keenya gama birootin immoo baasii mootummaafi maatiin qonnaan bulaa xaa’oo nam-tolchee bituuf oolchan kan xiqqessuudha jedhaniiru.

Milkaa’ina damee qonnaatiin galmeessine keessatti akkaataan dhangaggaa’ummaa biyyee akka rakkoofti akka carraatti fudhannee itti sochoone, lafa bal’aa gara oomishaaf oomishtummaatti deebisuun shoora

mataa isaa taphateera jedhanii, mootummaan dhangaggaa’ummaa biyyee akka rakkoofti carraatti fudhachuun hojii hubanno eegumsa gabbina biyyee guddisuun kunuunsaafe eegumsa qabeenya uumamaa jalqabe cimsee ittifufuu akkasumas teeknoolojii dhangaggaa’ummaa biyeetiin walqabatan maddisiisurratti fulleffatee kan hojatu ta’uu ibsaniiru.

Itti dabaluunis Mootummaan Naannoo Oromiyaa hudhaalee gama humna nاما، giddugalawwan qorannoo, faasiliitiwwaniifi bu’uraalee qorannoo akkasumas bajataatiin jiran furuun hojile qorannoo, faan-dhawaafi eksiteenshini bulchinsa dhangaggaa’ummaa/gabbina biyyee cimsee kan itti fufu ta’uu ibsaniiru, yeroo dhufutti amaloota hooggansaaifi mootummaa dhaweesaa (entrepreneur) gonfachuun, gama lachuunuu ariitiin kan socho’an ta’uu mirkaneessaniiru.

jiraachuu ibsaniiru.

Magaalaa Ambootti yeroo ammaa nageenyi waaraan jiraachuu kan jiru eeran Obbo Haacaaluun, kunis dhufuu kan danda’waan nuti caasaa nageenya ijaarreef osoo hin taane uummaticha aangessuun hawaasni sirna ilmaan itti wareegee fide, sirna kooti natu tiksuu qaba jedhee halkaniifi guyyaa bahee waardiyaa nageenya waan ta’efidha jedhan.

Yeroo itti aanan keessattis hojiin nama misoomsuu, lafa misoomsuufi sirna mootummaa misoomsuu amma jalqabame cimee itti fufuun wiirtuu qabsoo Oromoo kan taate magaalaa Amboo giddugala tuurizimii taasisuuf bulchinsi magaalaa yeroo kamiyyuu caalaa cichee hojjachuuf karoorfatee hojii keessa galuus dubbataniiru.

Kunis caalmaatti milkaa’uu kan danda’u yoo nageenyi jiraate waan ta’ef uummanni magaalaa

keenyaa nageenyaasaa eeggachaa sirnasaa tikfachuun mootummaa cinaa hiriiruu qabsoo hiyyummaa injifachuuf dhimmoota gurguddoo akka tarsiimootti qabataa jiru fiixan baasuuf tumsa barbaachisaakka godhu Obbo Haacaaluun dhaamaniiru.

Yaadrimeewwan, tumaalee . . .

lakkoofsa 19/2005, 22/2005, 1/2008, 648/2013 fi kanneen kanaan hidhata qabanidha. Isaanis industiriif ijaarsaa keessatti ulaagaafi dhimmoota dandeettiif gahumsa kontiraaktarootaa ittiin mirkaneessuf fayyadan kan tarreessudha.

Kanneen keessaa addatti labsiin sirna bulchiinsaafi hoggansa pirojektoota mootummaa federaalaal lakkoofta 1210/2012 hoggansa waliigaltee hojii ijaarsaa mootummaa federaalaatiif rogummaa kallatti kan qabudha. Labsicha keewwata 2 (2) jalatti sirna bulchiinsaafi hoggansa pirojektoota mootummaa federaalaal jechuun sirna pirojektoota mootummaa adda baasuu, yaadama bu’uraa pirojektoota qopheessuu, fo’anno dursaa taasisuu, qo’anno bu’aqabeessummaa dursaafi bu’aqabeessummaa, gamaaggama bu’aqabeessummaa taasisuu, duraa duuba qabsiisuu, filachuu, bajatarratti hundeessuu, raawniifi madaallii booda kan pirojektoota mootummaa akkasumas hojii itti gaafatamummaa qaamolee pirojektoota raawniifi madaallii booda kan pirojektoota qabsoo Oromoo kan taate magaalaa Amboo giddugala tuurizimii taasisuuf bulchinsi magaalaa yeroo kamiyyuu caalaa cichee hojjachuuf karoorfatee hojii keessa galuus dubbataniiru.

Yadarimeen hoggansa waliigaltee hoggansa hojii ijaarsaa mootummaa jedhu tokko ta’uu dhabus adeemsyi ykn saayinsiin hoggansaa isaan fayyadaman walitti dhiyaata. Akkuma hiika armaan olitti kennname kana irra hubatamu hoggansi pirojektoota hojii qaamoni garagaraa aangoofi gahee hojii waloofi dhuunfaa qaban gulantaa hojii isaan ilaallatu irratti hirmaataniidha. Akka fakkeenyatti bu’ura labsicha keewwata 23 jalatti;

“Abbaan Alangaan Waliigalaa Federaalaadhaabbielin Mootummaa pirojektoota isaan jala jiran waliin walqabatee yeroo waliigaltee hoggansaa gorsaa fi yaada seeraa barbaachisa ta’ni kenna; dantaan ummataa fi faayidaan manneen hojii mootummaa ni miidhama jedhee yoo iti amane, qaama mootummaa sana waliin ta’uun qophii waliigalticha fi waliin dubbi ni taasisa” jedha.

Hoggansi waliigaltee garuu hojii bal’aa qaama ykn nama tokkoon jalqabaa hanga dhuma adeemsia umrii hojii pirojektoota keessatti raawwatamu ta’ee hojii ogummaafi dandeettii hoggansaa gosa pirojektoota waliin roga-qabeessa ta’ee gaafatuudha. Fakkeenyatti gama kontiraaktarootaa gaggeessaan waliigaltee jalqabaa kontiraaktarootaa adeemsia caal-baasi hojii ijaarsaa irratti taasisuu dablatee guyyaa waliigaltee mallatta’erraal eegalee hanga hojichi xumuramee walharkaa fuudhinsa dhuma taasifamutti kontiraaktarootaa bakka bu’ee nama waliigalticha hogganudha.

Inistiitiyuutii Leenjiifi Qorannoo Seeraa Oromiyaa: Qorattoonni: Nimoonaan Kumsaa (LL.B, LL.M)fi Abdusalaam Aabbee (LL.B, LL.M) Waxabajjii bara 2016

Harka keessan saamunaafi bishaaniin yeroo yerooodhaan sirriitti dhiqadhaa!

Moodeliin AI ulaagaa miidhaginaa yomuu ilaalamu keessatti

Suurri argitan kun moodeli dhugaa isiniti fakkaachuu danda'a, garuu miti. Dhugaa ta'u baatus, sadarkaa ykn istandardii miidhaginaa keessatti dhiibbaa uumeera. Suppar-moodeli haaraatu magaalaa keessatti mul'ate. Yeroo ilaalan miidhagina addaa hedduu hawwatu qabdi, ta'uus garuu dhugaa miti. Hagayya keessa barruun waa'ee moodeli maxxfame, Guess jedhamu moodeli mudaan hin qabne akkaan miidhagduu taateefi uffata abaaboo caalaa hawwatu uffate qabatee bahe.

Barruu kana keessatti, beeksini kun kan agarsiisu dubartiin miidhagduu kun AI gargaaramuuun kan hojjetamedha. Barruun faashinii kun akka jedhetti, moodeliin AI gargaaramuuun tolfaam kun murtee editooriyaalii miti. Namni AI gargaaramuuun uumame barruu kanarratti fayyadamuun kun isa jalqabaati.

Beeksini kun moodeloota dhugaatiif falmiifi gaaffii kaaseera. Keessumaa, dargaggootaafi shamarran miidhagina daneessummaa keessa argamu guddisuuuf warra qabsaa'aa jiraniifi istandardii miidhaginaa isa sirrii hin ta'iin waliin wallaansoo wal qabaa jiraniif rakkoo uuma.

Seraafin Vaalorkampaanii beeksisa falmsiisaa Guess duuba jiruudha. Hundeessitoonni barruu kanaa, Vaalentiinaa Gonzaaleez fi Andiriya Petersekkuu hundeessaan Guess Paawol Marsiyaanoottin akka moodeli AI fayyadamuun isaaniif uumu karaa Inistaagiraam gaafatamuun "Nitis moodeloota keessa filataman 10 hojjeneefi booda innis dubartoota lama rifeensa bareedaa qaban keessa filate," jette Gonzaalez.

Fakkii AI uumuun salphaa akka ta'etti ilaaluurratti ilaalchi dogoggora jira kan jettu dubartiin kun, garuu adeemsaa wal xaxaa ta'u kaasti. Kampaanichi moodeloota AI kan uuman hojjetoota shan qaba waan ta'eef yaada burqisiisutii hanga xumuranii dhiyeessutti hanga ji'a fudhachuu danda'a.

Felisiitii Haywaard, moodeelli jabduu waggoota kudhanii ol industiri kana keessa turte garuu, duula faashinii keessatti moodeloota AI fayyadamuun 'dhibaa'ummaafi rakasuuudha' jetti.

Barruun faashinii kun beeksisa moodela AI'n hojjetame kana fayyadamuun murteessun isaa baay'ee kan abdii nama kutachiisuu sodaachisaadha jechuun kan ibsitu Gonzaaleez, hojiwwan waggoota dheeraa industiricha keessatti miidhagina daneessummaa keessa jiru mul'isuuf taasifamu kan gatii dhoowwatudha jetti.

Haata'u malee, waggoota dhiyoo asitti industiriin kun sababa namoonni kanaan booda bakka beeksisa hin qabanneef duubatti deebiyaa jira jettee amanti Haywaard. Kanaaf, moodeloota AI gargaaramuuun hojjetaman fayyadamuun ilkaan keessa dhiitamuun isa biraati waan ta'eef moodeloota bebbeekamuu akka malee miidha. Duulli beeksisa Dove bara 2014 keessa loogii AI gargaaramuuun

uumu mul'isuuf qophaa'ee ture.

Beeksicha keessatti, qaamni fakkii uumu sun dubartii addunyaarratti miidhagduu taate akka tolchu gaafatame. Kana booda dubartoota adda hin baane dardara, qaqalloofi adaadii ta'an rifeensa adiifi ija cuquliisa qabanitu qophaa'e. Fakkiwwan qophaa'an kunneen moodela AI Guess kana waliin wal fakkaatu ture.

Hayward ammoo fakkiwwan dhugaatti qabatamoo hin taane akkasii kunneen fayaa sammuu namaarratti, akkusmas qaama namaarratti ilaalcha hin taane uumuu mala jechuun yaaddoo qabdu dubbatti. Istaandardii miidhagina dhugaa hintaanee kuniifi miidhaa inni qabaatarratti yaaddoon jiraachuun waan haaraa miti.

Murtee barruun moodeli kun beeksisa AI gargaaramuuun hojjetame fayyadamuun kun miidiyyaa hawaasaarratti ijoo dubbi ta'uus itti fufeera.

Rakkoo addaa qaba

Dhimmicharratti rakkoon biraa dabalataa iftoomina dhabuudha - UK keessatti qabiyyee AI'n uumame maqaan itti moggaasuun dirqama seeraa miti.

Guess beeksisa isaa AI-uume jedhee kan moggaase yoo ta'u, ofirraaitisuxiqaafihaxxummaadhanidha. Dubbistonni bira darbuu danda'u, ija tokkoon fakkiin sun guutummaatti isa dhugaa fakkaachuu mala ta'a. Sineiid Boovel, duraan moodeela kan turteefi amma haadha-qabeenyaa teeknolojii yoo taatu, wagga shan dura barruu Vogue'f oduu tokko wa'aee balaa AI moodeela bakka bu'uurratti barreessitee turte.

Qabiyyee AI ifatti maqaan itti moggaasuun dhiisuun fayyaa sammuu namootaarratti dhiibbaa hamaa geessisuu waan danda'uuf rakkoo addaa qaba jechuun BBCti himti. Ulaagaaleen bareedinaa reefuu AI'n dhiibbaa irra ga'aa jira. Shamarran ol adeemoo fuula filtara keessa jiru fakkaachuuq baqaqsanii hodhuu pilaastikii godhatan jiru- amma ammoo namoota guutummaatti namtolchee ta'an argine, jetti.

Dhiibbaa moodeelonni AI fayyadamaa tokkoratti fiduu danda'an cinaatti dhiisnee, keessumaa yoo maqaan isaanii hin baramne, dhiibbaan teeknolojiin kun namoota indaastirii faashinii keessa hojjetan irratti qabu hoo? Saaraa Ziif moodela duraaniifi hundeessituun dhaabbata mirga hojjettoota indaastirii faashinii keessatti tarkaanfachiisuuf kaayyeffate Model Alliance'ti.

Duulli AI Guess hojji kalaqaa xiqqa, garuu abdii kutannaa gudddaafi baasii hir'isuu barbaaduuti jetti. Bal'inaan yoo ilaalle, moodeelli duraanii kun AI indaastirii faashinii keessatti uumamaan kan hin fayyadamne ta'u yaada, garuu yeroo baay'ee baasii namoota jireenyatti fidaniin dhufuu danda'a sababiin isas hojjetoonni suuraa ka'uurratti hirmaatan moodeelaafi ogeessa suuraa qofa caalaa baay'ee waan ta'aniif. AI indaastiricharratti dhiibbaa gaarii qabaachuu danda'a, garuu hojjettootaaf eegumsi hiika qabu jiraachuu qaba jechuun ibsiti.

Dabalata malee bakka hin bu'u

Seraafin Vaaloraa yaada namoota hojji ala taasisaa jira jedhu kan didu yoo ta'u, teeknolojiin qajeelchaa isaa dabalata malee moodeelota bakka buusuuf kan yaadame miti jedhu. Dhaabbileen akkaataa oomisha tokko gabaaf dhiyeessanirratti filannoo biraa dhiyeessaa jirra jechuun ibsa Petreskuun.

Lamaan isaanii itti dabaluudhaan dhaabbatasanii waliin hojji uumuusaanii kan himan yoo ta'u, adeemsaa moodeelota AI uumuu keessa tokko ammoo oomishni sun jirenyaa dhugaa keessatti nama tokkoratti akkamitti akka mul'atu ilaaluuf moodeela dhugaafi ogeessa suuraa qacaruun isaan gaafata.

Haata'u malee, marsariitiinsaa faayidaa isaan waliin hojjechuun qabu keessa tokko baasii xiqqa akka ta'etti tarreessa, sababiin isas barbaachisummaa qophii qala'aa, artistoota MUA, kireeffanna iddo walajjii qopheessuu, suuraa kaastoota, baasii imala, moodeelota qacaruu waan hambisuuf.

Maddi: BBC Afaan Oromoo

Milkaa'inni gama misooma dinagdeetiin galmaa'e bulchiinsa gaarii mirkaneessuutiiniis ni dabalama!

Calbaasii Ifaa

Godina Iluu A/Booratti A/B/Nophaa Waajjira Mallaqaa bara baajataa 2018 Waajjiri Maalaqaa A/B/Nophaa Seektarootaa fi Gandoota Aanaa keenya keessatti argamanif dorgomtoota seera qabbeessa ta'an dorgomsisuu bittaa Meeshaalee bittuu barbaada. Bu'uruma kanaan dorgomtooni ulaagaalee armaan gadii guutuu dandeessan akka dorgomtan affeeramtaniitu.

1. Hayyama seera qabeessa hojii kanaan ibsu kan qabuu fi gibira bara 2017tti kan kafaleef kan bara 2018tif haarsattee
2. Lakkofsa TIN dhiyefachuu kan danda'u
3. Waraqaa ragaa fi waraqaa dhiyyeessuma kan dhiyyeefattu kan danda'u
4. Nagahee seera qabbeessa dhiyefachuu kan danda'u
5. Gatiin guutamu Vaati waliin tahuu fi dhiisuun adda bahuu qaba.
6. Sanada haqaa fi laaqaan hin qabne dhiyeeffachuu kan danda'u
7. Gatiin guutamu qabu ispesifikeeshiini irratti haala gaafatameen tahuu qaba.
8. Sanadi calbaasii kan gurguramu qarshii 300 (Dhibba sadii) waajjira mallaqaa kutaa lakka 3(sadii) ti argachuu kan danda'u fi dorgommaan sanada bittee orjinala fi coppii isaa qopha qophaan ykn posta gara garaan guutee wajjira Mallaqaa A/B/Nophaa sanduqqaa calbaasii iffaaf qopha'eeti guyyaa calbaasiin kun bahee jalqabee hanga guyyaa 15ti isatii sa'attii hojii mootummaati qileensa irraa wan turuuf guyyaa fi sa'attii jedhametti sanada isaa galchuu qaba.
9. Dorgommaan CPO bankiidaan mirkaana'ee kan qarshii 30,000 /kuma Sodommaa qofa/ qabsiisu qaba.
10. Dorgommaan dorgommii yoo mo'attee Meeshaaleen dhiyyaatan bu'uura speesifikeeshiitiin fi bu'uura waliigalteetiin hin dhiyyatne taanaan kafaltiin kan hin raawatamne fi akkasumas waliigateen kan diigamu ta'a.
11. Dorgommaan dorgommii yoo mo'attee kabachiisa waligaltee qarshichaa keessaa 10% qabsiisu wali galtee malatessu qaba.
12. Akaataa speesifkeeshiitiin dhiyyateen kan dhiyyeessuu fi hanga Waajjira Mallaqaa A/B/Nophaa kan geejibuu kan danda'u.
13. Calbaasiin kun Gazeexa kallaacha Oromiyaan irraatti bu'uura maxanneen gaafa 08/12/2017 irraa kaasee hanga 28/12/2017qileensa irra kan turu yammuu ta'u gaafa 29/12/2017 sa'attii **4:00irratti samsaamee guyumma kanna sa'attii 4:30tti** Bakka dorgomtooni jiranitti Waajjira Maallaqaa G/I/A/Boortii Aanaa Biloo Nophaa waajjira mallaqaa lakk 6 irratti ni banana. Dorgomaan ykn bakka bu'aan argamu dhiisuun calbaasii kana banuu hin dhorku.
14. Waajjirichi filannoo bira yoo argate caalbaasii kana gar-tokken ykn gutummaa guutuuti haquuf mirga qabaata **Oodeeffanno dabatalaa lakk bilbilaa 0928838278 ykn 0917854382 Waajjira Maallaqaa A/B/Nophaa.**

Shawa**Caalbaasii**

Godina Kibba Lixa Shawaatti Manni Murtii A/Ammayaa Bara Baajata 2018 Caalbaasii Marsaa 1ffa Bitaa Huccu Seeraa, Meeshaalee Dhumeeyii Meeshaa Qulqullinaa, Meeshaa Dhaabbi, Meeshaa Elektironikisi fi Meeshaa Ijaarsaa Caalbaasii Ifaa Biyya keessaa Wal-dorgomsiisee bituu barbaada.

Ulaagaalee caalbaasii Dorgomtoonni guuttachhuu qaban

1. Eeyyama daldala gosa meeshatiin kan qabu.
2. Gibira Mootummaa kan kaffalee fi Eeyyama isaa kan haroomfate.
3. Galmaa'aa VAT fi TAN Kan ta'e ragaa dhiyeffachuu kan danda'u.
4. Kabachiisa caalbaasii lootii lootidhaan qarshi 2,000(kuma lama) baankii beekamaa irraa CPO Sanada caalbaasiitiin wal qabsiisee dhiyeffachuu kan danda'u.
5. Mayikiroo_interpirayizii xixiqaa yoo ta'e lootii lootidhaan qarshii 2,000(kuma lama) bakka isaa xalaya seektara gurmeeesse irraa Lakk_EMEL fi FAX teessoo isaa ibsu barreessuu sanada caalbaasiin walqabsiisee dhiyeffachuu kan danda'u.
6. Dorgomtooni caalbaasii gosa meeshaa irratti dorgome lootii lootidhaan maallaqa hin deebine qarshi 100(dhibba tokko)baankii daldala itoophiyaatti kaffaluun beeksisi gaazexaa Kalacha Oromiyaatiin guyyaa maxxanee ba'e irraa eegalee guyyaa hojii mootummaa walitti_aanan guyyaa 15(kudha shan) qilleensa irra kan oolu ta'a. Sanada caalbaasii Mana Murtii/A/Ammayaa Biroo Lakk_6 bitachuu dandeessu.
7. Dorgomtooni Ulaagaan sanadaa otoo hin jijiiriin Orjinala fi koppii qopheeffatan sanduqua kan qopha'eetti gagaadhaan saamsuudhaan gaafa guyyaa 16ffa ganama hanga sa'attii 6:30tti galchuu dandessu. Sanadni caalbaasii kan banamu Guyyuma kana guyyaa keessaa sa'attii 7:30tti cufamee guyyuma sana sa'attii 8:00tti dorgomtootni ykn bakka butoonni bakka jiranitti kan banamu ta'a. Guyaan kun sanbata ykn Ayyaanarra yoo bu'e guyyaa hojii mootummaa itti aanutti siqa.
8. Dorgomtooni dhabbilee ta'e mayikiroo_intarpiraayizii Kabachiisa dhiyyeessii baay'ina meeshaa mo'ataniitiin 10% baankii beekamaa irraa CPO qabsiisu dirqama dorgomtootaati. kana hin ta'u taanaan dorgommii keessaa ni haqama.
9. Dorgomtooni caalbaasii dorgoman meeshaaalee irratti dorgoman caalbaasiin otoo hin banamiin dura samuuda meeshaa dhiyeessuun dirqama.
10. Dorgomtooni meeshaa irratti dorgomanii darban yeroo fi guyyaa jedhame keessatti akka dhiyeessuun CPO kabachiisa dhiyeessi meeshaa yoo qabsiise meeshaa irratti dorgome darbe akka dhiyeessu waan ta'eef guyyaa mi'oota dhiyeesse ni deebi'a.yoo dhiyeessu baate dhaalamee mootummadhaaf galii ta'a.
11. Kabachiisi dhiyeessii meeshaa irratti dorgomanii mo'ataan baay'ina meeshaaatiin 10%baankii beekamaa irraa CPO qabsiisu yeroo jeedhame keessatti meeshaa irratti mo'e galii akka taasisu waan ta'eef meeshaa erga galchee raawwatee maallaqni qabame kun deebi'uufin dirqama. guyyaa mo'atan ifatti ba'e maxxane irraa eegalee waliigalteen mallatta'uun dhiyeessuun dirqama ta'a . waliigalteen erga mallatta'eji'a 2(lama) waliigaltoota gidduu tura.
12. Dorgomaan meeshaa irratti dorgomee mo'ate waliigaltee mallattesse geejjiba isatii dhiyeessuun dirqama. Meeshaa irratti dorgomee mo'ate waliigala erga dhiyeessee raawwatee yeroodhuma sanatti kaffaltiin ni kaffalamaaf.
13. Waajjirichi filannoo bira yoo argate caalbasicha walakkaa isaa ykn guutuudhaa guutuuti ni haqa. **Ibsa Dabalataaf Lak bilbilaa ,0113150006 ykn 0922734533 Godina Kibba lixa shawatti Mana Murtii A/Ammayaa Gindoo**

Caalbaasi Ifa Lakk.1/2018

Waajjiri Mallaqaa Aanaa Ejersa Lafuu Waajjiraalee Mootummaa Aanaa keessa jiraniif Meeshaalee tajaajila adda addaatif olan Meeshaalee Barreessaa,Elektiroonicsii,Qulullinaa,Furnicharoota fi Afataalee adda addaa, Uffata seeraa Hojjatoota,Gommaa konkolaataa,Motor sayikilota fi Meeshaalee Leenji Dhaabbata BLTO k.k.f. Calbaasi Ifaan Magala Olankomii irrati dorgomsisee bituu barbaada:-

Ulaagaalee dorgomtoonni guutachuu qaban

1. Hayyama daaldaala seera qabeesa kan qabuufi gibira bara kanaa kan kanfalee
2. Dorgomtooni Sanada calbaasii guyyaa beeksifni kun gaazexaadhaan bahee eegalee guyyaa hojii 15 keessatti bitachuu ni daanda.aa Gaatiin saanadaa caalbaasi 1/Tokko / qarshii hin deebine 400 (Dhibba Afurii) kaffaluun Adeemsaa Bittaafi Bulchinsaa qabanyaati Gamoo waajjira Bulchinsaa anaa Ejersaa lafaatii dhiyaachuuu bittachu nidandesu
3. Dorgomtooni CPO qarshii 50,000(kuma shantamaa) ykn mallaqaa caalaa Accounti Waajjiricha 1000169512438 EJERSA L/W/G/TS/BET K/BUDG irrati galii gochuun ragaa baanki Sanada wajjin dhiyesu qaba waldaa IMXan gurmaa'an yoo ta'an dhaabbata isaan gurmeeesse irraa xalaya wabii mallaqa armaan olitti ibsame caqase bareefamaan dhiyesu qaba.
4. Dorgomtooni gatii ittiin dorgoman Sanada irrati guttudhaan Orijinala fi kopi postaa samiin cuqaalameen kophaa kophaa gochuun postaa tokkoti galchuun WM A/Ejersa Lafuu jechuu maqaa guutu dhaabbatichaa barreessun yeroo hunda sa'a hojii kamiinu Adeemsaa Bittaafi Bulchinsaa qabanyaati Sanduqa kanaaf qopha'e keessati galchu ni danda'u
5. Calbaasichi gaafa 27/12/2017 sa'attii 8:00 irrati cufame gaafuma kana sa'a 8:30 irrati dorgomtooni ykn bakka bu'on iddo argamaniti ni banana, dorgomtooni ykn bakka bu'on yoo argamanii argamu bataniis Sanadaa caalbaasi banu wantii dhorkuu hin jiru. Mo'ataan caalbaasi mo'achuu isaa beeke guyyaa 5 keessati waligaltee rawwachuu qaba.
6. Mo'ataan caalbaasi Meeshaalee qulqullina isaani eegaten yeroofi baayina ajajamen guyyaa 15 kan hin caale keessati baasibarbaachisuu gutuu hagugun WM A/Ejersa Lafotti dhiyeessu qaba.
7. Waajjirichi Daandii Foya'a yoo argatee calbaasicha gutumaan gutuuti ykn gartokkeen haquuf mirga gutuu qabu. **Odeeffanno Daabaalataa Go/Sh/Lixaati Finfinee irraa KM 67 irrati argama lakk.bilbila 0910162043/0910754778 Waajjira Maallaqa Aanaa Ejersa Lafuu**

Caalbaasii

Bulchiinsa Magaalaa Shaggar K/M/L/X/L/ Daadhiitti Waajjirri Maallaqaa Aanaa Dambal Xaafuu bara baajataa 2018 tiif kan tajaajilu:Meeshaalee Barreessamaa, Meeshaalee Qulqullinaa,Meeshaalee Dhaabbi,Meeshaalee Elektirooniksii,Uffata Seeraa Hojjettootaa fi_Gommaawwan konkolaataa Seektaroota Mootummaa Aanicha jalatti argamanif dorgomsisee caal-basiidhaan bituu barabaada.

Ulaagaalee Dorgommichaaf Barbaachisan:-

1. Heyyamaa Daldala haarome kan qabu,
2. Galmaa'aa "VAT" ta'uua isaa ragaa kan qabu, gibira bara 2017 kan kaffale,
3. Lakkofsa (TIN) fi tarree dhiyeessitootaa keessa jiraachuu ragaa dhiyeffachuu Kan danda'u,
4. Dorgomaan kamyuu Caal-baasi yoo guutan "VAT" itti ida'uun gatii meeshaalee teechisu qabu.
5. Dorgomaan kamyuu Caal-baasi erga banamee booda yaada jijiiruu ykn fooyyesuu fi caal-baasi keessaa of baasuu hin danda'amu.
6. Dorgomaan kamyuu kabachisa caalbaasi % 1 Maallaqaan ykn CPO dhan, gatii walii gala tiin herreegee galchuu qaba
7. Caal-baasi burjaajessuu fi dogoggorsuu qaamni yaalii godhe caal-baasi dhaaf gatii qabsiise mootummaaf galii ta'e caal-baasi keessaa haqama. Fuula duras caal-baasi mootummaa irratti akka hin hirmaanne taasifama.
8. Qaamni caal-basi mo'ate xalayaan ykn bilbilaan guyyaa itti himame ykn beeksifame irraa eegalee guyyoota hojii shan keessatti kabachiisa waliigaltee %10 (CPO) dhiyeessuun walii galtee mallatteessu qabu.
9. Qaamni caalbaasi Mo'ate walii galtee mallatteessuue eyyamamaa ta'u yoo baate maallaqni qabsiise mootummaaf galii ta'e dorgomaan lammafaaf kennama.
10. Dorgomtooni sanada gatii dorgommii caal-baasi orjinala fi Koppii isaa poostaa adda addatiin erga saamsanii booda duuba poostaa irratti orjinala fi koppii jechuu dhaaf erga ibsanii lamaan isaa poostaa tokkoon (mother envelop) fayyadamun hapheedhaan ykn samiidhaan cuqqlanii dhiyeessu qabu,
11. Gatiin kabachiisa caal-baasi qabsiifame qaama mo'atameef battalumatti kan deebi'u yoo ta'u qaamni mo'ate walii galtee mallattesse hanga meesha dhiyeessu xumuruttu tura.
12. Dorgomaan kamyuu sanadaa haqamaa fi laqamaa kan dhiyeessu yoo ta'e fudhatamaa hin qabu.
13. Dorgomaan kamyuu meeshaa gaafatameen ala yoo dhiyeessu waajjirri kan hin fudhanne ta'uua isaa beekuu qabu.
14. Waajjirichi meeshaaalee walii gala bituu keessaa 20% dabaluu ykn hir'suu ni danda'a.
15. Dorgomtooni kamyuu sanada caal-baasi qarshii hin deebine 500 (dhibba shan qofa) kaffaluun waajjira Maallaqaa Aanaa Dambal Xaafuu kutaa bittaatii bitachuu danda'a.
16. Beeksisi caal-baasi guyyaa beeksisi kun gaazexaa Kallacha Oromiyaarratti maxxanfamee bahe irraa eegalee guyyoota hojii 15 kan turu ta'e gaafa guyyaa 16^{ffa} sa'attii 8:00 irratti bakka dorgomtootni ykn bakka bu'aan isaanii argamanitti kan banamu ta'a.
17. Waajjirichi filannoo fooya'a yoo argate caal-baasicha guutummaanis ta'e walakkaadhaan haquuf mirga guutuu qabu. **Odeeffanno dabatalaaaf Lakk. Bilbilaa 0927812093 /0924942877 Waajira Maallaqaa Aanaa Dambal Xaafuu**

Caalbaasii

Waajirri Maallaqaa Bulchiinsa Magaalaa Hoolataa bara baajataa 2018'tiif meeshaalee uffata seeraa, Gaatii hodhaa uffata soora, meeshaalee Barreffamaa, meeshaalee qulqullinaa, meeshaalee Dhabbi, meeshaalee elektirooniksii, Gommaa Konkolaatawwanii, suphaalee Konkolataa fi Suphalee Motor Saaykllit kira Konkolataan Long Bezii hojji Pirojaktiif oolu, Maxxansaalee fi Sagantaa yeroo garaa garaa akka Magaalatti gaggeeffamuif keessummeessituu adda adda fi Gatii Harkaa hodhaa Uffataa seeraafi dikoooreeshinii Sagantaa Adda Addaaf kan oolaan Caalbaasii ifaatiin dorgomsiisee bituu barbaada. Kanaafuu, Daldaaltonni ulaagaalee armaan gadii guuttan hundi dorgomuu dandegsuu.

- Eeyyama daldala gosa meeshicha irratti dorgomuu kan qabu, eeyyama harome kan qabuufi gibira bara kanaa kan kaffale.
- Ministeera Maallaqaa Walta'iinsa Dinagdee irraa dhiyeessan galma'e Waraqaa Ragaa kan qabu.
- Dorgomtooni Galma'a VAT ykn TOT ta'u isaa ragaa dhiyeessuu kan danda'u.
- Kabachiisa caalbaasiitiif garshii 100,000 (kuma dhibaa Tokko gofa) CPO Baankii Siinqeethaan mirkana'eefi daldalaan dorgommicha moo'ate gatii waliigalaa moo'ate irraa 10% Baankiidaan qabsiisu kan danda'u.
- Dorgomaan Dorgommicha mo'ate meeshicha baasii mataa isaatiin hanga Waajirra Maallaqaa Bul.Mag Hoolataatti dhiyeessuu kan danda'u.
- Waajirichi Qulqullina Meeshicha mirkaneeffachuu yoo barbaade saamuuda fudhachuu ni danda'a.
- Dorgommichi Beeksifni Caalbaasii Gaazexaa Kallachaatiin guyyaa ba'e irraa eegalee walitti aansee guyyoota hojji 15(kudha shanii) qilleensa irraa kan oolu yoo ta'u gaafa guyyaa 16faa sa'a 8:00 irratti kan xumuramuufi guyyuma kana sa'a 8:30 irratti dorgomtooni ykn bakka bu'aan seeraa qabeessaa iddoj jiranitti ifatti kan banamu ta'a.
- Dorgomtooni sanada Caalbaasii qarshii hin deebine 1000 (kumaa Tokko Qof) Waajirra Maallaqaa Baankii Siinkee lakk. akkaawuntii 1051742481211/Tel birrii 518221 Operter ID 615783/181221 BMH lakk.1 bituu ni danda'u.
- Hubachlisa:-Waajirchi karaa Fooya'a ykn filannoo biroo yoo argate walakkaadhan ykn guutummaa guututti haquuf aangoo guutuu ni qabaata. **Odeeffanoo dabalataaf: Lakk. bilbilaa:- 0112370095, 0911045695, 0913445227, 0922203464, 0913469364, 0913753822**

Caalbaasii lakk 01/2018

Godinaa Lixaa Shawaatti Waajirri Maallaqaa Aanaa Ada'a Bargaa meeshaalee barreffamaafi dhumeeyyii biroo keessa, Meeshaalee dhaabbiibi roo keessa, meeshaalee elektirooniksii, meeshaa qulqullinaa, uffata seeraa hojeettootaaf gommaa konkolaataaf doqdoqqee akkasumas meeshaalee ijaarsaafi bishaanii seektaraalee mootummaa Aanaa Ada'a Bargaatiif bara baajataa 2018 caalbaasii ifaan dhaabbilee dhiyeessuu danda'aan wal dorgomsiisee bituu barbaada .

Haaluma kanaa

- Dorgomtooni caalbaasiichaa guyyaa gazeexaan Kallacha Oromiyaa kun ba'e irra egaalee guyyota hojji 15/kudha shanii bitaa sanadaa caalbaasii kanaaf kan oolu qarshii hin deebiine tokkoon tokkon sanada caalbasichaatiif qarshii 100.00(Qarshii dhibba tokko) Waajirra Galiwwanii Aanaa Ada'a Bargaatti kanfaluun sanadaa caalbaasii waajirra maallaqaa A/A/Bargaa lakk 4 irraa bittachuu ni dandeessu.
- Dorgomtonii heyyamaa daldala Kan Bara 2017 haronfamee galii gibiraa Kan kanfalee fi lakkofsa eenyummaa kanfala gibiraa (Tiini) fi galma'a Vatii kan qabu ta'u qabu. Dorgomtonni kappitali isaanii qarshii 100,000.00 ol ta'e galma'a vaatii ta'u qaba.
- Dorgomtonni tarrefama dhiyeesitoota meeshaalee ministeeri maallaqaa qopheesee keessatti argamu keessan ragaa dhiyeeffachuu kan danda'an ykn waraqaar raga dhiyeesitootaa "Supplier list dhiyeffaachu qabu .
- Waldaleen IMX akkaata qajeelfamaa imx irratti hunda'uun caalbaasii kan irratti hirmachuu ni danda'u .waldaleen Imx qaama isaan gurmeesee irraa walitti hidhinsaa gabaa yeroo meeqaaf akka argaataan xalayaa deeggarsaa dhiyeeffachuu qabu.walitti hidhaminsa gabaaa IMXn tokko yeeroo sadii fi isa ol argataan kabachisa caalbaasii CPO qabsiisu qabu. Akkasumas waldaleen IMX xalayaa kabachisa caalbaasii waajirraa carraa hojji umuu irraa dhiyeeffachuu kan qabaan yoo ta'u wirtuu keenmaa tajaajila iddoj tokkoo irraa xalayaan barreffamu fudhatama hin qabu.
- Dorgoomtonniicaalbaasiichaa kabachiisa caalbaasii gatii waliigalaa keessa 1% CPO Kan baankiin mirkaanaa'ee Sanadaa caalbaasii waliiin kan galchuu qabdan yommuu ta'u bid-bondii kan hin fudhanne ta'u isa isin beeksiiisa.
- Mo`attoonii raawwii hojji kabachiisa waliigaltee gatii meeshaa mo`atan keessa 10% (kudhan) kan baankii mirkaanaa'ee CPO dhan qabsiisu qabu.
- Dorgoomtonni Sanadaa caalbaasii irratti gatii guutun poostaa samiin (gagaadhaan) samsuun orjinalaa fi kooppii jechuun adda addaa baasuun kophaa kophatti qopheessuun gaafa 08/12/2017 irraa eegalee hanga 28/12/2017 sa'aatii 4:00tti Waajirra Maallaqaa A/A/Bargaa kutaa lakk 4 sanduqaa caalbaasii keessa galchu ni dandeessu.
- Caalbaasichii gaafa guyyaa 28/12/2017 ganamaa keessa sa'aatii 4:30tti bakka dorgomtonni fi bakka bu'oonee seeraa qabeessaa argamanitti ni banama. Caalbaasichii bakka dorgomaan hin jirreettis ni banamaa.
- Dorgomtonni gosaa meeshaalee irraatti dorgomaan hundaa irratti yeroo sanada caalbaasii galchaan sammuda/sample/ dhiyeesun dirqamaa ta'a.
- Waajirri haala fooya'a yoo argatee guutummaa guututti yokiin gartokke caalbaasii haquuf mirgaa guutu qaba .
- Dorgomtonni meeshaalee mo`atan baasii ofi isaniitiin hangaa Waajirra Maallaqaa A/A/Bargaa kutaa mana kusaattii dhiyeesun galii gochuuf dirqamaa qabu.
- Dorgomtonni caalbaasiichaa yeemmuu gatii guutaan ibsa meeshaalee 'Brand' ibsuu qabu.Biraandiin yoo ibsamuu baate xinxaala keessaati fudhatama hin argatu.
- Bayyiinnii meeshaalee tarreffamee 20% Dabaluu fi hiriisu ni danda'a.
- Hubachisa:-Ulaagaa beeksiisa caalbaasii kana guutummaa isaa sanada caalbaasii qopha'e irra argachuu ni dandeessu.

TeessoonaAanaaAda'aBargaaMagaalaIncinnii.Lakkbilbilaa:-0924434479/0913721619 Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyaa Godinaa Lixaa shawaatti Waajirri Maallaqaa Aanaa Ada'a Bargaa

Caalbaasii Ifaa Bittaa Meeshaalee Marsaa 1^{sta} Lakk WM 001/2018

Waajirri Mallaaqaa Godina Shawaa Kaabaa Seektaroota Godinichaa jalaa jiraniif bara 2018 Meeshaalee Barrefama, Meeshaalee Elektirooniksii, Meeshaalee Qulqulinaa, Gommaa Konkolataa, Meeshaalee Biro Keessaa, fi Meeshaalee Dhabbi (Furniture) Caalbaasii ifaan bituu barbaada waan ta'eef qamni ulagaalee dorgomichaa armaan gadiitti jiran guutuu danda'an irraa wal-dorgomsisee bituu barbaada.

Ulaagaalee Dorgomichaaf Barbaachiisan

- Galm'a VAT kan ta'e fi Hayyama Daldala kan Haaromsee,Taaksii fi Gibira kaffalusa ragaa A/T/Galiwwan irraa dhiyeessuu kan danda'u ,Ragaa TIN (Tax Identificacation Number/ kan dhiyesuu fi Waraqaa Ragaa Dhiyeessummaa Dhiyeefachuu kan danda'u
- Dorgomaan Sanada Caalbaasii guuyyaa beeksifni kun Gaazexadhan bahaa eegalee guyyoota Hojji 15 (Kudha Shan) keessaati Qarshii hin deebinee Qar.400/Dhibba Afuur/ Kafaludhaan Sanada Caalbasii qopha'e Waajirra Mallaaqaa Godina Shawaa kaabaa Lakk Biroo 4ttii ganama Sa;atti 2.30 hanga 11.30 dhiyaatee bituu ni danda'a
- Dorgomaan Kamiyyuu Kabachiisa Caalbaasii /CPO/ Qarshii 100,000 (Kuma Dhibba Tokko) baankiin mirkana'eefi qabsiisu kan danda'u ta'u qaba.
- Dorgomtootni Sanadaa Caalbasicha qopha'e guutudhan Orijinalaa fi Kooppii addaa baasuun guyyaa 16ffa haanga sa'aatii 4:30 galchuun saamsame (Cuufamee) Guyyuma sanaa Sa'attii 5:00tti bakka dorgomtootni ykn bakka bu'onii jiraniitti ni banama. Guyyaa 16ffa Guyyaa Sanbataa ykn Aayyaana irraa yoo oole guyyaa hojji itti aanutti kan seenu fi banamu ta'e
- Mo'atan Caal-baasii Meeshaale mo'atee hundaa hangaa Mana Meeshaa Wajjira Mallaaqaa Godina Shawaa kaabaatti Gattii Gejibaa fesisuu fi busuu of-danda'e fiduu qabaa
- Wajjirichi caal-baasicha guutumaan guututti ykn gar-tokke isaa haquudhaaf mirgi isaa seeraan kan eegame dha. **Odeeffanoo dabalataaf_Lakk Bilbilaa 0111353114 Bilbiltaanii ykn dhiyaatananii hubachuu ni dandesuu Waajirra Mallaaqaa Godina Shawaa Kaabaa**
Fiichee

CaalbaasiifaaLakk. 01/ 2018

Godina Shawaa Lixaatti, Waajirri Maallaqaa Aanaa Daanno Bittaa Meeshaalee hojji Sektaroota Aanaa Daannootiif bara baajataa 2018f kan oolu:-

Uffata seeraa hojjetootaa, Meeshaalee Barreessaa, Meeshaalee qulqullinaa, Meeshaalee biroo keessa,Meeshaalee Elektirooniksii, Meeshaalee Furniture fi Gommaawwan konkolaataa, motorsaayikili akkaataa labsii bitaa mootummaa naanno Oromiyaa Lakk. 157/ 2002 fi Qajeelfamaa bitaa mootummaa naanno Oromiyaa lakk. 01/2009 akkasumas dambii IMX bara 2009 fooya'e bahe irratti hundaa'udhaan caalbaasii ifaatiin dorgomsiisee bituu barbaada.

Ibsa Bal'inaan

Caalbaasiin kun guyyaa Gaazexaa Kallacha Oromiyaa irratti bahee calqabee gosootaa fi waliigala odefeffanoo meeshaalee bitamuuf barbaadamani kan ibsu sanada caalbaasii gosa bitaa qopha'e kan hin deebine qarshii 300.00 Lakk. Herrega Baankii Daldala Itoophiyaa Waajirra Maallaqaa Aanaa Daanno 1000091387925tti galchuudhaan yeroo hundumaa sa'aatii hojji Mootummaa Waajirra keenya Naanno Waajirra Teelee Damee Sayyoo fulduratti argamu Waajirra Maallaqaa dhufuudhaan dookumanticha fudhachuu ni dandandeessu.

Ulaagaalee Dorgomtoonni guutuu qaban

- Gibira barichaa kan kaffalanii fi zarfi daldala meeshichaatiin heyyama daldala harome kan qaban, raga qabatamaa dhiyeessuu kan danda'an.
- Galma'a Taaksii dabalata qabeenya (VAT) kan ta'anii fi Raga TIN footo koppii sartifeetii isaa dhiyeessuu kan danda'an.
- Tarree dhiyeesitootaa keessatti kan galma'anii fi raga galme dhiyeessummaa Ministeera Maalaqaa ykn Caasaalee Sadarkaan jiran irra dhiyeessuu kan danda'an
- Dorgomtonni Dhuunfaas ta'e Waldaalee IMX baay'na gatii waliigala meeshaalee gosa bitaa dookumantii waliigala irratti dorgoman irratti 1% kabachiisa caalbaasii sanada caalbasicha waliin dhiyeessuu, ykn Maallaqa calla hanga kabachiisa caalbasicha herrega baankii waajirra keenya Lakkoofsa Herrega Baankii Daldala Itoophiyaa 1000091387925tti galii taasisuun naga'e galii kutaa herregaa waajirra keenya erga itti citee booda koppiin naga'e kanaa sanada caalbasicha waliin dhiyeessuu qabu.
- Dorgomtonni sanada caalbaasii facaatiit bitaa waajira keenya irraa bitan irratti malee unka biro fayyadamuun hin danda'amu, dabalaataan sanad a caalbasicha irratti chaappaa dhaabbaticha fi mallattoo hogganaa (bakka bu'aan) irratti godhamee dhihaachuu qaba. Kan hin qabne yoo ta'e caalbaasin ala ta'a.
- caalbaasiin kun guyyaa Gaazexaa irratti bahe 08/12/2017 eegalee hanga28/12/2017 guyyaa hojji walitti anuu 15f qilleensa irra ni oola (sanadni ni gurgurama)
- Dorgomtonni gatii meeshaalee tokko tokko ittiin dorgoman sanada caalbaasii bitan qofa irratti guutuudhaan orijinalaa isaa fi koppii isaa adda addati poostaa saamsameen, hanga 29/12/2017 sa'aatii 8:00tti waajirra keenya armaan olitti ibsame lakk. Biroo 007tti sanduuqa caalbaasii kanaaf qopha'e keessa galchuun cufamu qaba.
- Caalbasiin kun guyyaa armaan olii lakk. 7 irratti ibsame gaafuma guyyaa 29/12/2017 sa'aatii 8:30 tti bakk a dorgomtonni ykn bakka bu'onn I seeraa isaanii fi qaamoleen irratti hirmaachuu qaban bakka argamanitti ni banama, dorgomtonni ykn bakka bu'onnii isaanii yoo argamu baatan sanadni caalbaasiif dhiyaate hundi kan banamu ta'a.
- Dorgomtonni mo'atan yeroo waliigaltee mallatteessan gatii waliigala meeshaalee mo'atan irratti 10% wabummuaa raawwii caalbasicha Maallaqa callatiin dhiyeessuu qabu. Dorgomtonni mo'atan (caalbasicha kufan) mo'ataa fi mo'atamaan caalbasicha eega ifa ta'e booda kabachiisni caalbaasii dura dookumantii caalbaasii wajjin galchan battalumatti fudhachuu ni danda'u.
- Dorgomtonni mo'atan baasii kamiyyuu danda'uudhaan meeshaalee mo'atan man kuusaa waajirra maallaqaa A/Daannoottti dhiyeessuu qabu.
- Kaffaltii maallaqaa gatii meeshaalee dhiyaatananii taasisamuuf akka mijaa'u dhiyeessan kamiyyuu herrega baankii daldaala Itoophiyatii qabaachuu fi beeksisu qaba.
- Waajirichi mala ykn filannoo bira yoo argate caalbaasii kana gartokke ta'e guutumaan guututti haquudhaaf mirga qaba.
- Odeeffanoo guutuu sanada caalbasicha waliin kan jiru qajeelfamaa dorgomtootaa irratti kan ibsamuu ta'a. **Odeeffanoo dabalataaf Lakk. Bilbilaa +251-947-51-18-18 , 0913-14-08-88, 0913-73-68-00 Godina Shawaa Lixaatti Waajira Maallaqaa Aanaa Daanno**

Caalbaasii Ifaa Bittaa Meeshaalee

Godina Shawaa Kaabaatti Waajjirri Maallaqaa Aanaan Muloo manneen hojji Mootummaa Anichaa keessatti argamaniif Meeshaalee Barreffamaa, Uffata Danbii, Meeshaalee Qulqullinaa, Meeshaalee Elektiroonicksii fi Meeshaalee Dhaabbi /Farniicherii/ Biirro keessaa bara baajataa 2018 tiif caalbaasii ifaatiin Wal-dorgomsiiifnee bituu waan barbaanneef caalbaasii kanarratti dorgomtooni hirmaachuu barbaaddan

Ulaagaalee dorgommichaaf barbaachisu

1. Dorgomtooni kallattii hojji isaaniitiin heeyyama daldalaasisaatiin seera qabeessa ta'e ,gibira Hojji bara kanaa ittiin kaffalan facaatii /list/kenna Tajaajila keessaa raga sanadoota ittiin galma'aanii fi tarreffama dhiyeessitootaa keessatti raga dhiyeeffachuu kan danda'u ta'uua isaanii footoo koppii issa sanada caalbaasii waliin qabsiisani dhiyeessuu qabu.
2. Dorgomtooni dhiyaatan galma'aan taaksii dabalataa /vat/ galma'aanisaaniiif raga dhiyeeffachuu kan danda'an ta'uua qaba.
3. Dorgomtooni sanada Caalbaasii guyyaa beeksifni kun Gaazexaa kallacha oromiyaarratti maxxanfamee bahee irraa eegalee yeroo hundaa sa'atii hojji 2:30—6:30 waaree dura 7:30---11:00 (waaree booda) maallaqa hin deebine qarshii 1000 kaffaluun kutaa waajjira Abbaa Taayita Galiiwanii Aanaa mulootti dhiyaachuu guyyaa hojji mootummaa 15 hanga sa'atii 11:00 tti sanadicha bitachuun ni danda'u.
4. Dorgomtooni kamiyyuu dhabbata daldalaas dhunfaas ta'e IMX/Carraa hojji uumuutiin gurma'aan / dabalatee kabachiisa caalbaasiif kan oolu gatii tilmaama bitaa waliigalaas %2 maqaa waajjira maallaqaa aanaa Muloo cheekii (cpo) baankiin mirkanaa'e qarshii kuma 50,000/ kuma shantama / sanada orrijinaala caalbasichaa waliin qabsiisee dhiyeessuu qaba.
5. dorgomtooni sanada caalbaasii meeshaalee barreffamaa,uffata danbii, meeshaalee qulqullinaa ,meeshaalee Elektiroonicksii fi meeshaalee dhaabbi biirro keessaa poostaa saamsameen orrijinalaafi koppii addaan baasuun guyyaa hojji 15 hanga sa'atii 11:00tti waajjira abbaa taayita galiiwanii /Aanaa mulootti saanduqa caalbaasii kanaaf qophaa'e keessa galchuu qabu.
6. Caalbaasii meeshaalee barreffamaa,uffata danbii, meeshaalee qulqullinaa ,meeshaalee Elektiroonicksii fi meeshaalee dhaabbi biirro keessaa caalbasichi guyyaa ba'e irraa guyyaa hojji kudha shan (15) qilleensarra oolee gaafa guyyaa 16 sa'atii 4:00tti dorgomtooni yookiin bakka bu'oonni seera isaanii akkasumas taajjabdoonni jiranitti Waajjira Maallqaa A/Muloo lakk. 1(tokko) keessatti ni banama .dorgomaan ykn bakka bu'aan jiraachuu baatus caalbasichi na banama. Akkasumas qidaamee sanbata ykn guyyaa ayyana irra yoo oole guyyaa hojji mootummaa itti anuuutti sa'atii 4:00 irratti banama
7. Moo'ataan caalbaasiitiif qarshiin kan kaaffalamuuf meeshaalee mana kuusaa waajjira maallaqaa Aanaa muloo moodela 19 erga galchee fi nagahee seera qabeessa erga dhiyeessseen booda kan kaffalamuuf ta'a. moo'ataan meeshaalee ittiin moo'ate hunda hanga Waajjira Maallaqaa Aanaa mulootti dhiyeessuu qaba.
8. Dhaabbanni caalbasicha meeshalee moo'ate waajjira Maallaqaa Aanaa Muloo wajjin walii galtee uomee Buraayyu iraa km34 irratti kan argamuu waajjira maallaqaa A/Muloo magaalaa Hojja Dureetti baasii hunda danda'ee dhiyeessuu kan danda'u.
9. Caalbaasicha gufachiisuuf dorgomaan yaalu gara fuulduraatti caalbaasii irratti akka hin hirmaaneefi caalbaasiin/dorgommiin/ala ta'e ,kabachiisa caalbaasii CPO akka dhaalamuuf ta'a.
10. Sanada dorgommiif dhiyeessan irratti maqaa dhaabbataa,teesso dorgomaan chaappaa fi mallattoon jiraachuu qaba.
11. Dorgomaan caalbaasicha with holding 2% kan kaffalamurraa akka seera faayinaansiitti kaffaluuf eeyyamama ta'uua qaba.
12. Erga caalbaasiin banameen booda dorgomaan kamiyyuu yaada isaa jijjiiruu yookiin fooyeessuu kan hin dandeenyet'a'uufi caalbasicha irraa adda of taasisuu hin danda'u
13. Gatiin dhiyaatu vaatii 15% dabalatee kan dhiyeessu ta'uua qaba.
14. Dorgomaan caalbaasii erga moo'ateen booda caalbaasii keessaa of haquu kan hin dandeenyet'a'uua
15. Afaan caalbasii Afaan Oroomiffatiin .
16. Waajjirri filannoo fooyya'aa yoo argate caalbasicha guutummaa guututti yookiin gartokkee isaa haquudhaaf mirgi isaa seeraan kan eegamedha.
17. Dorgomaan kamiyyuu meeshaalee dorgomee moo'ate irratti sample original dhiyeessuu kan qabu ta'uua isaa ni beeksifna. **Odeeffanno dalataaf 0913326320 ykn 0917291599 Waajjira Maallaqaa Aanaa Muloo.**

Caalbaasii Ifaa Lakk. 01/2018

Godina Shawaa Lixaatti Waajjirri mallaqaa Aanaa Ejeree bara bahaata 2018 Hojji seektarotaa Aanaa keenya tiif kan oluu **Meeshaalee Barreessaa , Qulqulinaa Elektroniksii ,Meeshaalee dhabbi** biirro keessaa ,Uffata seeraa **hojeetoota fi Gommaa Konkoolataa fi Doqidoqee** Labsii bitaa motummaa naannoo Oromiyaa Lakk.**157/2002** fi Qajeelfama Bittaa mootummaa naannoo oromiyaa Lakk.**02/2004** irratti hunda'udhaan caalbaasii ifaatiin dorgomsiisee bituu barbaada.

Ibsaa Ball'iinaan

Caalbasiin kun Guyyaa Gaazexaa kallachaa Oromiyaa irratti bahe calqabee gosoota fi waliigala odeeoffanno meeshaalee bitamuuf barbadaman kan ibsu sanda caalbaasii gosa bitaa tokko tokko qophaa'ee kan hin deebine qarshii **500.00 (Dhibba shan)**Waajjiraa Galiiwan Aanaa Ejereetti kaffaludhaan yeroo hundumaa sa'atti hojji Mootummaa wajjiraa Mallaqaa Aanaa Ejeree Lakkofsa 4 dhufudhaan bitachuun ni danda'ama.

Ulaagaalee Dorgomtooni guutachuu qaban

1. Gibiraa Bara kana kan kaffalaniifi zarfii daldala meeshichaatiin heyyama daldala haarome kan qaban, raga footokopii isaa qabatamaa dhiyeessuu qabu.
2. Galma'a taksii dabalaas qabeenya/VAT/ kan ta'an fi footo kopi dhiyeesuu qabu
3. Tarree dhiyesitootaa keessatti kan galma'aanii fi raga galmee dhiyeessumaa ministeraa maallaqaa ykn qamaa angoon keennamefira dhiyeesuu kan danda'u
4. Dorgomtooni baay'ina gaatii walii gala meeshaalee gosa bitaa dokumaantii tokko dorgomaan irraatti ida'amaa walii galaa irraa %2 kabachisaa caalbasii (CPO) kan qophaa'ee qofa sanadaa calbasichaa walii dhiyeessuu qabu dorgomtooni mayikroo xixxiqaa (IMX) gosa bitaa fi baayina mallaqaa irratti dorgomanii ibsuudhaan qaama isiin gurmessee irraa waajjira keenyaaf kallatiidhaan xalaya wabummaa kaabachiaa caalbasii dhiyeessuu qabu.
5. Doorgomtoon kaabachisaa caalbasii CPO ykn xaalaya yoo baarresistaan meeshaalee tokko tokkon doorgomtaan ida'amaa waaligalaa irraa 2% yemuu qaabsiftaan dhiibbentaa jedhaamee oliisi ta'e gaadi fudhatama hin qabuu.
6. Waldaalee IMXdhan guurmoftaan yeroo 2/lamaa/ olii doorgomtaan haala qajeelfamaa waldaalee IMX baahee jiruun kabaachisaa caalbasii xaalaya deeggarsaa osoo hin tanee CPO qabsisuu qabduu
7. Waldaalee IMXdhan gurmoftaan Dirqama Ulaagaa gamaaggamaa seera qabeesumaa Waldaalee IMXf bahee guutachuu qabdu
8. Dorgomaan caalbasii kanaa doorgomee mo'atee akka dhiyaatee waalgaltee maallateesuu fi kaabachisaa waaligaltee 10% akka qaabsisuu itti himaamee dhiyaatee waaligaltee maallateesuu fi kaabachisaa waaligaltee qabsisuu dhisee achuumaan haafe bu'uuraa labsii sirna bitaa fi bulchiinsa qabeenya Mootumma Nanno Oromiyaa lakk.157/2002 keewwata 62.7n kan itti gaafatamuu ta'a
9. Dorgoomtoni gaatii meeshaalee tokko tokkon ittin dorgomaan sanada caalbaasii irratti guutuudhaan orjinala isaa fi koopii isaa adda addaattiqofa qofaatti) Poostaa gaggaadhan samsameen caalbasii kun guyyaa gaazexaa irratti bahee eegaalee guyyaa hojji mootummaa qofa hanga **guyyaa 15th** ganaamaa keessaa sa'atti **4:00** tti waajjiraa keenya armaan olitti ibsamee Lakk.4 tti sanduqa caalbasii kanaaf qophaa'ee keessaa galchuu qabu.
10. Caalbasiiin kun guyyaa armaan ol lakkofsa 9 irratti ibsamee ganaamaa keessaa sa'atti **4:30** tti dorgoomtoni ykn bakka bu'onnii isanii fi qamooleen irratti hirmachuu barbadaan bakka argamanitti ni banama. Dhabaanti caalbasichaa galchee ykn bakka bu'aan yoo jirachuu batees poostaan isanii ni banamaa.
11. Dorgoomttoni caalbasii kana mo'atan yeroo waliigaltee mallatessaan gaatii waligalaa meeshaalee mo'atanii %10 wabummaa kabaachisa waliigaltee baankiidhaan kan ragasifamee (CPO) seera qabessaa ta'e dhiyeessuu qabu .Dorgomtoni mo'ataman (calbasichaa kufan) mo'ataa fi mo'atamaan calbasichaa ergaa ifaa booda kabachifii caalbasii duraa dokumantii calbasii wajjiin galchaan battalumatti fudhachuu ni danda'u
12. Dorgoomtoni caalbasii kana mo'ataan baasii kamiyyuu danda'udhaan meeshaalee mo'taan mana kuusaa wajjiraa mallaqaa A/Ejereetti dhiyyessuu qabu.
13. Kaffaltiin mallaqaa Gaatii meeshaalee dhiyaataniif taasifamuuf akka mij'a'u dhiyeessan kam iyyuu herregaa baankii daldala Itiyoophiyaa fi Bankii Siinqee qabaachuu fi beeksisuu qaba
14. Waajjirichi mala ykn filannoo biraa yoo argatee caalbasii kana gartokes ta'e gutumaan gutuutti haquudhaaf mirga qaba.
15. Dorgomaan kamyuu meeshaa irraatti doorgomuu modeelaa ykn biraandii ibsee kan hin gaalchinee yoo ta'e doorgomidhaan alaa ni ta'a
16. Dorgomaan kamyuu Meeshaalee naamunaa/saamudaa/ baarbadan yemuu sanadaa guutee deebisuu waaliin fidee kenuu qabaa. **Ragaa Dabalataan barbadamuuf lakkofsa bilbila 0920-58-53-70/0913-66-65-45/0913-94-22-32 Teesson Godinaa Shawaa Lixaa Aanaa Ejeree Fiinfinnee gara Amboo km 44 irraatti argamaa Waajjirri Mallaqaa Aanaa Ejeree.**

Beeksisa Caalbaasii Ifaa Gurgurtaa Lakk. 14/2017 Bahe

Bulchiinsa Mootummaa Naannoo Oromiyatti Ejensiin Bittaa fi Dhabamsiisa Qabeenya Mootummaa **Konkolaattotaa fi Motorsaayikiloota gosa** addaa addaa tajaajilaan alaa **Sadarkaa Biirro /Godinaa/ Magaalaa fi Aanaatti** argaman Caal-baasii Ifaadhaan dorgomsiisee gurgurruu barbaada. Kanaaf:- dorgomtooni caalbasichaa irraatti dorgomuu barbaaddan guyyaa beeksifni kun gaazexaa irratti bahee eegaalee hanga **Fulbanaa 07, Bara 2018tii** sanada caalbaasii bitachuun kan dandeessan yemmuu ta'u:

1. Teesson Ejensicha Finfinnee, Kutaa Magaalaa Lidetaa, Hospitaalaa Baalchaa duuba/Hospitaala Poolisii **Itiyoophiyaa fuuldura Gamoo Caffee Aannanii, Daarektoreetii Bittaa, Faayinaansii fi Bulchinsa Qabeenya** Ejensicha **Darbii 3rd**(3rd Floor) Biirro Lakk-03 dhihaachuu **Qarshii 300.00/dhibba sadii/** kan hin deebine kaffaluun sanadicha **Darbii 3rd**(3rd Floor) Daarektoreetii Tilmaama Gatii fi Gurgurtaa Qabeenya Biirro **Lakk-02 irraa** fudhachuu dandeessu.
2. Sanada caalbaasii bitachuun kan dandeessan guyyoota hojji yeroo hunda ganama sa'a **2:30- 6:30** fi sa'a booda **7:30—10:30** tti qofa dha.
3. Haala qabeeniyicha laalchisee hanga **Fulbanaa 07, Bara 2018tii** guyyoota hojji yeroo hunda ganama sa'a **2:30- 6:30** fi sa'a booda **7:30—10:30** tti qofa haala sanada caalbaasii keessatti ibsameen bakka qabeeniyichi argamutti dhihaachuu laaluu ni dandeessu
4. Dorgomtonni sanada yaada dorgommii ykn gatii guyyaa beeksifni kun bahee kaasee hanga **Fulbanaa 08, Bara 2018tii** Sa'a **5:00 W.D** poostaa (envelop) saamsameen dhiheessanii saanduqa Ejensiin caalbasichaa qopheesse keessa galchuu qabu.
5. Caalbasicha **Fulbanaa 08, Bara 2018tii** Sa'a **5:00 W.D** tticufamuun guyyuma sana sa'a **5:15 W.D** bakka dorgomtonni ykn.bakka buutonni seera qabeessa isanii argamanitti ifaan ni banama.
6. Dorgomtonni **gatii Ka'umsa Sanada Caalbaasii irraa dhibbeentaa digdama (20%) kabachiisa Wabii caalbaasii C.P.O** baankiin Mirkanne Maqaa Mana Hojji Oromia Public Procurement & Property Disposal Agency qopheessun poostaa gaaffii yaada dorgommii qophaa'ee keessa galchuu dhiyeessuu qabu.
7. Manni hojichaa filannoo biroo yoo argate caalbasicha gar-tokkeen ykn guutummaa guututti haquuf mirgi isaa kan eegamedha.

CPO Hojjechiisuuf

Oromia Public Procurement & Property Disposal Agency

Fifnfinnee

የኢትዮጵያ አስተዳደር መንግሥት የመንግሥት ማስተዳደር ባንክ ጥ.ስተዋሪ ኃይሳንስ

፪፻፲፭

Odeeffanno dabalataa

Lakk.Bilbiluun 011-1-15-57-70-27'n bilbiluun hubachuun ni danda'ama

Caalbaasii Ifaa Lakk. 01/2017

Godina Shawaa Lixaatti Waajirri Maallaqaa Aanaa Dirree Incinnii hojii sektaroota Aanaa bara 2017tiif kan oolu meeshalee barreffamaa, meeshalee qulqullinaa, meeshalee elektirooniksii, meeshalee dhaabbataa Biirro keessa farnicheeroota, Gommaawwan konkolaataafi Motor sayikiloota (doqdoqee) uffata seeraa hojjettootaa labsii bittaa mootummaa naannoo Oromiyaa lakk. 157/2002 fi Qajeelfamaa bittaa mootummaa naannoo Oromiyaa lakk. 01/2009 irratti hundaa'uudhaan caalbaasii ifaatiin dorgomsiisee bituu barbaada. Caalbaasiin kun guyyaa Gaazexaa Kallacha Oromiyaa irratti bahee calqabees gosootaa fi waliigala odeeefanno meeshalee bitamuuf barbaadamanii kan ibsu sanada caalbaasii gosa bittaa tokko tokkoon qophaa'e kan hin deebine qar. 500.00 (dhibba shan) Herrega baankii Waajirrichaa 1000039320669 galchuudhaan Guyyaa Hojii sa'atii 02:30-11:30tti Waajirra Maallaqaa Aanaa Dirree Incinnittii dhufuudhaan dookumenticha fudhachuu ni danda'ama.

Dirqama Dorgomtootaa (Ulaagaa Dorgomtooni guutuu qaban)

- Gibira barichaa kan kaffalani fi zarfii daldala meeshichaatiin heeyyama daldalaan haarme kan qaban, ragaa qabatamaa dhiyeessuu kan danda'an.
- Galma'a Taaksii dabala qabeenyaa kan ta'anii fi footokoppi saartefkeettii VAT dhiyeessuu kan danda'an.
- Tarree dhiyeessitootaa keessatti kan galma'aani fi ragaa galme dhiyeessummaa ministeera Maallaqaa dhiyeessuu kan danda'an.
- Dorgomtooni baay'ina gatii waliigala meeshalee gosa bittaa dookumantii tokko irratti dorgoman irratti 1% kabachiisa caalbaasii (CPO) sanada caalbasichaa waliin dhiyeessuu, ykn Maallaqa callaa hanga kabachiisa caalbasichaa herrega baankii waajirra keenya 1000039320669 tti galii taasisuun naga'e galii kutaa herregaa waajirra keenya erga itti citee booda koppiin naga'e kanaa sanada caalbasichaa waliin dhiyeessuu qabu. Dorgomtooni Maayikiroo fi xixiqqa (IMX) Gosa bittaa fi baayina maallaqa irratti dorgoman ibsuudhaan qaama isaan hundeesse irraa waajirra keenyaaf kallattidhaan xalaya wabummaa caalbasichaa dhiyeessuu ni danda'u.
- Dorgomtooni gatii meeshalee tokko tokkko ittiin dorgoman sanada caalbaasii bitan qofa irratti guutuudhaan orijinalaa isaa fi koppii isaa adda addatti poostaa saamsameen hanga 08/12/2017 guyyaa keessa sa'a 8;30tti waajirra keenya armaan olitti ibsame lakk. Biirro 5 tti sanduuqa caalbaasii kanaaf qophaa'e keessa galchuu qabu. caalbaasiin kun guyyaa Gaazexaa Kallacha Oromiyaa Maxxanfame irraa eegalee guyyaa walitti anuu 15'f qillensa irra ni oola (sanadni ni gurgurama) gaafuma sana sa'aatii armaan olitti eame irratti cufamee sa'a kaa'ame irratti banama.
- Aanaan Dirree Inicinni Magalaa Guddoo Finfinnee irraa 155km Fagaattee Yoo Argamtuu magaalaan Amboo irraa 40km Gara Kibbaa lixaatti kan argamtuu dha.
- Caalbasin kun guyyaa armaan ol lakk. 5 irratti ibsametti aane gaafa 08/12/2017 Guyyaa keessa sa'aatii 8;30 tti cufamee guyyuma sana sa'aatii 9:00tti dorgomtooni ykn bakka bu'oonee seeraa isaanii fi qaamoleen irratti hirmaachuu barbaadan bakka argamanitti ni banama, dorgomtooni ykn bakka bu'oonee isaanis yoo argamu baatan sanadni caalbaasiif dhiyaate hundi kan banamu ta'a.
- Dorgomtooni mo'atan yeroo waliigaltee mallatteessan gatii waliigala meeshalee mo'atan irratti 10% wabummaa/kaabachisa walii galtee raawwi caalbasichaa baankiidaan kan raggaasiffame (CPO) seera qabeessa ykn Maallaqa callaa tiin dhiyeessuu qabu. Dorgomtooni mo'ataman (caalbasicha kufan) mo'ataa fi mo'atamaa caalbasichaa eega ifa ta'ee booda kabachiisni caalbaasii dura dookumantii caalbaasii wajjin galchan battalumatti fudhachuu ni danda'u.
- Dorgomtooni mo'atan baasii kam iyyuu of danda'uudhaan meeshalee mo'atan mankuusaa waajirra maallaqaa fi walta'insa dinagdee Aanaa Dirree incinnitti dhiyeessuu qabu.
- Kaffaltii maallaqaa gatii meeshalee dhiyaatanifi taasisamuuf akka mijaa'u dhiyeessaan kam iyyuu herrega baankii baankii daldala Itoophiyaatiif qabaachuu fi beeksisu qaba.
- Waajirrichi mala ykn filannoo bira yoo argate caalbaasii kana gartokkees ta'ee guutumaan guutuutti haquudhaaf mirga qaba **Odeeffanno dabalataaf: Lakk. Bilbilaa 0921050100 , 0912927378 ykn 0929503515 Waajirra Maallaqaa Aanaa Dirree Incinnii**

Caalbaasii ifaa Lakk. 01 /2018

Bulchiinsa mootummaa Naannoo Oromiyaa Maggalaa shaggar kutaa Magaalaal Sulultaatti kan argamuu Aanaa Abbaa Gadaa Finfinnee irraa km22 fagaattee kan argamuu Waajirri maallaqaa Aanaa Abbaa Gadaa bara baajataa 2018 keessa seektaroota Aanaa keessa jiraniif uffata seeraa hojjettootaa, meeshalee barreffamaa, meeshalee qulqullinaa, meeshalee adda addaa, meeshalee dhaabbii biirro, gommaa konkolaataa, baatirii konkolaataa, maxxansa addaa addaafi affeerraay nyataa dhiyeessitootaa wal-dorgomsiisee caalbaasii ifaadaan bituu barbaada.

Dhiyeessitootaa ullaagaae armaan gadii guuttan guyyaa beeksifni kun Gaazexaa Kallacha Oromiyatiin maxxanfamee ba'e irraa eegalee guyyoota hojii walitti aanan 15'f hanga 28/12/2017 sa'aatii 11:00'tti wa'aee meeshalee bitamanii kan ibsu sanada caalbaasii qophaa'e qarshii hin deebine qarshii 300 (dhibba sadii) waajirra galiiwaan Aanaa Abbaa Gadaatti kanfaluun Waajirra Maallaqaa Aanaa Abbaa Gadaa dhufuun bitatanii dorgomuu ni dandeessu

Ulaagaalee barbaachisoo

- Gibira bara 2018 kanaa kan kaffaleefi ragaa dhiyeeffachuu kan danda'u/dandeessu
- Galma'a Taaksii dabala qabeenyaa /VA kan ta'ee/taateefi ragaa dhiyeeffachuu kan danda'u/dandeessu.
- Tarree dhiyeessitootaa keessatti kan galma'a/galmoofta fi ragaa dhiyeeffachuu kan danda'u/dandeessu.
- Kabachiisa Caalbaasii qarshii 20000 (kuma digdamaa) qarshii dheedhiin ykn CPO Baankii Siinkee irraa qofaa dhiyeeffachuu qabsiisu kan danda'u/dandeessu ta'uu qaba/qabdi. Kanaan ala waan biraatiin CPO'n dhiyaate fudhatama hin qabu
- IMX dhaan kan gurmaa'e/gurmoofte yoo ta'e qaama ijaare irraa xalaya kabachiisa caalbaasii qarshii 20000 (kuma digdamaa) xalaya kabachiisa waliigaltee 10% wabii ta'uu isaan kallatiidaan xalaya wabumaa Waajirra maallaqaa Aanaa keenyaaf kallatiidaan kan barreffame dhiyeeffachuu kan danda'u/dandeessu ta'uu qaba/qabdi.
- Mo'ataa ta'ee erga mirkanaa'e booda walii galtee mallatteessuuf fedha kan qabu/qabdu
- Mo'achuu isaa/ishee erga mirkanaa'e booda guyyoota 30 (soddoma) keessatti wantoota moo'ate/moo'atte hundumaa dhiyeessu kan danda'u/dandeessu.
- Guyyoota jedhame keessatti kan hin dhiyeessine yoo ta'e kabachiisa caalbaasiif kabachiisa waliigaltee dhaalamuu akka danda'u/dandeessuuf seeran gaaffatamuu hamanee/hamantee kan mallatteessu/mallateessitu ta'uu qaba/qabdi.
- Kabachiisa waliigaltee gatii waliigala ittiin moo'ate keessaa 10% Qarshii dheedhiin Ykn CPO Baankii Siqee irraa dhiyeeffachuu kan danda'u/dandeessu. Kanaafuu namootni dhuunfaa ykn dhaabbileen dorgomuu barbaaddan guyyaa beeksifni kun Gaazexaa Kallacha Oromiyatiin maxxanfamee ba'e irraa eegalee hanga 28/12/2017 sa'aatii 11:00'tti qofa, gatii tokko ittiin dorgomtan orjinalaafi koppii isaa kophatti saamsuudhaan saanduqa caalbaasiidhaaf qophaa'e keessa galchuu ni dandeessu.
- Gaafa guyyaa 16th 29/12/2017 sa'aatii 8:00 gubbaatti saanduqni caalbaasii cufamee guyyaadhuma kana sa'aatii 8:30 irratti saanduqni caalbaasii iddo dorgomtooni ykn bakka bu'oonee isaanii argamanitti waajirra maallaqaa Aanaa Abbaa Gadaa keessatti ni banama. Guyyaa 16ffaan waajirri cufaa/Ayyaana yoo ta'e guyyaa hojii itti anuu sa'aatii jedhametti saanduqni caalbaasii cufamee banama.
- Waajirrichi karaa fooyaa yoo argate caalbaasicha gar-tokkeedhaan ykn guutumaan guututti haquuf mirga qaba. **Odeeffanno dabalataaf: Lakk.bilb.0900786241, 0965600870, 0913780472 Waajirra Maallaqaa Aanaa Abbaa Gadaa**

Wallagga**Caalbaasii IfaaBittaa Meeshalee**

Godina Horroo Guduruu Wallaggatti Wajirri Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq Hojii Sekterootaa Aanichaa baraa bajataa 2018 tiif kan oolan Meeshalee, Uffataa Seeraa hojjettootaa mootummaa, Meeshalee Barreffamaa, Meeshalee Qulqullinaa, Gommawwan Konkolataa, Meeshalee Dhaabbataa, Elektironiksii, Farnicharoota, Caalbasii ifaatin Wal-waldorgomisee bituu barbadaa. Kanaafuu dorgomtotooni Ulaaga guuttan Caalbaasii ifaa kanarratti dorgomuu kan barbaddan dorgomuu ni dandessu.

- Dorgomtotooni kallatti hojii daldala isaanitiin Eeyyama dhiyyessa seera qabessa ta'kan qabani fi unkaa facaati dhiyyessitota keessatti galma'un isaani raga sanadoota ittin galma'an, raaga Lakk,TIN footo koppii isaa sanada caalbaasii waliin qabsansi dhiyyessu qabu.
- Caalbaasii bara bajataa 2018 irratti hirmachuu akka danda'an fi gibiraa kanfaluu isaani raaga qaama isaan hundeesse irraa dhyeffachuu kan danda'an ta'u qabu.
- Dorgomaan dhiyaatuu galma'a VAT/galma'uua isatiif raaga koppi isaa dhyeffachuu kan danda'u.
- Dorgomaan sanadaa caalbaasii guyyaa beksifni kun gaazexaa kaallacha Oromiyaa irratti maxxfamee bahe egalee Guyyoota hojii 15[kudhaa shan] keessaatti yeroo hundaa sa'aatii hojii ragaa Hayyama daldalummaa isaa ibsu qabatee dhiyyachuu maallaqaa hin deebine qarshii 300[dhibbaa sadii]qofaa Baankii Siinqeetti kaffaluun Adivice Baankii waajirra Galiiwanii Aanaa Horroo Bulluq itti geessun nagaahaa fudhattani sanadichaa Wajirra Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq kutaa Adeemsaa Bittaa Lakk.11 fudhachuu ni dandeessu.
- Dorgomaan kaamiyuu kabachisa caalbasichaaf kan oolu qarshii 30,000[kuma soddoma qofa] Maqaa Waajirra Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq Cheekii [CPO] baankii mirkana'e dhyeffachuu qaba.
- Dorgomtotooni sanada caalbasicha postaa saamsameen orjinalaa fi koppii Tekinika fi Fayinaashaalii qofaa qofaan adda baasun hangaa sanduuqni caalbasichaaf cufamuutti Waajirra Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq saanduqaa caalbasichaaf qophaa'e keessa galchu qabu.
- Caalbaasichi gaafa 29/12/2017 sa'aatii 11:30 irratti cufamee gaafa 30/12/2017 sa'aati 3:00 irratti ni banama. yoo guyyaa Ayyanaa ta'e guyyaa hojii isaa aanutti darbee bakka dorgomtotooni ykn bakka bu'oonee ykn tajjabdotni bakka argamanitti Waajirra Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq lakkofsa 6 keessaatti ni banama. Bakka bu'aan ykn dorgomaan yoo hin jiru ta'ee baninsa caalbasichaaf hin gufachiisu.
- Mo'ataan caalbaasii meeshalee mo'ate hunda baasii mataa isatiif hangaa Waajirra Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq magalaan saqalaatti[mana kuusa Waajirra Maallaqaa/store] yeroo jedhame keessatti baay'inna fi qulqullinaa jedhameen dhiyyessu qaba.
- Waajirrichi mala ykn filannoo bira yoo argate caalbasichaaf kan gar-tokkenis ta'e guutummaa guutuutti haquuf mirga qaba.
- Yeroo hanga maallaqaa guttanis ta'e ispesfikeeshi haqaa fi laaqa qabaannan fudhatama kan hin qabne/kufaa akka ta'u beekuu qabdu.
- Odeeffanno guutuutti sanadaa caalbasichaaf waalin kan jiru qajelmaa dorgomtotooni irraa argachuu ni danda'ama. **Oddeffanno dabalataaf 0933324319, 0913381451, 0933435623, 0917362899, 0917678822 Teessoon keenya Godina Horroo Guduruu Aanaa Horroo Bulluq yommuu ta'u fageenyii irratti argamnu magalaa Finfinnee irraa km 331 Godina irraa immoo km 17 fagatte argamti. Godinaa Horroo Guduruu Waallaggaa Waajirra Maallaqaa Aanaa Horroo Bulluq.**

Saqala.

Caalbaasii Ifaa Marsaa 1ffaaf bahe Bara 2018

Waajirri Maallaqaa Aanaa Abbaayii Coomman Bara baajataa 2018 kana keessaatti Uffataa Seeraa, Meeshalee Barreessaa,Elektirooniksii, Dhaabbataa (farnicheroottaa),Qulqullinaa,Dhumeeyii, Qonnaa, Barnootaa, Gommaa Konkolaataa, Sanyiwwan Biqiltuu mukoota garagaraa fi kkf.**caalbaasii ifaatiin** dorgomsiisee bituu barbada. Kanaafuu daldalootni dhuunfaa yookaan waldaaleen interpirayizii maaykiroo fi xixiqaatti /IMXti/ijaaramtanii hayyama seera qabeessa qabdan akka irratti hirmaattan afferamtantiittu.

Ulaagaalee caalbaasii Dorgomtotoaa ;

- Haayyama daldala seeraa qabeessa kan qabu ,hayyama hojii daldala isaa kan haarsomtatee ykn haaraawaan kan baafate.
- Galmeessa daldala seeraa qabeessa kan qabu
- Facaati dhiyeessitootaa keessatti galma'a kan ta'ee fi kan dhiyeeffachuu danda'u
- Lakkoofsa kaffalaa gibira/TIN number/kan qabu.
- Galma'a VAT (Vaatii)kan ta'ee
- Ragaa Tekinikaalii fi Faayinaanshaalii qofaa qofaatti Koppii fi Orijinaliin kan dhiyeeffachuu danda'u /Ragaa dhiyeeffattani poostaa irratti maqaasaa maqaasaa / Ragaa tekinikaalii ykn faayinaanshaalii jechuu barreessuu/
- Kabachiisa Caal baasichaaf qarshii **40,000.00 / qarshii Kuma afurtama/booda** kan deebi'u qabsiisee ragaa dhiyeeffachuu kan danda'u
- Sanadni.Caalbaasicha gaafa 08/12/2017 eegalee hanga 28/12/2017ti Waajirra Abbaa Taayita Galiiwanii Aanaa Abbayii Coomman kutaa Lakk.3ti sanada tokko tokko isaf maallaqa hin deebine **qarshii 400.00 /dhibba afur/** kaffaluun bitachuu ni dandeessu.
- Caal baasichi gaafa guyyaa 29/12/2017 sa'aati 4:00 irratti saamsamee gaafuma kana sa'aatii 4:30 tti dorgomtotooni yookaan bakka bu'oonee isaanii bakka argamtanitti ni banaamaa.
- Waajirrichi filannoo kan biroo yoo argate caal baasicha Gar-tokken ykn guutummaa guutuutti haquuf mirgi isaa eegamaadha.

Hub: -

- Xumura irratti maqaasaa, mallaattoo fi chaappaa dhaabbataa keessanii sanada keessanrratti gochuu hin dagatiinaa Waajirra Maallaqaa Aanaa Abbayii Coomman Fincaa'aa
- Dorgomaan Kam iyyuu Kabajichiisa Caal baasii /CPO/ Poostaa of-danda'etti saamsee qofaatti dhiyeessu dhiyeessu qaba.
- Sadada caal baasicha ragaan tekinika fi faynaanshalii qofaa qofaatti koppii fi orjinalaan poostaa gara garaan gochuun galchu qabdu
- Mo'ataan meeshalee mo'atee Coommanitti dhiyeessa. **Oddeffanno Dabalataaf:- 0913425723 Waajirra Maallaqaa Aanaa Abbayii**

Ispoortii

**Ispoortii kubbaa miilaa naannichaa sadarkaa
barbaadamutti guddisuuf bakkeewwan shaakalaafi
dorgommii guutuufi mijeessuun murteessaadha**

Federeeshiiniin Kubbaa Miillaa Oromiyaa Naannoo Oromiyaatti damee ispoortii kubbaa miilaatiin dorgomtoota sadarkaa biyyaa, Afriikaafi addunyaatti dorgomoo ta'an horachuurattti yeroo kamiyyuu caalaa xiyyeefannaa addatiin irratti hojechuurattti argama.

Haaluma kanaan, Federeeshinichi bara
kana kaayyoo kana milkeessuu hoi jii gama
mootummaan hojjetamuun cinatti qooda
fudhatootaa garaagaraa hirmaachisuuniifi
leenjiwwan garaagaraaa kennuu
dorgommiwwan kubbaa miillaa sadarkaa
adda addaatti geggeessaa tureera. Kanaanis,
milkaa'inoonni gaariin argamaniiru.

miila biyyaalessaa bara kana Naannoo Kibbaa Magaalaa Jiinkaatti dorgomame keessatti roobni cimaafi dhoqqueen ture kilaboota Naannoo Oromiyaa dabalatee naannichatti muuxannoo qabaniin alatti kilaboota naannoo biraarraa garas deemaniif mijataa hin turre jedhan. Kun ammo, taphattoonni naannoo keenyaa akka ga'umsaafi dandeettiisaaniitti bu'aa isaan madaalu argachuu dhabuuf kan isaan saaxile ture jedhan. Hundaafuu, Fedeereeshiinichi rakkolee turan kana hubatee taphattoonni naannichaa haala mijataa qofa osoo hin taane haala teessumaa, roobaafi haala qilleensaa kam keessatti taphatanii injifachuu haala danda'anirratti hojjechuu akka barbaachisu irratti waliigalee karoorseera jedhan.

Akka waliigalaatti dorgommiiwwan kubbaa miilaa sadarkaa biyyaalessaatti geggeeffameen injifannoowwan hedduun galmaa'aniru. Naannichatti hojiin xiyyeefannaan kennamee dorgommiin sadarkaa adda addaattii drogommiiwwan adda addaa geggeesuurraati hujjetamaa jiru akka biyyaattuu dhiibbaan uumaa jiru salphaa miti jedhan Obbo Firoomsaan.

geggee effameenis sadarkaa barbaadamuu ta'uu baatu
sadarkaa 2ffaan xumuruun danda'ameera jedhan.

Akka Naannoo Oromiyaatti kilaboota lama gara Liiglii
1^{ffa} Itoophiyaatti guddisuuf kaayeffamee ta'us haala
karoorfameen milkaa'u baatus, Kilabiin Kubbaan
Miilaa Magaalaa Dambi Doolloo geebaaf darbuun
injifatamee sadarkaa 2^{ffa} xumuruun akka Oromiyaatti
veroo jalqabaaf. Liiglii Itoophiyaatti olguddaateera

jedhan Obbo Firoomsaan. Milkaa'inoonni gaariinisaargamaniiru.

Dhamaatifi dadhabpii waggaa guutuu naannichatti taasifamaa ture waliin yoo ilaalamu garuu, hanga eegame miti kan jedhan Itti Gaafatamaan Federeeshiinchaa Obbo Firoomsaa Laggasaan kanaaf keessumaa, dorgommiwwan shaampiyoonaa sadarkaa biyyalessaatti geggeeffamu keessatti dhimmoonni akka rakkotti ilaalamaniifi irratti hoijjetamuu qaban adda ba'acii irratti karorfaameera jedhan

Efkeenyaaf dorgommii shaampiyoonaan kubbaan.

Seenaa kilabii kubbaa miillaa naannichaa keessatti ta'ee
kan hin beekne waggaa tokko keessatti Kilabooni
lama Nageellee Arsiifi Shaggar Shaampiyoonaa ta'uun
gara Piriimeer Liigiitti guddatanii jiraachuus himan.
Kilabni kubbaa miillaa Magaalaa Shaggaris gara
Liigii olaanaa biyyalessaatti guddachuufi Kilabni
kubbaa miillaa dubartootaa Magaalaa Shaggaris gara
Piriimeerliigiitti guddateera jedhan. Kana caalaatti
ciminaan hoijetamnaan dheebuufi fedhii hawaasni
naannicha gama kanaan qabu guutuun akka danda'amu
bu'aan bara kana argame agarsiiftuu guddaadha jedhan.

Bu'aalee gama kubbaa miilaatiin bara bajataa xumurame keessatti argaman keessatti gaheen godinaalee, magaalotaafi aanaalee guddaa ta'uudha Itti Gaafatamaan Federeeshiinii Kubbaa Miilaa Oromiyaa Obbo Firoomsaa Laggasaan kan himan. Keessumaa, dargaggoonni naannichaa fedhii ispoortii kubbaa miillaa horatanii gara kanatti akka dhufaniif sochiin taasisan guddaadha. Kanaanis, yeroo ammaa naannichatti kilabooni 88 kubbaa miilaatiin gurmaa'apnii argamu

Kana malees, istaadiyoomiifi bakka oolmaa targaggoottaa ijaaruu akkasumas haaromsa istaadiyoomiin walqabatee keessaayyuu Godina Qellel Wallaggaa, Magaalaa Dambi Dolloo, Boora, Yaa'aa belloo, Baalee Roobefi kanneen birootti hojiin sadarkaa mootummaatti xiyyeffannaargatee hojjetame fakkeenyummaa gaariikan qabuufi Federeeshinchattis ta'e taphattootatti kaka'umsa guddaa hore waan ta'eef galatatu isaaniif mala jedhan Obbo Firoomsaan. Abbootiin qabeenyaashanga iddoorgommiiiti argamanii hidhannoowwan ispoortii garaagagaraataphattootaaf guutuutti deggersa taasisaa

waan jiraniif bu'aa argamaa jiru keessatti gahee guddaa
kan qabuufi fuula durattis cimee itti fufuu qabu ta'uu
himaniiru.

Abbootiin qabeenyaaafi qooda fudhattoonni biroonis fakkeenyummaa kana hordofuun hojii kana keessatti hirmaatanii damee ispoortii kubbaa miillaa fedhii hawaasa naannichaa ta'e kana sadarkaa barbaadamuun geessisuun murteessaa ta'uullee Obbo Firoomsaan dhaamanii jiru. Xiyyeffanna Mootummaan damee kanaaf kennes obbolumma dagaagsuu, walitti dhufeensa cimsuu, aadaafi duudhaa gaarii hawaasaa guddisuu, madda galii taasisuu, qulqullina magaalota mirkaneessuufi kanneen biroon hoijetamaa waan jiraniif gaheen qabu guddaa ta'uullee himan. Kan amalees, sababuma dorgommii damee kana keessatti geggeefffamuutiin naannichatti dargaggoonni kuma afur ta'an carraa hojii uummataanii hoijechaa jiru. Kun caalaatti cimee itti fufuu qaba jedhan.

Bakki shaakalaafi dorgommiin Kubbaa miilaa itti geggeeffamu ga'an dhibamuun ammoo rakkoo guddaa xiyyeefannaa qaama hundaa barbaadu akka ta'edha Obbo Firoomsaan kan himan. Kanaafuu, dargaggooni bakka oolmaa, shaakalaafi dorgommii ispoortii akka argataniif kallattii Mootummaan akka inisheetiivii damee kanaatti kenne hoijetamaa jiru sadarkaa hundatti cimee hojiirra ooluu akka qabudha yaadachiisaniiru. Keessumaa, hojiin kun sadarkaa Godinaa, Magaalotaa, Anaaleeфи Gandootaatti xiyyeefannaa guddaa argatee

Caasaa dorgommii sadarkaa aanaaatti gadi buusuu geggeessuu, leenjii murteessummaa daa'immanirratti baay'inaan kennuun dargaggoonni Oromoo dorgommii sadarkaa adda addaatti geggeffamurratti murtee kennuuratti bal'inaan akka hirmaatan taasisuu, qaamolee garaaguraa waliin iddooshaakalaa haaromsuufi babal'isuuratti hojjechuufi Akkaadaamiwwan leenjii Ispoortii naannichatti jiran waliin ta'uun guddattoota ispoortii kubbaa miilaarratti bal'inaan hojjechuun ammoo xiyyeefannaa bara bajataa 2018 akka ta'edha Obbo Firoomsaan kan himan.

Magaalaan Shaggar kilaba kubbaa miilaa magaalichaa koorniyaa Jamaaniif badhaasa maallagaa kenne

Magaalaan Shaggar taphattoota
kilba kubbaa miillaa
magaalichaa koorniyaa
lamaaniif akkaataa ga'umsasaaniitti
tokkoo tokkoosaanii qarshii kuma 100
hanno lamaa 500 kallaa. Igaanjaaatoo

1^{ffaa}fi 2^{ffaa} kilabii koorniyaa lamaaniifis
akkasumas hooggansa kilabichaas
badhaasa qarshiifi mana jireenyaa
waliinii badhaaseera.

Sagantaa badhaasaafi beekamtii
lengantti hagegantteenni oodhees

federaala, naannoof magaalichaan
akkasumas deggertoonni kilaboota
kanneenii argamanitti kan geggeeffame
yammuu ta'u, badhaasa kanaafis walii
gala maallaqni qarshii miliyoona 36 ool
kooji ta'wan ibaan oo.

